

UNIVERZITA KARLOVA

Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Vývoj a současný stav speciálních jednotek
Záchranného útvaru HZS ČR**

Diplomová práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. Ondřej Šembera

Praha, srpen 2018

Prohlašuji, že jsem práci psal samostatně a uvedl jsem všechny použité zdroje a literaturu. Tato práce nebyla použita k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 20. 8. 2018

podpis

Bc. Ondřej Šembera

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení: Fakulta/katedra: Datum vypůjčení: Podpis:

Poděkování

V této části bych rád poděkoval Mgr. Ing. Miloši Fialovi, Ph.D. za odborné vedení práce a za možnost využít jeho zkušeností v tomto oboru. Poděkování patří také pplk. Ing. Ivu Adámkovi za poskytnutí odborných materiálů a interních dokumentů Záchraného útvaru Hasičského záchranného sboru České republiky.

Abstrakt

Název: Vývoj a současný stav speciálních jednotek Záchraného útvaru HZS ČR.

Cíl práce: Cílem této práce je získání detailního přehledu o vývoji a současném fungování Záchraného útvaru HZS ČR. Dalším cílem je analýza jednotlivých rot Záchraného útvaru HZS ČR se zaměřením na jejich pravidelnou odbornou přípravu, specializační kurzy, organizační strukturu, techniku, úkoly a působení včetně záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech od roku 2009 do současnosti.

Metody: Teoretická část bude zpracována na základě studia tištěných a elektronických zdrojů týkajících se daného tématu. Zaměřena bude na historii a vývoj Záchraného útvaru HZS ČR, organizační strukturu, úkoly, zaměření a působnost, systém vzdělávání a techniku a to v takovém rozsahu, jež poskytne oporu pro praktickou část práce.

Praktická část se bude zabývat analýzou vybraných záchranných rot a specializované roty Záchraného útvaru HZS ČR. Podrobně bude sledována jejich pravidelná odborná příprava, kdy podkladem budou dostupné interní a veřejné zdroje a východiska získaná v teoretické části. Organizační struktura bude ověřena místním šetřením a dotazováním a bude znázorněna v diagramu podle hierarchického uspořádání. Nejasnosti budou konzultovány s kompetentní osobou z velících míst Záchraného útvaru HZS ČR (metoda – dotazování, forma – rozhovor). Přehled o zásazích bude podrobně rozebrán a jednotlivé výsledky znázorněny v grafech. Analýza bude zakončena komparací sledovaných dat. Výsledky práce budou zmíněny v závěru diplomové práce.

Výsledky: Výsledkem této práce je detailní přehled o fungování Záchraného útvaru HZS ČR. Analýza získaných dat o zásazích tohoto útvaru naznačuje, že tento útvar má velký přínos při mimořádných událostech různého charakteru jak v České republice, tak i v zahraničí.

Klíčová slova: Vývoj, stav, jednotky, útvar, záchrana.

Abstract

Title: Development and current status of special unit of the Fire Rescue Service of the Czech Fire Brigade.

Objective: The aim of this work is to get a detailed overview of the development and the current functioning of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade. Another aim is to analyze the individual rescue units of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade with a focus on their professional training, specialization courses, organizational structure, firefighting machinery, tasks and activities including rescue and liquidation services in the events of major emergencies from 2009 to the present.

Methods: The theoretical part will be drawn up on the basis of a study of printed and electronic sources related to the topic. It will be focused on the history and development of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade, organizational structure, tasks, focus and actions, education system and firefighting machinery to the extent that will provide support for the practical part of the work.

The practical part will deal with the analysis of selected rescue teams and the specialized team of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade. The internal and public sources will be the basis for the examination of their professional training. The organizational structure will be verified by local survey and interviews and will be illustrated in the diagram. Uncertainties will be consulted with a competent person from the commanding positions of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade (method – questioning, form – interview). An overview of their actions will be discussed in detail and the results will be illustrated in graphs. The analysis will be completed by comparison of the monitored data. The results of the thesis will be mentioned at the end of the diploma thesis.

Results: The result of this work is a detailed overview of the functioning of the Rescue Service of the Czech Fire Brigade. The analysis of the collected data on the actions of this department suggests that this unit has a great contribution to the events of major emergencies both in the Czech Republic and abroad.

Keywords: Development, state, units, department, rescue.

Obsah

Seznam použitých zkratk	9
1 Úvod	10
2 Teoretická východiska	11
2.1 Historie požární ochrany na českém území	11
2.2 Historie Záchraného útvaru HZS ČR	14
2.3 Integrovaný záchranný systém	14
2.4 Úkoly, zaměření, působnost Záchraného útvaru HZS ČR	19
2.5 Technika Záchraného útvaru HZS ČR	24
2.6 Organizační struktura Záchraného útvaru HZS ČR	25
2.7 Umístění Záchraného útvaru HZS ČR v rámci struktury HZS ČR	31
2.8 Zaměstnání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR	32
2.9 Systém vzdělávání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR	34
3 Cíle, úkoly a metodika práce	36
3.1 Cíle práce	36
3.2 Metodika a postup řešení	36
4 Pravidelná odborná příprava příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR	38
4.1 Metodické pokyny pravidelné odborné přípravy	38
4.2 Pravidelná odborná příprava – záchranná příprava	39
4.3 Pravidelná odborná příprava – přepravy osob, materiálu a kapalin	41
4.4 Pravidelná odborná příprava – technická příprava	43
4.5 Pravidelná odborná příprava – zdravotnická příprava	43
4.6 Pravidelná odborná příprava – práce na vodě a zamrzlých hladinách	44
4.7 Pravidelná odborná příprava – spojovací příprava	44
4.8 Pravidelná odborná příprava – psychologická příprava	45
4.9 Pravidelná odborná příprava – práce ve výšce a nad volnou hloubkou	45
4.10 Výcvik a příprava specializačních služeb od roku 2009 do roku 2017	45
5 Záchraná rota v Hlučíně	54
5.1 Organizační struktura Záchrané roty v Hlučíně	54
5.2 Technika Záchrané roty v Hlučíně	55
5.3 Úkoly Záchrané roty v Hlučíně	57

5.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR...	58
6 Speciální záchranná rota v Hlučíně	60
6.1 Organizační struktura Speciální záchranné rot v Hlučíně.....	60
6.2 Technika Speciální záchranné rot v Hlučíně.....	61
6.3 Úkoly Speciální záchranné rot v Hlučíně.....	62
6.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR...	62
7 Záchraná rota ve Zbirohu	65
7.1 Organizační struktura Záchrané rot ve Zbirohu	65
7.2 Technika Záchrané rot ve Zbirohu	66
7.3 Úkoly Záchrané rot ve Zbirohu	68
7.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR...	69
8 Záchraná rota v Jihlavě	70
8.1 Organizační struktura Záchrané rot v Jihlavě	71
8.2 Technika Záchrané rot v Jihlavě	71
8.3 Úkoly Záchrané rot v Jihlavě	72
8.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR...	73
9 Zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR.....	74
9.1 Rok 2009	74
9.2 Rok 2010	76
9.3 Rok 2011	79
9.4 Rok 2012	81
9.5 Rok 2013	84
9.6 Rok 2014	87
9.7 Rok 2015	91
9.8 Rok 2016	95
9.9 Rok 2017	98
9.10 Rok 2018	101
9.11 Komparace zásahů Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR	105
10 Závěr	108
11 Zdroje.....	110
12 Přílohy.....	116
13 Seznam obrázků, tabulek, grafů.....	117

Seznam použitých zkratek

ZÚ HZS ČR	Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
ZaLP	Záchranné a likvidační práce
IZS	Integrovaný záchranný systém
MU	Mimořádná událost
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
PČR	Policie České republiky
ČR	Česká republika
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
JSDH	Jednotky sborů dobrovolných hasičů
USAR	Urban Search and Rescue Team

1 Úvod

Téma diplomové bylo vybráno z důvodu zájmu o těžkou techniku, již Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen ZÚ HZS ČR) disponuje. Specifičnost a výbava tohoto Záchranného útvaru Hasičského záchranného sboru České republiky je velice zajímavá. Útvar je dislokován na třech místech (Hlučín, Zbiroh, Jihlava) a vlastní výbavu, kterou nemá k dispozici každá jednotka Hasičského záchranného sboru České republiky. Během bakalářského studia proběhla exkurze v rámci zaměření studia na ochranu obyvatelstva u Záchranné roty ve Zbirohu. Získané materiály pro vypracování této práce jsem získal při návštěvě Záchranné roty v Hlučíně a Speciální záchranné roty v Hlučíně.

Tato diplomová práce analyzuje vnitřní chod a fungování všech záchranných rot a jedné specializované roty. Podrobně analyzuje jejich pravidelnou odbornou přípravu, systém vzdělávání, organizační strukturu, techniku a výbavu, úkoly, zaměření, působnost. Jednotlivé roty jsou strategicky rozmístěné po celé České republice tak, aby jejich dojezdové časy do míst mimořádných událostí (dále jen „MU“) byly co nejkratší. Příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR jsou dobře vycvičenými hasiči a záchranáři na svém místě, a proto jsou nasazováni i mimo české území v rámci zahraniční výpomoci. Analýza se v praktické části zabývá pravidelnou odbornou přípravou příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR, dále výcvikem a cvičeními specializačních služeb zaměřené na střelmistry, potápěče a kynology ze Speciální záchranné roty v Hlučíně. Analýza se zabývá také jednotlivými rotami Záchranného útvaru HZS ČR a jejich kompletním rozbohem. Záchranné a likvidační práce (dále jen „ZaLP“) od roku 2009 do současnosti (data k 30. 6. 2018) jsou rozebrány v kapitole číslo devět, která je poslední kapitolou této diplomové práce v praktické části. V závěru praktické části je zmíněna komparace zásahů jednotlivých let od roku 2009 do roku 2018 (data k 30. 6. 2018). Komparace obsahuje zásahy v jednotlivých letech i zásahy v jednotlivých krajích celého území ČR.

2 Teoretická východiska

2.1 Historie požární ochrany na českém území

V nejstarších pramenech můžeme najít zmínky o požární ochraně už ve 14. století. Kloušková, Klecáková, Vilím ve svém prospektu „Žáru nedbají a pilně stříkají“ Regionálního muzea v Teplicích píše: *„Vznik větších sídel spojený s kumulací obyvatelstva má sice řadu výhod, ale nese sebou i mnoho nebezpečí a rizik. K jedněm z nejčastějších a největších patřily od pradávna požáry. I přesto, že je lidé často považovali za boží trest, snažili se jich všemožně vyvarovat a bojovat s nimi. Kromě kronikářských zápisů o ničivých následcích požárů tak známe i řadu předpisů, jak se před nimi chránit. Nejstarší známé požární směrnice z našeho území jsou ve statutu města Prahy ze 14. století, která se soustředí především na testy pro nedbalé služebnictvo a povinnosti řemeslníků při hašení požárů. Podobné předpisy však v rostoucích městech přestaly dostačovat, a tak došlo k ustanovení hlásných a ponocných, kteří byli placeni přímo městskou správou a jejichž povinností bylo včas varovat obyvatelstvo při vypuknutí požáru.“*

Počátky profesionální požární ochrany na českém území

Za první Československé republiky existovaly veřejné požární jednotky z povolání jen v některých městech, v ostatních městech a dalších obcích starostové využívali předpisy převzaté z Rakouska-Uherska. Tyto předpisy přenášely zodpovědnost starostů na dobrovolné hasiče – jejich materiální vybavení bylo ale většinou nedostatečné. V některých obcích byl součástí dobrovolných hasičů městský zaměstnanec, který zde měl funkci velitele nebo strojníka. Tento nedostatečný stav nevyhovoval potřebám státu v dobách míru – český stát byl velice průmyslově rozvinutý a případné havárie by byly velkého rozsahu. URL₁

Období protektorátu a vývoj profesionální ochrany na českém území

Žádná velká změna nenastala ani v období protektorátu. Byl vydán překlad německého zákona jako vládní nařízení o hasičstvu – požární ochrana byla v působnosti požární policie a jednotlivé jednotky byly jednotně řízeny tehdejším Ministerstvem vnitra.

V roce 1942 byl v protektorátu založen pluk požární policie Čechy – Morava. Pluk se skládal z českých četníků, příslušníků finanční stráže a důstojníků. Důstojníci byli němečtí inženýři, kteří po absolvování školy absolvovali ještě dvouleté učiliště požární policie v Berlíně – Eberswalde. Tento pluk podléhal pod velitelství četnictva v tehdejší protektorátu. Po válce se příslušníci tohoto pluku vrátili ke svým původním jednotkám. URL₁

Poválečný vývoj profesionální požární ochrany na českém území

Po druhé světové válce byla požární ochrana převedena do gesce Ministerstva vnitra. Ministerstvo mělo za úkol dohlížet a řídit požární ochranu. Plnění úkolů na úseku požární ochrany zajišťovaly národní výbory – výkonným orgánem bylo hasičstvo. Hasičstvo bylo profesionální (z povolání), závodní nebo dobrovolné. Hasičstvo muselo být zřízeno ve všech obcích nad 50 000 obyvatel. V obcích s menším počtem obyvatel muselo být hasičstvo, jen pokud tak rozhodl krajský národní výbor.

K zásadním změnám došlo v roce 1953. Dochází k přijetí zákona o státním požárním dozoru a požární ochraně. Výkonnými jednotkami požární ochrany se staly veřejné a závodní jednotky, požární ochrana byla postavena na principech vojenských složek. Za požární bezpečnost odpovídaly národní výbory, orgány státního dozoru a ministr vnitra.

Přijetím nového zákona o požární ochraně v roce 1958 dochází k decentralizaci požární ochrany, následuje pokles úrovně požární ochrany. Organizace státního požárního dozoru byla zničena. Státní orgány požární ochrany byly podřízeny národním výborům, nicméně tyto národní výbory nebyly dostatečně kvalifikovány a celá řada státních funkcí byla předána dobrovolné organizaci Československý svaz požární ochrany. Toto období je charakterizováno jako další snaha o zavedení nové legislativy v otázce požární ochrany. URL₁

Druhá polovina 20. století a vývoj profesionální požární ochrany

Za velice významnou událost je považováno založení Školy požární ochrany Ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku v roce 1967. Tato škola se během svého vývoje formovala, v roce 1984 se stala Střední odbornou školou požární ochrany Ministerstva

vnitru. V roce 2002 se tato škola stává Střední odbornou školou požární ochrany a Vyšší odbornou školou požární ochrany Ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku.

V roce 1969 vzniká na našem území federativní stát, požární ochrana byla zařazena do působnosti národních rad – to mělo za následek vytvoření Hlavní správy požární ochrany Ministerstva vnitra České socialistické republiky a Ministerstva vnitra Slovenské socialistické republiky.

V následujícím období jsou zařazováni absolventi Školy požární ochrany Ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku, Vysoké školy báňské v Ostravě (katedra techniky požární ochrany a bezpečnosti průmyslu) a Vysoké inženýrské požárně technické školy Ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik v Moskvě do orgánů požární ochrany. Touto výchovou odborníků se zkvalitnila profesionální požární ochrana a schopnost řešit otázku požární ochrany.

V 70. letech se výkon služby změnil. Ke klasickým požárům se podíl zásahů rozrostl o technické zásahy (například zásah u dopravních nehod, zásah u živelních pohrom, vyprošťování osob).URL₁

Přelom 20. století a vývoj profesionální požární ochrany

Profesionální jednotky hasičů získávaly další kompetence a nahrazovaly i některé druhy technických služeb. Jednotky hasičů měly i kompetence v oblasti přípravy státu a jeho orgánů na mimořádné události – bylo nutné přizpůsobit legislativu. V roce 1985 byl vydán zákon o požární ochraně, který je v platnosti dodnes. 1. 1. 2001 vzniká Hasičský záchranný sbor dle zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. URL₁

Vznik dobrovolné hasičské organizace

Dobrovolná hasičská organizace vznikla v polovině 19. století. Zeman ve své publikaci 108 let hasičské organizace v Praze – Kunraticích (1893–2001) píše: „*Dobrovolná hasičská organizace vznikla jako dobrovolná humánní organizace účelově zaměřená na ochranu životů a majetku před požáry a živelními pohromami. První dobrovolný hasičský sbor byl založen 22. května 1864 ve Velvarech. Požáry byly vždy velkou hrozbou každé lidské společnosti.*“

2.2 Historie Záchraného útvaru HZS ČR

Vojenský předchůdce Záchraného útvaru HZS ČR

Historický původ Záchraného útvaru HZS ČR je spjat s vojenskou minulostí, ale i v těchto vojenských praporech došlo k reorganizaci, v 50. letech 20. století se přihlíželo spíše na politickou situaci, než na strategické rozmístění pro případnou pomoc. Jednotky byly určeny pro humanitární oblast – civilní obranu. V tomto období bylo dislokováno pět praporů s přibližně 200 – 300 příslušníky. Záchraný útvar HZS ČR se považuje za jeden z útvarů s kořeny u civilní obrany, původně byl součástí 75. záchranné a výcvikové základny Olomouc (Armáda ČR). V roce 2000 vzniká záchranný prapor v posádce Hlučín, který byl základem pro vznik 157. záchranného praporu – ten byl podřízen pod 15. ženijní záchrannou brigádu v Bechyni. URL₂

Založení útvaru dne 1. ledna 2009

Změnou legislativy a usnesením Vlády ČR ze dne 22. října 2007 č. 1194 a schválením transformace resortu Ministerstva obrany bylo rozhodnuto o předání 157. záchranného praporu Armády ČR dislokovaného v Hlučíně do podřízenosti HZS ČR. Byl přijat zákon č. 260 ze dne 25. června 2008, kterým se měnil zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR, s účinností od 1. ledna 2009. Na základě tohoto zákona dnem 1. ledna 2009 vznikl Záchraný útvar HZS ČR. 1. ledna 2010 reorganizací struktury Záchraného útvaru HZS ČR byla část tohoto útvaru redislokována do Zbirohu. Další reorganizace tohoto útvaru proběhla k 1. 1. 2016, kdy byla část tohoto útvaru přeložena do nové základny v Jihlavě. URL₂

2.3 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je vymezen zákonem č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Je to speciální systém vazeb a pravidel, který koordinuje spolupráci všech složek IZS (záchranných a bezpečnostních složek státu, orgány státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob) při záchranných a likvidačních pracích a při mimořádných událostech.

Vznik integrovaného záchranného systému

Ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je spolu se zajištěním svrchovanosti, územní celistvosti a ochranou demokratických základů ČR základní povinností, a tedy i funkcí státu. Zahrnuje soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky. (MV – generální ředitelství HZS ČR, 2002)

Základy vzniku integrovaného záchranného systému byly položeny už v roce 1993, nicméně zákon o IZS je v platnosti až od roku 2001. Vznikl jako každodenní potřeba koordinace složek integrovaného záchranného systému při řešení událostí všeho druhu. Ničivé povodně v roce 1997 na Moravě (obec Troubky zcela zničena), živelní pohromy, další jiné havárie – tam všude by dnes integrovaný záchranný systém zafungoval. Koordinace složek při zásahu fungovala i bez integrovaného záchranného systému, každopádně zákon o IZS vymezil jasná pravidla koordinace a pracovní náplň všech složek IZS je efektivnější.

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem integrovaného záchranného systému. Při zásahu více složek, ať už základních nebo ostatních složek IZS, na místě mimořádné události velí příslušník Hasičského záchranného sboru ČR tzv. velitel zásahu. Ten řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS (většinou se jedná o operační a informační středisko HZS ČR) vyhodnocuje zásah a následně povolává potřebné síly a prostředky jednotlivých složek integrovaného záchranného systému.

Velitel zásahu má dle zákona 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů pravomoci v místě zásahu (např. omezit nebo zakázat vstup osob, nařídít evakuaci osob, vyžádat pomoc od právnických nebo fyzických osob – věcná nebo osobní pomoc).

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

- Část první – §1 – §22 – tato první část obsahuje:
 - Hlava I – základní ustanovení – předmět úpravy, vymezení pojmů.

- Hlava II – použití IZS, složky IZS, stálé orgány pro koordinaci složek IZS.
- Hlava III – postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací – ministerstva a jiné ústřední správní úřady, ministerstvo vnitra, ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo dopravy a spojů, orgány kraje, orgány obce s rozšířenou působností (obecní úřad s rozšířenou působností, starosta obce s rozšířenou působností), orgány obce, prověřovací a taktické cvičení, komunikace složek IZS.
- Hlava IV – organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu (velitel zásahu), vyžadování pomoci pro záchranné a likvidační práce (oprávnění vyžadovat pomoc, plánovaná pomoc na vyžádání, ostatní pomoc).
- Část druhá – §23 – 35a – práva a povinnosti právnických osob a fyzických osob při MU:
 - Hlava I – právnické osoby a podnikající fyzické osoby, fyzické osoby.
 - Hlava II – výjimky.
 - Hlava III – kontrola, přestupky, náhrada a finanční zabezpečení (kontrola, přestupky právnických a podnikajících fyzických osob, přestupky fyzických osob, společná ustanovení k přestupkům, náhrada za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné a osobní pomoci, náhrada škody, finanční zabezpečení IZS).
 - Hlava IV – ustanovení společná a závěrečná (hromadné informační prostředky, vztah k zvláštním právním předpisům, zvláštní případy, zmocňovací ustanovení).
- Část třetí – § 36
 - Hlava I – změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.
- Část čtvrtá – § 38 – účinnost (1. ledna 2001). URL₃

Základní složky integrovaného záchranného systému

Základní složky IZS vymezuje zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů. Tyto složky IZS v tomto zákoně najdeme v Hlavě II – § 4. Základními složkami jsou:

- Hasičský záchranný sbor ČR,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS),
- Policie České republiky (dále jen PČR).

Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmisťují své síly a prostředky po celém území České republiky (dále jen ČR). URL₃

Ostatní složky integrovaného záchranného systému

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání a jsou využitelné při řešení mimořádných událostí. Ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů. URL₃

V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Pokud poskytovatelé zdravotních služeb uzavřou s místně příslušným poskytovatelem zdravotnické záchranné služby nebo s krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání, začlení je Hasičský záchranný sbor kraje do poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje

a stanou se ostatními složkami integrovaného záchranného systému i pro období mimo krizový stav.

Pojmy spojené s integrovaným záchranným systémem

Integrovaný záchranný systém obsahuje řadu názvů, které se s tímto systémem spojují. Tyto názvy definují Vilášek, Fiala, Vondrášek ve své knize Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století takto:

- mimořádná událost – škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,
- záchranné práce – činnosti vedoucí k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucího k přerušení jejich příčin,
- likvidační práce – činnosti vedoucí k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,
- ochrana obyvatelstva – plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku,
- zařízení civilní ochrany – bez právní subjektivity je součástí právnické osoby nebo obce, určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,
- věcná pomoc – touto pomocí se rozumí poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmana kraje,
- osobní pomocí – se rozumí činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmana kraje.

Záchranný útvar HZS ČR v součinnosti s integrovaným záchranným systémem

Záchranný útvar HZS ČR lze je centrální zálohovou složku Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen GŘ HZS ČR) s celorepublikovou působností. Jednotky Záchranného útvaru HZS ČR jsou předurčeny k řešení mimořádných událostí velkého rozsahu, např. rozsáhlé povodně, rozsáhlé požáry, chemické havárie a jiné, na které nestačí vybavení a technika Hasičských záchranných sborů krajů. URL₄

Záchranný útvar HZS ČR se stal nedílnou součástí integrovaného záchranného systému, využitelná je jeho podpurná činnost na celém území ČR, spolu se základními a ostatními složkami IZS vytváří efektivní pomoc při záchranných a likvidačních pracích. V podřízenosti resortu Ministerstva vnitra a Generálního ředitelství HZS ČR může být technika Záchranného útvaru HZS ČR vyslána na místo určení mimořádné události od třiceti minut do devadesáti minut podle počtu kusů nasazené techniky.

Z hlediska legislativy a práva se vyslaná technika a příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR považují za jednotku Hasičského záchranného sboru kraje bez místní příslušnosti. Příslušníci a technika Záchranného útvaru HZS ČR se na místě zásahu podřizují Hasičskému záchrannému sboru kraje, která je v rámci hasební obvodu – pokud není rozhodnuto jinak v souladu s právním předpisem § 22 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. URL₅

2.4 Úkoly, zaměření, působnost Záchranného útvaru HZS ČR

Záchranný útvar HZS ČR je samostatná organizační složka státu, která je přímo podřízena Generálnímu ředitelství HZS ČR. Záchranné roty a Speciální záchranná rota Záchranného útvaru HZS ČR jsou předurčeny pro řešení mimořádných událostí velkého rozsahu, živelních pohrom, přírodních katastrof, rozsáhlých požárů, technických a specifických zásahů s nutností využití speciální techniky, již Záchranný útvar HZS ČR disponuje.

Úkoly a zaměření – záchranná a humanitární činnost

- Poskytování záchranné a humanitární pomoci v ČR i zahraničí,
- nouzové zásobování pitnou vodou, elektrickou energií a humanitárním materiálem,
- zásahová činnost speciálních služeb – kynologové, potápěči a střelmistři,
- odklizení sutin zřícených objektů, demolice staticky narušených objektů,
- vyprošťování a odtažení techniky při dopravních nehodách,
- práce se zemními stroji např. při povodních, požárech, sesuvech,
- hašení rozsáhlých lesních požárů a skládek,
- přeprava materiálu, nadrozměrné techniky,
- poskytování speciální techniky složkám IZS,
- manipulace a přeprava nevybuchlé munice,
- řešení sněhových a větrných kalamit,
- evakuace osob, zvířat a materiálu,
- velkokapacitní čerpání vody,
- dekontaminace osob a techniky,
- přeprava a výstavba materiální základny humanitární pomoci,
- dálková doprava vody,
- obnova postižených oblastí po mimořádných událostech,
- další typy technických zásahu, kde je využitelnost techniky a vybavení Záchranného útvaru HZS ČR. URL₆

Úkoly a zaměření – ostatní činnost v rámci složek integrovaného záchranného systému ČR, vzdělávání

Záchranný útvar HZS ČR spolupracuje a zabezpečuje různé činnosti složek IZS a veřejné správy, dále zajišťuje odborné a specializační kurzy (například obsluha motorových řetězových pil, manipulace se zvířaty, vůdce malého plavidla, obsluha zemních a stavebních strojů, dekontaminace u mimořádné události). U Záchranného útvaru HZS ČR je rovněž možné získat řidičské oprávnění pro příslušníky HZS ČR, dalších složek integrovaného záchranného systému ČR a členy Jednotek sborů

dobrovolných hasičů (dále jen JSDH). Záchranný útvar HZS ČR má k dispozici ubytovací i stravovací zařízení pro účastníky tohoto kurzu. URL₆

Specializační kurz – obsluha zemních a stavebních strojů

Záchranný útvar HZS ČR je jediné akreditované středisko u HZS ČR, které vlastní techniku potřebnou k uspořádání kurzu obsluhy zemních a stavebních strojů. Velký důraz při tomto kurzu je kladen především na praktickou část. Výuka probíhá ve vlastním polygonu Záchranného útvaru HZS ČR. Po absolvování kurzu je možné získat další rozšíření oprávnění na další kategorie strojů.

- Délka kurzu: 10 dnů, 80 hodin,
- určeno pro: příslušníky HZS ČR,
- maximální počet účastníků – 15 účastníků,
- možnosti techniky Záchranného útvaru HZS ČR – zemní stroje (kolový nakladač 251, CAT 262, Huddig),
- výcvik probíhá v prostorech Záchranného útvaru HZS ČR Hlučín,
- forma výcviku – praktické ovládnutí zemních strojů, účastník je schopen sám ovládat techniku, zvládá odklízecí práce a terénní práce. URL₇

Specializační kurz – obsluha motorových řetězových pil v jednotce požární ochrany

Záchranný útvar HZS ČR dlouhodobě zabezpečuje kurz obsluhy motorových a řetězových pil v jednotce požární ochrany při zásahu. Kurz se koná na odlehlých místech pozemků ve vlastnictví Lesů ČR s. p., kde se instruktoři snaží nastolit reálné podmínky mimořádných událostí. Velký důraz je kladen na celkový praktický postup a řešení při použití řetězových pil a odstranění nežádoucích polomových dřevin. ZÚ HZS ČR nepotřebuje využít externí techniku ani instruktory. Záchranný útvar HZS ČR pro účastníky tohoto kurzu poskytuje ubytování i stravování.

- Délka kurzu – 8 dnů, 66 hodin,
- určeno pro – příslušníky HZS ČR, zaměstnance podnikových HZS a JSDH obcí,
- maximální počet účastníků – maximálně 2 účastníci na instruktora, tzn. 8–10 účastníků v kurzu,

- možnosti vybavení Záchraného útvaru HZS ČR – k dispozici jsou řetězové pily Stihl 362 MS včetně příslušenství Fiskars (sekery, vyvracecí lopatky, kalače), dále jsou k dispozici ochranné pomůcky – odolné obleky proti proříznutí, ochranné přilby včetně obličejové ochranné sítě, dále jsou k dispozici motorové rozbrušovací pily Stihl, Partner a také osobní terénní automobily s navijákem UAZ 362,
- výcvik probíhá v reálných podmínkách lesa – spolupráce s Lesy ČR s. p.,
- praktická výuka – výuka se zabývá praktickým řešením při zásazích, tzn. řešení kalamitních porostů, zavěšené stromy, vyvrácené stromy – velký důraz je kladen na bezpečnost při tomto kurzu. URL₈

Specializační kurz – manipulace se zvířaty při mimořádných událostech

Záchraný útvar HZS ČR má ve své škále kurzů i kurz manipulace se zvířaty při mimořádných událostech. Obsahem je veškerá manipulace při záchraně, evakuaci a převozu zvířat všeho druhu. Teorii kurzu zajišťuje MVDr. Holman a MVDr. Smějová, jejich zkušenosti předávají dál účastníkům kurzu. Účastníci kurzu se seznámí s odchyty prostředky, narkotizačními puškami. Záchraný útvar HZS ČR disponuje ubytovacím i stravovacím zařízením pro účastníky tohoto kurzu.

- Délka kurzu – 5 dnů, 40 hodin,
- určeno pro – příslušníky HZS ČR ve vztahu k zásahové činnosti jednotek požární ochrany,
- možnosti vybavení Záchraného útvaru HZS ČR – odchyty prostředky (sítě, lana, odchyty tyče), autobus pro přepravu účastníků kurzu Karosa 735,
- výcvik probíhá v prostorech Veterinárního ústavu Armády ČR, školního statku Opava (drobné zvířata, drůbež, skot, obce, koně), Městské policie Ostrava (odchycení psi a kočky), ZOO Ostrava (exotická zvířata, plazi, dravci),
- praktický výcvik obsahuje manipulaci a praktický odchyt všech druhů zvířat, účastníci se učí evakuovat zvířata z chovů, zabezpečení zvířat proti pohybu ve volném prostoru a fixaci zvířat během přepravy, velký důraz je kladen na bezpečnost zvířat i účastníků kurzu. URL₉

Specializační kurz – dekontaminace hasičů

Záchranný útvar HZS ČR zajišťuje specializační kurz – dekontaminaci hasičů. Účastníci tohoto kurzu se seznámí s prostředky dekontaminace. Záchranný útvar HZS ČR disponuje výbavou a odborníky pro tuto dekontaminaci, nepotřebuje externí materiální nebo lektorskou pomoc. Absolventi tohoto kurzu mohou cvičit u svých jednotek, pokud jejich jednotka disponuje výbavou stanoviště dekontaminace osob nebo stanoviště dekontaminace techniky.

- Délka kurzu – 5 dnů, 40 hodin,
- určeno pro – velitele družstva, velitele čety, chemiky nebo technika chemického a technického stanoviště,
- možnosti vybavení Záchranný útvar HZS ČR – v rámci kurzu je možno využít stanoviště dekontaminace osob I, II, III a stanoviště dekontaminace techniky – SDT, detekčního přístroje, možnost využít protichemických obleků, dýchačí techniky pro všechny účastníky kurzu. Dále je možno využít cisternové automobilové stříkačky CAS 32 s ohřevem vody a kontejnerového nosiče,
- výcvik probíhá na zpevněném povrchu areálu Záchranného útvaru HZS ČR, imituje se zásah proti nebezpečné látce a následná dekontaminace příslušníků HZS ČR pomocí technických prostředků dostupných u HZS ČR. URL₁₀

Oddělení vzdělávání – autoškola

Oddělení vzdělávání při Záchranném útvaru HZS ČR nabízí i možnost výuky a výcviku v řídičských kurzech k získání řídičského oprávnění dané skupiny, o kterou žadatel žádá:

- 0/B – řídičský průkaz skupiny B (osobní vozidla),
- RB/C – rozšíření řídičského průkazu na skupinu C (nákladní vozidla),
- RC/C + E – rozšíření řídičského průkazu skupiny C o skupinu E (přívěsy),
- RC/D – rozšíření řídičského průkazu na skupinu D (autobusy). URL₁₁

2.5 Technika Záchraného útvaru HZS ČR

Záchraný útvar HZS ČR má ve své působnosti mnoho techniky. Své místo zaujímá technika od české automobilky Tatra. Tato automobilka má své sídlo v Kopřivnici – první automobil byl vyroben již v roce 1894. Tatra se postupně stala jedním z významných výrobců podvozků pro požární vozidla dodávaná do řady světových zemí. (Wallington, 2005). Mezi další výrobce hasičské techniky, kterou vlastní Záchraný útvar HZS ČR jsou vozy Mercedes Benz, Iveco a další.

Záchraný útvar HZS ČR disponuje technikou, jíž nemá k dispozici HZS krajů. HZS krajů mohou na vyžádání požádat o výpomoc Záchraný útvar HZS ČR. Tento útvar má techniku, která vyhovuje všem typům mimořádných událostí nejen na českém území, ale i v zahraničí. Technika se dá rozdělit na:

- vyprošťovací techniku a jeřáby,
- zemní stroje,
- nákladní a přepravní techniku,
- plavidla,
- prostředky dálkové dopravy vody,
- prostředky dekontaminace,
- elektrocentrály,
- ostatní techniku, věcné prostředky požární ochrany a prostředky Záchraného útvaru HZS ČR. URL₁₂

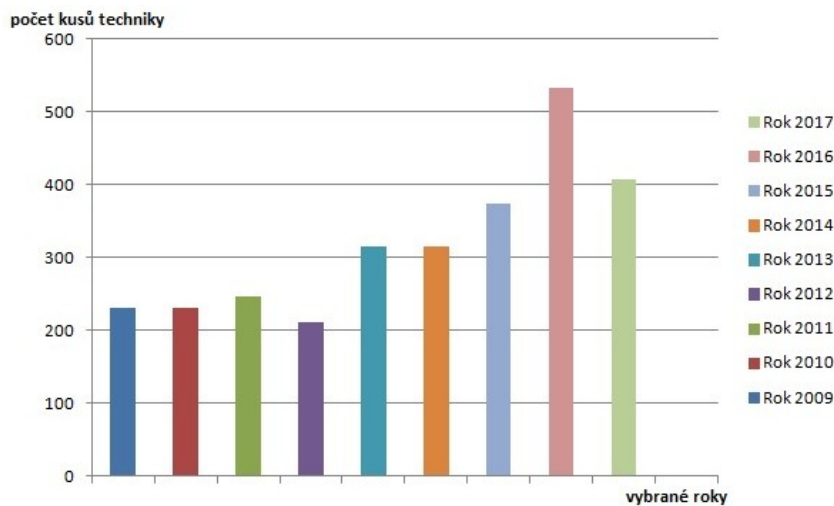
Tabulka č. 1 zobrazuje počty techniky v jednotlivých letech, kterou vlastní Záchraný útvar HZS ČR. Názorně to zobrazuje i graf č. 1 – počty techniky Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých letech.

Tabulka č. 1 – počty techniky Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých letech

ROK	Počty kusů techniky záchranný rot a speciální roty (stav ke konci kalendářního roku)
2009	231 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany)
2010	231 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany)
2011	246 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany)
2012	211 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany)
2013	316 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany a techniky zařazené mimo záchranné roty)
2014	316 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany a techniky zařazené mimo záchranné roty)
2015	374 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany a techniky zařazené mimo záchranné roty)
2016	533 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany a techniky zařazené mimo záchranné roty)
2017	407 kusů techniky (včetně věcných prostředků požární ochrany a techniky zařazené mimo záchranné roty)

zdroj: URL₄₀

Graf č. 1 – počty techniky Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých letech



zdroj: URL₄₀

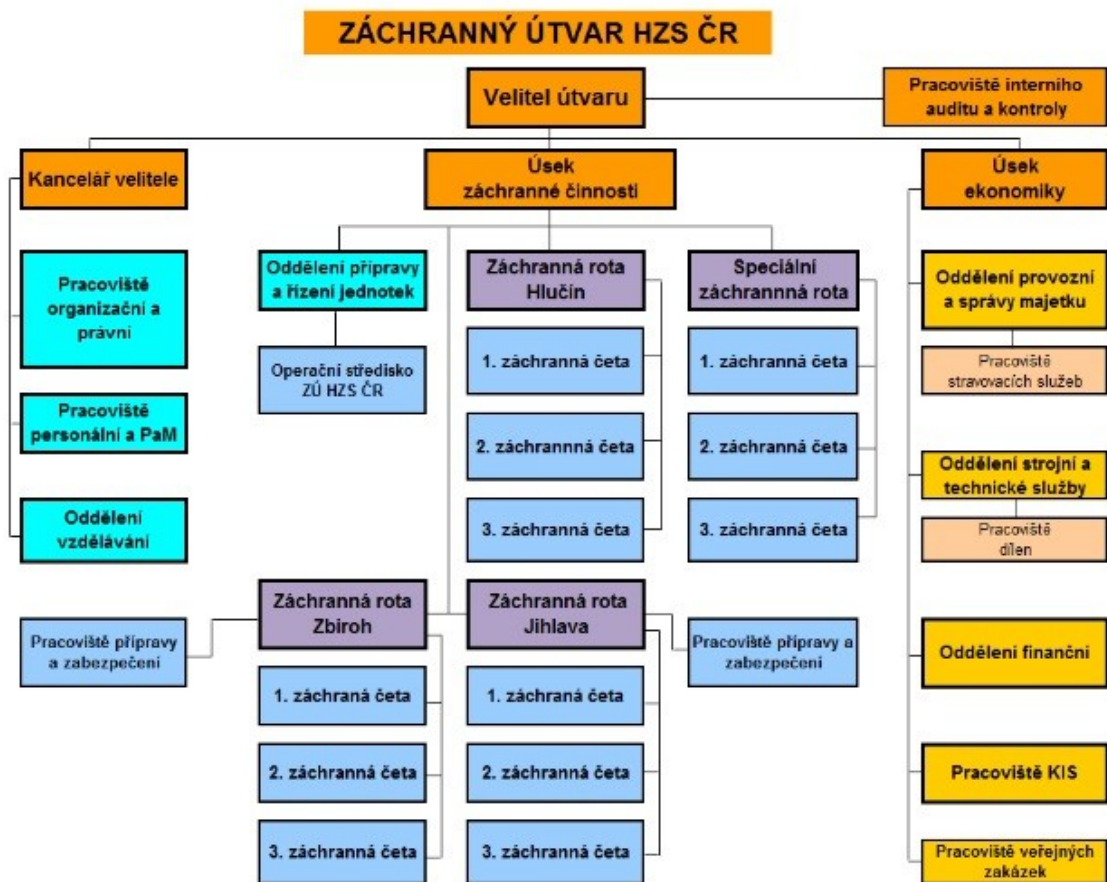
2.6 Organizační struktura Záchraného útvaru HZS ČR

Hlavní záchranná činnost Záchraný útvar HZS ČR je předmětem úseku záchranné činnosti spadající do přímé podřízenosti pod velitele tohoto útvaru. Záchraný útvar

HZS ČR je rozdělen na čtyři části, největší část je dislokována v Hlučíně (Záchránná a Speciální záchránná rota), další část útvaru se nachází ve Zbirohu (Záchránná rota ve Zbirohu) a poslední část útvaru je dislokace Jihlava (Záchránná rota v Jihlavě). Dislokace těchto tří míst zabezpečují, aby dosažitelnost a dojezdové časy byly co nejkratší do míst mimořádných událostí. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Následující obrázek č. 1 detailně popisuje organizační strukturu Záchránného útvaru HZS ČR a jednotlivé úseky tohoto útvaru.

Obrázek č. 1 – organizační struktura Záchránného útvaru HZS ČR



zdroj: URL₅

Početní stavy zaměstnanců Záchránného útvaru HZS ČR (ZÚ HZS ČR, 2018)

Velitel útvaru

- Velitel útvaru – 1 příslušník HZS ČR,
- pracoviště interního auditu a kontroly – 1 příslušník HZS ČR.

Kancelář velitele útvaru

- Kancelář velitele – 1 příslušník HZS ČR,
- pracoviště organizační a právní – 1 + 2 příslušníci HZS ČR + 2 civilní zaměstnanci,
- pracoviště personální a práce a mzdy – 1 příslušník HZS ČR + 2 civilní zaměstnanci,
- oddělení vzdělávání – 1 + 8 příslušníků HZS ČR + 3 civilní zaměstnanci.

Úsek záchranné činnosti

- Velitel úseku záchranné činnosti – 1 příslušník HZS ČR,
- oddělení přípravy a řízení jednotek – 1 + 6 příslušníků HZS ČR,
- operační středisko – 1 + 5 příslušníků HZS ČR.

Záchranná rota Hlučín

- Záchranná rota Hlučín – velitelství – 1 + 1 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 2. družstvo – 1+5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 3 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,

- Záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 3. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR.

Speciální záchranná rota Hlučín

- Speciální záchranná rota Hlučín – velitelství – 1 + 1 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 3 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 1. záchranná četa – 3. družstvo – 1 + 3 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 2. záchranná četa – 3. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 3 příslušníci HZS ČR,
- Speciální záchranná rota Hlučín – 3. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR.

Záchranná rota Zbiroh

- Záchranná rota Zbiroh – 1 příslušník HZS ČR – velitel roty,
- pracoviště přípravy a zabezpečení – 1 + 2 příslušníci HZS ČR + 2 civilní zaměstnanci,
- Záchranná rota Zbiroh – 1. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Zbiroh – 1. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 1. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 2. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Zbiroh – 2. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 2. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 3. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR - velitel,
- Záchranná rota Zbiroh – 3. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 3. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Zbiroh – 3. záchranná četa – 3. družstvo – 1+3 příslušníci HZS ČR.

Záchranná rota Jihlava

- Záchranná rota Jihlava – 1 příslušník HZS ČR – velitel roty,
- pracoviště přípravy a zabezpečení – 1 + 2 příslušníci HZS ČR + 1 civilní zaměstnanec,
- Záchranná rota Jihlava – 1. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Jihlava – 1. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Jihlava – 1. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,

- Záchranná rota Jihlava – 2. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Jihlava – 2. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Jihlava – 2. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 5 příslušníků HZS ČR,
- Záchranná rota Jihlava – 3. záchranná četa – 1 příslušník HZS ČR – velitel,
- Záchranná rota Jihlava – 3. záchranná četa – 1. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Jihlava – 3. záchranná četa – 2. družstvo – 1 + 4 příslušníci HZS ČR,
- Záchranná rota Jihlava – 3. záchranná četa – 3. družstvo – 1 + 3 příslušníci HZS ČR.

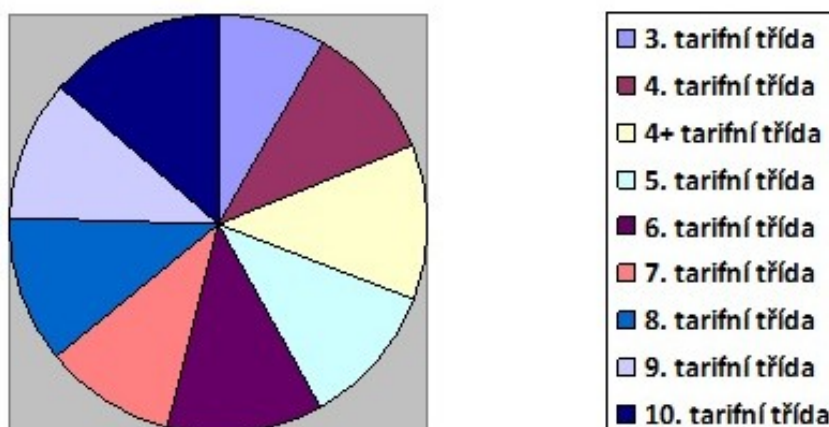
Úsek ekonomiky

- Úsek ekonomiky – 1 příslušník HZS ČR,
- oddělení provozu a správy majetku – 11 civilních zaměstnanců,
- pracoviště stravovacích služeb – 1 příslušník HZS ČR + 3 civilní zaměstnanci,
- oddělení strojní služby – 3 civilní zaměstnanci,
- pracoviště dílen – 1 příslušník HZS ČR + 6 civilních zaměstnanců,
- oddělení finanční – 8 civilních zaměstnanců,
- pracoviště komunikačních a informačních systémů – 1 + 2 příslušníci HZS ČR + 1 civilní zaměstnanec,
- pracoviště veřejných zakázek – 3 civilní zaměstnanci.

Věkové složení příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR

Věkové složení příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR v jednotlivých tarifních třídách znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2 – věkové složení příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR



zdroj: URL₄₁

Tabulka č. 2 – průměrný věk příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR v tarifních třídách

Tarifní třída	3.TT	4.TT	4+.TT	5.TT	6.TT	7.TT	8.TT	9.TT	10.TT	celkem
Průměrný věk	29	36	42	38	41	36	39	38	47	38

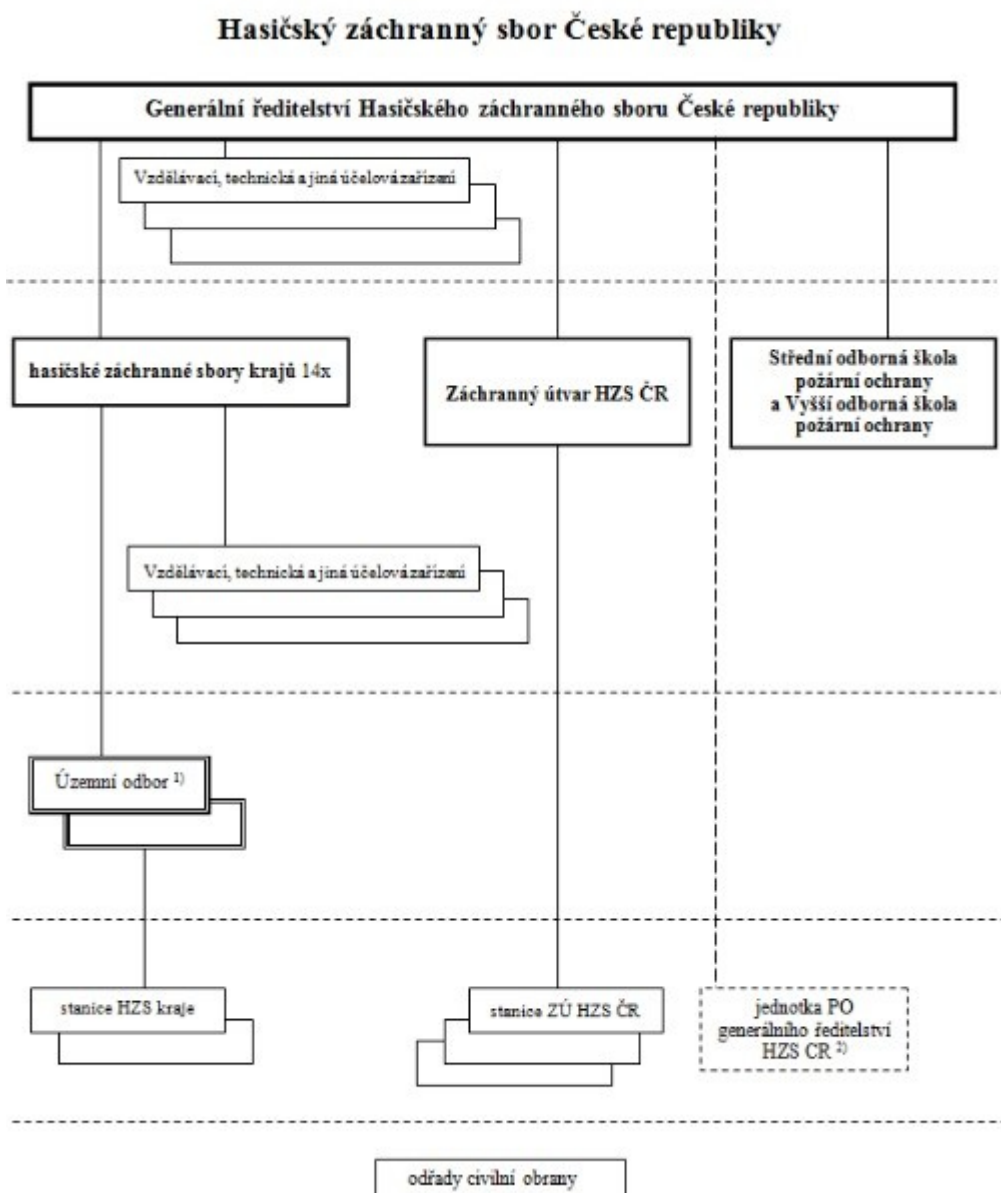
zdroj: URL₄₁

Tabulka č. 2 znázorňuje jednotlivý průměrný věk od 3. tarifní třídy do 10. tarifní třídy.

2.7 Umístění Záchraného útvaru HZS ČR v rámci struktury HZS ČR

Umístění Záchraného útvaru HZS ČR v rámci Hasičského záchraného sboru ČR znázorňuje obrázek č. 1. Záchraný útvar HZS ČR je přímo podřízen Generálnímu ředitelství – HZS ČR.

Obrázek č. 2 – umístění Záchraného útvaru HZS ČR v rámci HZS ČR



zdroj: URL₅

2.8 Zaměstnání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR

Požární ochrana (profesionální i dobrovolná) prošla za celou dobu své existence velkým vývojem a doprovázela ji celá řada politických i legislativních změn. V 19. století, kdy je datován vznik prvních hasičských jednotek, které spíše vycházely z dobrovolnosti než profesionality (funguje dodnes – Jednotky sboru dobrovolných hasičů). Dnes je již Hasičský záchranný sbor ČR plně profesionální a zaměstnává hasiče z povolání ve

služebním poměru. Oblasti záchrany dnešního HZS ČR nejsou jen požáry, ale i likvidace chemických havárií, technických zásahů, evakuace osob. Od roku 2001 stojí v čele oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Dle zákona 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů je základním úkolem HZS ČR chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.

Příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR jsou většinou ve služebním poměru, ostatní zaměstnanci jsou v pracovním poměru. Příslušníci ve služebním poměru musí absolvovat základní odborný výcvik a posléze se už orientují dle svého zařazení například strojní průkaz, vazačský kurz, jeřábnický kurz. HZS ČR nabízí dva typy uplatnění v tomto sboru:

- služební poměr – pozice záchranářů a hasičů,
- pracovní poměr – například pozice v administrativě, technici, programátoři, servisní údržba, účetní. URL¹³

Podmínky přijetí do služebního poměru

- Osoba je starší 18 let,
- osoba je bezúhonná a plně způsobilá k právním úkonům,
- osoba splňuje podmínky stanovené pro výkon obsazovaného služebního místa,
- stupeň vzdělání je minimálně střední s maturitou,
- pokud je stanoveno, je požadován obor nebo zaměření vzdělání,
- osoba je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilá k výkonu služby,
- osoba není členem politické strany nebo politického hnutí,
- osoba je způsobilá seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, pokud je toto podmínkou pro stanovené služební místo,
- osoba nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost,
- osoba písemně požádala o přijetí do služebního poměru a úspěšně absolvovala přijímací řízení. URL¹³

Průběh přijímacího řízení

Žadatel/ka se musí podrobit následujícím vyšetřením a testům:

- psychologickému vyšetření na psychologickém pracovišti HZS ČR (vyhláška č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru, ve znění pozdějších předpisů),
- zdravotnímu vyšetření v zařízení závodní péče (vyhláška č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění vyhlášky č. 407/2008 Sb.),
- testu ověření tělesné zdatnosti, která se skládá ze dvou testů silových a jednoho testu vytrvalostního (Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 58/2008). URL₁₃

Vznik služebního poměru

Vznik služebního poměru vzniká rozhodnutím funkcionáře HZS ČR (personální pravomoc). Přijatý uchazeč může být na své místo přijat tímto způsobem:

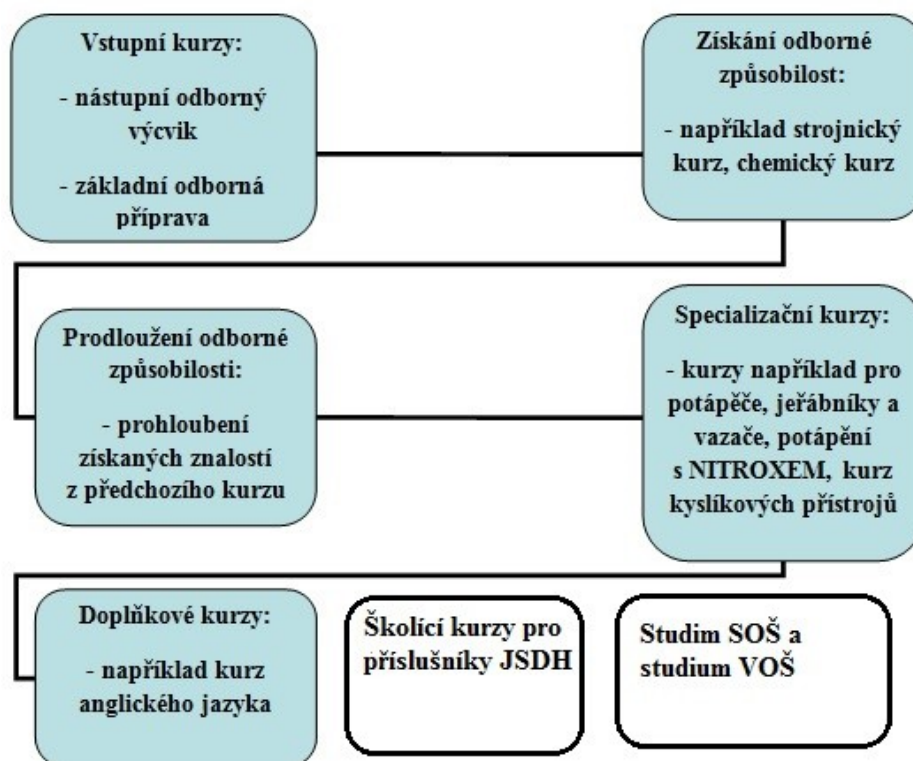
- uchazeč po úspěšném absolvování přijímacího řízení je přiřazen na dané služební místo v hodnosti vrchní referent (2. tarifní třída),
- uchazeč se přihlásil do výběrového řízení a je přijat jako nejlepší kandidát pro toto služební místo, může dostat i vyšší hodnost než je vrchní referent, může být zařazen do vyšší tarifní třídy než vrchní referent.

Nově přijatý uchazeč se po dobu tří let nachází ve zkušební lhůtě. Do služebního poměru na dobu neurčitou se uchazeč zařazuje po složení služební zkoušky – hodnocení musí být minimálně na úrovni dobrých výsledků ve výkonu služby. URL₁₃

2.9 Systém vzdělávání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR

V rámci další přípravy je možné u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR absolvovat odborné a specializační kurzy, jednotlivé možnosti a hierarchii vzdělávání znázorňuje obrázek č. 3.

Obrázek č. 3 – systém vzdělávání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR



zdroj: URL₄₂

Akreditované školící centra a střediska

- Školní a výcvikové pracoviště HZS ČR (pracoviště Brno, Zbiroh),
- Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany (Frýdek-Místek),
- Záchraný útvar HZS ČR (Hlučín).

3 Cíle, úkoly a metodika práce

3.1 Cíle práce

Cílem diplomové práce je analyzovat Záchranný útvar HZS ČR, jeho záchranné roty (dislokace Hlučín, Zbiroh, Jihlava) a speciální záchrannou rotu (dislokace Hlučín). Teoretická část byla zaměřena na vznik požární ochrany na českém území včetně historie Záchranného útvaru HZS ČR. Podrobně byl rozebrán právní rámec integrovaného záchranného systému a jeho užití při mimořádných událostech a záchranných a likvidačních pracích. V další části teoretických východisek byly detailně rozebrány úkoly, zaměření, působnost a technika Záchranného útvaru HZS ČR včetně vývoje počtu kusů této techniky. Záchranný útvar HZS ČR prošel od roku 2009 do současnosti značným vývojem, diplomová práce obsahuje aktuální znění organizační struktury včetně počtu aktuálního stavu příslušníků ve služebním poměru včetně občanských zaměstnanců. Práce obsahuje také umístění tohoto útvaru v rámci HZS ČR a systém vzdělávání u HZS ČR a u Záchranného útvaru HZS ČR.

Praktická část této diplomové práce detailně rozebírá pravidelnou odbornou přípravu příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR včetně specializačních služeb (střelmistři, kynologové, potápěči) ze Speciální záchranné roty v Hlučíně – rozbor vývoje výcviku a přípravy od roku 2008 do roku 2017. Analýza se zaměřuje na jednotlivé roty Záchranného útvaru HZS ČR, jejich organizační strukturu, techniku, úkoly a možnosti specializačních kurzů. Analýza se věnuje zásahům, cvičením a ostatním činnostem Záchranného útvaru HZS ČR. Práce zahrnuje také komparaci zásahů tohoto útvaru od roku 2009 do roku 2018 – stav ke dni 30. 6. 2018. Komparace porovnává jednotlivé roky s celkovým počtem zásahů, ale také počet zásahů v jednotlivých krajích ČR.

3.2 Metodika a postup řešení

Teoretická část byla zpracována na základě vypracované rešerše z elektronických zdrojů, článků, publikací, statistických zpráv, výročních zpráv, interních a veřejných dokumentů HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR. Sběr dat proběhl v terénu metodou dotazování ve formě rozhovoru (dislokace Hlučín, rozhovor veden s důstojníkem Záchranného útvaru HZS ČR). Po shromáždění těchto dat a dokumentů byla provedena

následná analýza. Analýza se zabývá historií (HZS ČR i Záchraného útvaru HZS ČR) od počátku požární ochrany přes delimitaci záchranných vojenských praporů ke vzniku Záchraného útvaru HZS ČR. Analýza se dále v teoretické části zabývá úkoly, zaměřením, působností, technikou, organizační strukturou, umístěním Záchraného útvaru HZS ČR ve struktuře HZS ČR. Poslední dvě kapitoly teoretické práce vysvětlují zaměstnání a vzdělávání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR.

Praktická část podrobně analyzuje jednotlivé odborné přípravy včetně kurzů v těchto přípravách. Specializační služby se od tohoto výcviku trochu liší, disponují jinými vlastnostmi využití jejich prostředků – to zobrazuje kapitola výcviku a přípravy specializačních služeb zaměřené na střelmistry, kynology a potápěče Záchraného útvaru HZS ČR. Analýza se zaměřuje na roty Záchraného útvaru HZS ČR. Dále se zabývá jednotlivým rozbohem zásahu v letech od roku 2009 do současnosti (stav ke dni 30. 6. 2018), nastoluje rozbor jejich zásahů do jednotlivých druhů mimořádných událostí (požáry, technická výpomoc, dopravní nehody, ostatní druhy mimořádných událostí). K dokreslení těchto zásahů na území ČR i mimo toto území pomáhají jednotlivé grafy a obrazové přílohy k tomuto tématu. V rámci komparace obsahuje tato diplomová práce rozbor jednotlivých krajů ČR a zásahy v těchto krajích.

4 Pravidelná odborná příprava příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR

Pravidelná odborná příprava je plánována a prováděna tak, aby příslušníci záchranných jednotek prohlubovali své zkušenosti a zdatnosti. Tyto záchranné jednotky v rámci záchranných a humanitárních prací provádí různé záchranné, demoliční, vyprošťovací práce, mohou se setkat i s evakuací civilního obyvatelstva včetně nouzového ubytování. Dále se mohou setkat s přepravou jakéhokoliv materiálu živočišného nebo materiálního původu včetně výbušnin. Mohou se setkat i s dekontaminací osob, techniky, materiálu. Během mimořádných událostí se na tyto příslušníky mohou projevit psychologické aspekty, i v tomto případě musí být připraveni. Předměty pravidelné přípravy jsou:

- záchranná příprava,
- přeprava osob, materiálu a kapalin,
- technická příprava,
- zdravotnická příprava,
- práce na vodě a na zamrzlých hladinách,
- spojovací příprava,
- psychologická příprava,
- práce ve výšce nad volnou hloubkou.

Cílem pravidelné odborné přípravy je sladění činnosti všech příslušníků záchranné jednotky (jednotek) při plnění společných úkolů. Dalším cílem je naučit příslušníky reagovat a různorodé mimořádné události a záchranné a likvidační práce. Výcvik se zaměřuje i na velitelská místa. Snaží se zdokonalit jejich organizaci při záchranných a likvidačních pracích. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.1 Metodické pokyny pravidelné odborné přípravy

Během pravidelné odborné přípravy je nutné dodržovat následující metodické pokyny:

- záchrannou přípravu provádět po odbornostech případně po družstvech, četách. Zaměřit se na zdokonalení v obsluze přiděleného materiálu. Zdokonalit se v postupech při plnění záchranných prací.

- Výcvik provádět na všech dostupných cvičištích a polygonech. Po domluvě využít i prostory vojenských újezdů, pozemky Lesů ČR s. p., specializované polygony IZS.
- Výcvik provádět tak, aby nedošlo k poškozování životního prostředí, zabránit úniku ropných látek z vozidel, všechny výkopy a umělé překážky po výcviku odstranit.
- Během vlastního výcviku musí být jednotky připraveny k okamžitému plnění úkolů podle svého zaměření.
- Jako základní metodu využít metodu nácviku, při nácviku dbát na správné provedení s časovou rezervou. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.2 Pravidelná odborná příprava – záchranná příprava

Cílem této přípravy je dosáhnout u všech příslušníků jednotky vysoké úrovně teoretických znalostí a praktických dovedností. Příslušníci musí zvládnout odborné postupy při plnění záchranných prací a humanitární pomoci, postupy musí být sladěné. Správné provedení jim umožní splnit úkoly i v těch nejnáročnějších podmínkách. Jednou z nejdůležitějších stránek této přípravy je záchrana osob, techniky, materiálu za dodržení všech bezpečnostních opatření. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – záchrana a vyprošťování osob ze zřícených objektů a trosk

- Záchrana – vyprošťování osob ze zřícených objektů,
- takticko-technická data zemních strojů a možnosti jejich nasazení v místě MU,
- obsluha, používání a údržba zemních strojů,
- odstraňování sutin pomocí techniky. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – zabezpečovací práce při záchranných pracích – práce s troskami

- Demolice budov,
- odstranění a odvoz kontaminované zeminy. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – konstrukční systémy budov a charakteristické druhy trosek

- Rozdělení a charakteristika budov plně zděných, ze železobetonového a ocelového skeletu, montované – panelové,
- rozdělení a charakteristika trosek – trosky plošné, hromada trosek, místnost uzavřená troskami, místnost částečně zavalená troskami, trosky montovaných budov, trosky skeletových budov. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – prostředky pro zvedání a vlečení v jeřábové dopravě

- Bezpečnost při práci, normy, předpisy a nařízení,
- druhy vázacích prostředků, vázání a zavěšování břemen,
- prostředky pro zdvihání, kotvení a vlečení poškozené techniky,
- strojní zařízení mobilních jeřábů, jejich charakteristika, konstrukce a činnost. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – obsluha u vyprošťovacího tanku VT-72b

- Obsluha a činnost jeřábu u vyprošťovacího tanku VT-72b,
- praktické práce se zatíženým jeřábem,
- obsluha hlavního navijáku vyprošťovacího tanku VT-72b,
- použití kladnic pro násobení tahu lana u vyprošťovacího tanku VT-72b,
- najíždění a navádění vyprošťovacího tanku VT-72b, obojživelného pásového transportéru PTS-10 a požárního tanku SPOT 55 na podvalník,
- zdokonalovací jízdy s vyprošťovacím tankem VT-72b,
- zásady obsluhy a jízda speciální techniky, činnosti při připojování a odpojování podvalníků a návěsu. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – jeřábnické, vyprošťovací a demoliční práce

- Praktické práce s automobilním jeřábem AD30, praktické práce s vyprošťovacím automobilem AV15 a AV15/20, praktické práce s automobilním jeřábem Mercedes Benz Actros HK 240 K7 + L6,
- vyprošťování vozidel při dopravních nehodách s využitím vozidel AD30, AV15, AV15/2, HK 240,
- odstraňování následků dopravních nehod na pozemních komunikacích – prostředky na odsun a vlečení,
- praktické práce s vyprošťovací traverzou a křížem,
- praktický výcvik s těžkou vyprošťovací soupravou Weber,
- demolice budov a objektů pomocí těžké vyprošťovací techniky AV15, AV30, VT-72b, T 815 VT). (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – samovyprošťování

- Stupně uváznutí, kotvy,
- samovyprošťování pomocí navijáku, T 815, VT-72b, AD30, AV15, AV15/20, Toyota Hilux. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Záchranná příprava – obsah tématu – zásady bezpečnosti a ochrany při práci a používání pracovních ochranných prostředků

- Seznámení se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci s ochrannými pomůckami. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.3 Pravidelná odborná příprava – přepravy osob, materiálu a kapalin

Cílem této přípravy je upevnění a prohloubení znalostí družstva přepravy materiálu, osob a kapalin. Výcvik tohoto družstva by měl být především zaměřen na odborné činnosti při plnění úkolů záchranných a humanitárních prací. Dbát na bezpečnost při výcviku s hadicemi. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Přepravy osob, materiálu a kapalin – obsah tématu – dálková doprava vody a přívodní vedení

- Dálková doprava vody hadicovým vedením,
- obsluha požárního tanku SPOT 55,
- požární útok,
- obsluha čerpadla, cisternová automobilová stříkačka CAS 30,32 a jejich provozní zkoušky,
- praktický výcvik s motorovou řeznou pilou a rozbrušovací pilou,
- obsluha plovoucí motorové stříkačky, kalového čerpadla a čerpadla Tohatsu,
- praktický výcvik s vyprošťovacím zařízením Weber,
- značky dokumentace zdolávání požárů DZP a hydrantové tabulky, značení rozvodné hydrantové sítě,
- provedení tlakových zkoušek hadic typu B, C, D,
- teorie vyprošťování,
- praktická obsluha věcných prostředků. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Přepravy osob, materiálu a kapalin – obsah tématu – přeprava osob a materiálu

- Všeobecné základy plavební nauky a konstrukce plavidel,
- rozdělení plavidel a doklady k plavbě, technická způsobilost plavidel,
- požáry a kolize plavidel na vodní cestě,
- příprava na samostatnou plavbu,
- výcvik na stojaté vodě – plavba ve dne a v noci s obojživelným pásovým transporterem PTS 10, člunem Rusb, člunem Marine, vznášedlem Scout,
- výcvik na tekoucí vodě – plavba s obojživelným pásovým transportérem PTS 10, člunem Rusb, člunem Marine, vznášedlem Scout,
- zdokonalovací jízdy s obojživelným pásovým transporterem PTS 10,
- zdokonalovací výcvik řidičů,
- obsluha a ovládání návěsu Reisch,
- průzkum a překážky a zaměření pokládky pro položení mostních polí,
- výcvik s AM50 – stavba mostních polí přes překážku,
- praktický a teoretický výcvik s T 815 – 7 HR Fassi. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.4 Pravidelná odborná příprava – technická příprava

Cílem technické přípravy je u všech příslušníků zvládnutí dobré úrovně teoretických a praktických dovedností v údržbě a obsluze přiděleného materiálu a techniky. Dalším cílem je zvládnutí odborných postupů při údržbě a opravách. Cílem je i prohlubování znalostí techniky a strojů, se kterými se příslušníci dostanou ve své práci do styku.

- Údržba techniky, strojů, souprav a materiálu,
- obsluha, používání a údržba strojů a prostředky v jednotce podle návodů k obsluze a interních aktů řízení. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.5 Pravidelná odborná příprava – zdravotnická příprava

Cílem zdravotnické přípravy je další prohloubení vědomostí z této oblasti. Obsahem je hlavně první pomoc a hygiena. (ZÚ HZS ČR, 2018)

Zdravotnická příprava – obsah tématu – úkony první pomoci

- Základní vyšetření z priority ošetření,
- resuscitace,
- šok a šokové stavy,
- krvácení,
- poranění pohybového aparátu,
- poranění hlavy, břicha a hrudníku,
- obvazová technika,
- polohování, imobilizace, transport,
- práva a povinnosti záchranáře, druhy odpovědnosti,
- zdravotnická záchranná služba (ZZS),
- psychologické aspekty poskytování první pomoci,
- základy obecné anatomie a fyziologie,
- podrobnější vyšetření a posouzení stavu postiženého,
- náhlá postižení oběhového systému,
- náhlé příhody neurologické,
- neúrazové urgentní stavy,

- akutní stavy u dětí,
- třídění velkého počtu raněných metodou START,
- modelové situace. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.6 Pravidelná odborná příprava – práce na vodě a zamrzlých hladinách

Cílem této přípravy je zdokonalit příslušníky v práci na vodě a zamrzlých hladinách.

Obsahem této pravidelné odborné přípravy je:

- bezpečnost a ochrana zdraví při práci při výcviku a práci na vodě,
- práce na vodě – teorie,
- praxe na klidné vodě,
- praxe na tekoucí vodě,
- práce na zamrzlých hladinách – teorie,
- praxe na zamrzlých hladinách. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.7 Pravidelná odborná příprava – spojovací příprava

Cílem spojovací přípravy je zdokonalení příslušníků ve spojovací přípravě všech prostředků komunikace (i v rámci integrovaného záchranného systému), tj.:

- Organizace spojení u vlastní jednotky,
- analogová rádiová síť HZS ČR,
- způsob navázání spojení se složkami IZS, využití telekomunikačních sítí,
- způsoby vedení provozu na rádiových stanicích,
- digitální rádiová síť – radiokomunikační síť PEGAS,
- praktické nácviky z navazování rádiového spojení,
- praktické přezkoušení obsluh z rádiových prostředků ve vozidlech,
- praktické přezkoušení obsluh z navazování rádiového spojení.
(ZÚ HZS ČR, 2018)

4.8 Pravidelná odborná příprava – psychologická příprava

Tato příprava má za úkol připravit příslušníky na psychologické aspekty mimořádných událostí, zahrnuje:

- psychologické aspekty řízení lidských zdrojů,
- komunikaci s osobami se zdravotním postižením při mimořádné události (výukové DVD)
- prevenci dopravních nehod – psychologická příprava strojníků. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.9 Pravidelná odborná příprava – práce ve výšce a nad volnou hloubkou

Cílem této přípravy je naučit nebo zdokonalit příslušníky v práci ve výškách a nad volnou hloubkou. Příslušníci se naučí:

- základy lanové techniky,
- sebejištění, pracovní polohování,
- sebezáchranu slaněním – nouzové způsoby slanění,
- slanění,
- jištění další osoby,
- povely a signály při práci ve výšce a nad volnou hloubkou,
- jištění a sebejištění v záchranném koši. (ZÚ HZS ČR, 2018)

4.10 Výcvik a příprava specializačních služeb od roku 2009 do roku 2017

Rok 2009 (URL₁₄)

- Střelmistři – hlavní úkoly této služby v prvních krocích směřovaly k řádnému chodu této služby, důležitým faktorem pro výkon záchranných a likvidačních prací v této oblasti byl střelmistrovský kurz, příprava a absolvování přijímacího řízení do pyrotechnického kurzu „A“, vyškolení střelmistra pro stavební práce a destrukce. Zabezpečení teoretické přípravy v oblasti výbušnin a trhacích prací, vykonání kurzu trhacích prací, spolupráce na vytvoření koncepce trhacích prací

u HZS, návrh na vybavení auta pro pyrotechnickou službu, vyřešení skladování výbušnin. V rámci výcviku si střelmistři vyzkoušeli reálný odstřel továrního komína ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá.

- Kynologové – v rámci kynologické služby byl nastaven požadavek na výkon služby psů (tzn., na jaké druhy mimořádných událostí budou určeni) a následný nákup těchto psů. Základem pro výcvik těchto psů byl kurz základní poslušnosti, rozvíjení aportérských schopností, výcvik v plošném vyhledávání a vyhledávání zavalených osob. Velká spolupráce v rámci výcviku proběhla s Městkou policií Ostrava, leteckou záchrannou službou v Brně a s dalšími složkami IZS. Dva psovodi byli vysláni na pozorovatelskou misi cvičení USAR týmu, kde si vyzkoušeli praktickou činnost. Dále spolupracovali s GŘ HZS ČR na získání atestačních zkoušek v plošném vyhledávání a vyhledávání zavalených osob ze sutin.
- Potápěči – prvotní směr této specializace byl zaměřen na řádné fungování. Byla zpracována metodika služby, vstupní lékařské prohlídky potápěčů, první zkušební sestup v dekompresní komoře, zabezpečení kurzu potápění a provedení zkoušek I. a II. typu a následná příprava na III. stupeň. V rámci přípravy byly zabezpečeny i související a doplňkové kurzy např. obsluha dekompresní komory. Byla navázána úzká spolupráce s potápěči z Olomouckého kraje. Byla nakoupena a modernizována potřebná technika a vybavení.

Rok 2010 (URL₁₅)

- Střelmistři – střelmistři dále rozvíjeli své teoretické poznatky v praxi, k tomu jim sloužil výcvik lokalitě kolem Hradce nad Moravicí, lom Bohučovice a vojenský výcvikový prostor Libavá. V rámci svého odborného výcviku získávali další praxi v střelmistrovské oblasti záchranných a likvidačních prací. Ve dnech 22. 2. – 5. 3. 2010 a 15. 3. – 18. 3. 2010 proběhl kurz střelmistrů v Poličce. Střelmistři dále prohloubili svoji spolupráci s pyrotechniky z Policie ČR z Frýdku-Místku. V rámci společného zásahu s pyrotechniky z Policie ČR bylo provedeno u příslušníků Záchranného útvaru HZS ČR bezpečnostní opatření při vyprošťování válečné munice. Byla zpracována metodika pro trhací práce

ledových ker a zamrzlých vodních ploch. V rámci výcviku si střelmistři zkusili odstřel ve Vítkovických železárnách, další trhací práce byly provedeny na Novomlýnských nádržích. Další odstřel byl proveden na komínu firmy Holcim a.s. v Prachovicích. V tomto roce bylo pořízeno vozidlo pro družstvo střelmistřů.

- Kynologové – měli možnost cvičit v prostoru Vítkovice a.s., soustředili se zejména na vyhledávání v sutinách, zároveň spolupracovali s leteckou záchrannou službou v Brně. V tomto roce proběhlo v termínech 25. – 27. 8. 2010 a 20. 10. – 22. 10. 2010 soustředění kynologů zajišťované Generálním ředitelstvím HZS ČR. Toto cvičení proběhlo v Komořanech, na první turnus bylo vysláno kompletní kynologické družstvo, na další cvičení byli vysláni 4 příslušníci kynologického družstva. Kynologové se dále účastnili součinnostního cvičení s vězeňskou službou – cvičení proběhlo v Kynšperku nad Ohří. Na součinnostní cvičení s USAR odřadem byli vysláni 2 příslušníci ZÚ HZS ČR, cvičení proběhlo v Ostravě. V tomto roce byli pořízeni dva psi plemena německý ovčák, jeden do dislokace Zbiroh, druhý do dislokace Hlučín. Kynologové se účastnili i mezinárodních soutěží záchranných psů, kde si počínali velice dobře a získávali medaile a ocenění. V rámci kynologické kvalifikace získávali i další atesty, například mezinárodní záchrannou zkoušku typu RH-E. K 31. 12. 2010 disponuje Záchranný útvar HZS ČR sedmi služebními psy.
- Potápěči – ke svému výcviku využívali přehradu Slezská Harta a lom Svobodné Heřmanice.

Rok 2011 (URL₁₆)

- Střelmistři – využívali ke svému výcviku oblast kolem Hradce nad Moravicí, vojenský újezd Libavá a lom Bohučovice. Střelmistři dále prohlubovali své poznatky a získávali další praktické zkušenosti v trhacích pracích. Měsíčně cvičili v lomu Bohučovice, průběžně se učili teoretickou přípravu. Střelmistři se účastnili cvičení v trhání tlakových lahví pomocí speciálních trhavin, zároveň vyzkoušeli nové průmyslové trhavin, cvičení proběhlo ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá. Proběhlo školení o uložení a skladování trhavin

v prostorech HZS v Drahanovicích. Byla zpracována příručka pro střelmistry – stavební práce a destrukce. Střelmistři se zúčastnili cvičení, které bylo zaměřené na trhací práce stromu, který byl pod vodní hladinou. Cvičení proběhlo na Novomlýnských nádržích. V rámci spolupráce s Policií ČR proběhlo vyprošťování nevybuchlé munice.

- Kynologové – dále cvičili v prostorech firmy Vítkovice a.s., v oblasti obce Háj ve Slezsku a v Darkovičkách. Soustředili se zejména na vyhledávání v sutinách a pokračovala spolupráce s leteckou záchrannou službou v Brně. K 31. 12. 2011 disponoval Záchraný útvar HZS ČR sedmi služebními psy. K tomuto datu byli atestováni psi: Rendy z Danaru (atest na vyhledávání v sutinách a na plochách, zařazen do USAR odřadu pro mezinárodní operace), Jolly de Alphaville Bohemia (atest na vyhledávání v sutinách a na plochách, zařazena do USAR odřadu pro mezinárodní záchranné operace), Arny (atest na vyhledávání na plochách). Kynologové Záchraného útvaru HZS ČR se účastnili rezortních i součinnostních kynologických cvičení, soutěží a atestů.
- Potápěči – dále pokračovali ve svém výcviku v lomu Svobodné Heřmanice a na přehradě Slezská Harta.

Rok 2012 (URL₁₇)

- Střelmistři – i v tomto roce využívali ke svému cvičení lokalitu kolem Hradce nad Moravicí (Černá voda), oblast vojenského výcvikového prostoru Libavá a Brdy, lom Bučovice. Družstvo střelmistrů se skládá ze tří příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR a jednoho velitele tohoto družstva. Všichni tito příslušníci jsou držiteli průkazu střelmistra, který je vydán Českým báňským úřadem. Družstvo bylo vybaveno jedním vozidlem typu Toyota Hilux. Střelmistři Záchraného útvaru HZS ČR se v tomto roce podíleli na trhání ledu na řece Svratce a Jizeře. Odstřelili budovu pro následný výcvik USAR týmu a odstřelili vojenskou řídicí věž v Mikulově. V rámci společného výcviku se podíleli se složkami HZS kraje na řízeném odpalu čpavku ve cvičném kontejneru. Dle dohody ADR (evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě

nebezpečných věcí – Accord Dangereuses Route) získal příslušník Záchraného útvaru HZS ČR způsobilost na přepravu nebezpečných látek.

- Kynologové – i v tomto roce využívali areál firmy Vítkovice a.s., oblast kolem obce Háj ve Slezsku a obce Darkovičky. I v tomto roce se soustředili na vyhledávání na plochách a v sutinách. Kynologie u Záchraného útvaru HZS ČR spolupracovala úzce s Policií ČR, měli potřebné atesty od Ministerstva vnitra. K 31. 12. 2012 měl tento útvar k dispozici 4 atestované psy – Rendy z Danaru (vyhledávání v sutinách a na plochách – zařazen do USAR týmu), Jolly de Alphaville Bohemia (vyhledávání v sutinách a na plochách – zařazena do USAR týmu), Arny (vyhledávání v sutinách a na plochách – zařazen do USAR týmu), Argent Brut z Kovárny (vyhledávání na plochách). Záchraný útvar HZS ČR vlastní dva psy, zbytek je smluven smlouvou u užívání psa. Kynologové se jako každý rok účastnili mezinárodních záchranných cvičení, soutěží a akcí, kde si vedli velice dobře. Cvičili se složkami integrovaného záchranného systému, ale i v rámci USAR týmu.
- Potápěči – využívali ke svému výcviku vodní prostor na přehradě v Slezské Hartě a lom ve Svobodných Heřmanicích. Se školním výcvikovým zařízením se potápěči Záchraného útvaru HZS ČR podíleli na výcviku nových potápěčů pro HZS ČR.

Rok 2013 (URL₁₈)

- Střelmistři – i tento rok využívali prostor kolem Hradce nad Moravicí (Černá Voda), vojenský výcvikový prostor Libavá a Brdy, lom v Bučovicích. Družstvo se pro tento rok nerozrostlo, stále mělo tři příslušníky Záchraného útvaru HZS ČR a jednoho jejich velitele. Družstvo disponovalo vozem Toyota Hilux se speciálním vybavením. Všichni příslušníci tohoto družstva jsou vlastníky průkazu střelmistra. V tomto roce se zúčastnili povodní v Praze, ve Středočeském kraji a v Královéhradeckém kraji, kde prováděli trhací práce. Odstřelili budovu, která následně posloužila pro cvičení USAR týmu. V rámci záchrany uvízlého speleologa provedli ražbu štoly v Javoříčské jeskyni.

- Kynologové – i tento rok využívali prostor firmy Vítkovice a.s., oblast kolem obce Háj ve Slezsku a oblast kolem obce Darkovičky. Soustředili se na vyhledávání na plochách a v sutinách. Družstvo kynologů disponovalo atestovanými psy: Rendy z Danaru (vyhledávání v sutinách a na plochách – USAR tým), Jolly de Alphaville Bohemia (vyhledávání v sutinách a na plochách – USAR tým), Arny (vyhledávání v sutinách a na plochách – USAR tým), Argent Brut z Kovárny (atest na vyhledávání a plochách), Bold Orinco (vyhledávání v sutinách). Záchraný útvar HZS ČR tento rok disponoval šesti psy, dva z těchto psů byli majetkem Záchraného útvaru HZS ČR, zbytek psů (celkem čtyři) byli k dispozici v rámci smlouvy o užití psa. Kynologové se jako každý rok účastnili mezinárodních záchraných cvičení, akcí a soutěží, kde si vedli velice dobře. V rámci záchraných akcí se podíleli na vyhledávání osob v Ostravici nebo ve Vlčnově nebo na vyhledávání zavalených osob v sutinách po výbuchu domu ve Frenštátu pod Radhoštěm.
- Potápěči – opěrný bod v Moravskoslezském kraji měl ideální podmínky pro cvičení – využívali přehradu Slezskou Hartu, Heřmánky, lom Svobodné Heřmanice. I tento rok se podíleli se školním výcvikovým zařízením HZS ČR na výcviku nových potápěčů HZS ČR.

Rok 2014 (URL₁₉)

- Střelmistři – i v tento rok využívali střelmistři oblasti kolem Hradce nad Moravicí (Černá Voda), vojenský výcvikový prostor Libavá a Brdy, lom Bučovice. Podmínky, organizační struktura a kvalifikační kurzy byly stejné jako v roce 2013. Družstvo bylo dovybaveno terénní čtyřkolkou Arctic Cat pro lepší přístup k mimořádným událostem v těžce dostupném terénu. Nadále se účastnili rezortních i mimorezortních cvičení, podílí se i na zásahu v Bosně a Hercegovině (vyzvednutí nevybuchlé munice). V rámci spolupráce s německými kolegy se účastnili týdenního cvičení. Pravidelně se účastnili trhacích prací v kamenolomech. V rámci odborných výcviků se družstvo účastnilo získávání praxe s AM50, řízení vozidel C, C + E, výcviku se čluny a PTS 10, výcviku s motorovými řetězovými pilami.

- Kynologové – i v tento rok využívali prostor firmy Vítkovice a.s., prostor obce Háj ve Slezsku a o prostor v obci Darkovičky. Nadále probíhala spolupráce např. s Policií ČR, leteckou záchrannou službou. Záchranný útvar HZS ČR pro tento rok disponoval atestovanými psy: Rendy z Danaru (vyhledávání v sutinách a na plochách - USAR tým), Jolly de Alphaville Bohemia (atest MV na vyhledávání na plochách), Arny (atest MV na vyhledávání v sutinách a na plochách, zařazen do USAR odřadu), Bold Orinco (atest MV – vyhledávání v sutinách). Dva psi byli majetkem Záchranného útvaru HZS ČR, zbytek psů (celkem čtyři) byli k dispozici v rámci smlouvy o užití psa. Kynologové se jako každý rok zúčastnili záchranných akcí, soutěží a atestů.
- Potápěči – opěrný bod v Moravskoslezském kraji měl výborné podmínky k výcviku na přehradě Slezská Harta, využívali prostor u obce Heřmánky a v lomu Svobodné Heřmanice. Pokračovali ve spolupráci se školním výcvikovým zařízením HZS ČR při výcviku nových potápěčů HZS ČR.

Rok 2015 (URL₂₀)

- Střelmistři – výcvik v oblasti Hradce nad Moravicí, výcvik v oblasti vojenského výcvikového prostoru Libavá a Brdy, využití lomu v Bohučovicích. Střelmistři nadále prohlubovali své teoretické a praktické poznatky, všichni byli držitelem průkazu střelmistra. V rámci cvičení například odstřelili budovu, která posloužila k cvičení USAR odřadu, zúčastnili se týdenního výcviku s kolegy z Německa. Pravidelně se účastnili ostrých odstřelů v kamenolomech.
- Kynologové – využívali prostor firmy Vítkovice a.s., prostor obce Závada a obce Darkovičky. Záchranný útvar HZS ČR pro tento rok disponoval atestovanými psy: Rendy z Danaru (vyhledávání v sutinách a na plochách, USAR tým), Jolly de Alphaville Bohemia (atest Ministerstva vnitra na vyhledávání v sutinách a na plochách), Arny (vyhledávání v sutinách, USAR tým). I nadále Záchranný útvar HZS ČR vlastnil dva psy, čtyři psi byli využitelní v rámci smlouvy o užití. Kynologové se již tradičně účastnili záchranných akcí, soutěží a atestačních zkoušek.

- Potápěči – potápěči ke svému výcviku nadále využívali prostor přehrady Slezské Harty, prostor obce Heřmánky a lom Svobodné Heřmanice.

Rok 2016 (URL₂₁)

- Střelmistři – využívali lom v Bohučovicích, lom v Bělkovicích, prostory bývalé průmyslové oblasti v Kaznějově a vojenský výcvikový prostor v Brdech. Družstvo nadále prohlubovalo své poznatky, k tomu jim slouží speciální trhačské vybavení a vozidlo Toyota Hilux. Podíleli se na rezortních i mimorezortních cvičeních, připravovali objekty pro USAR cvičení. Spolupracovali s Policií ČR, účastnili se výcviku zaměřeného na násilné vniknutí do objektů pomocí výbušnin. Nadále se účastnili ostrých odstřelů v kamenolomech.
- Kynologové – nadále využívali prostory firmy Vítkovice a.s., prostory obce Závada, prostory obce Darkovičky, prostory obce Hať. Záchraný útvar HZS ČR v tomto roce disponoval atestovanými psy: Rendy z Danaru (vyhledávání v sutinách a na plochách, USAR tým), Jolly de Alphaville Bohemia (atest Ministerstva vnitra, vyhledávání v sutinách a na plochách), Arny (atest Ministerstva vnitra na vyhledávání na plochách). I v tomto roce se účastnili kynologové tuzemských i mezinárodních cvičení, včetně vyhledávání pohřešovaných osob. Na Mistrovství ČR kynologů vyhráli první místo (fenka Jolly společně s fenkou Bellou z HZS Libereckého kraje), prap. Smějová vybojovala 2. místo v sutinovém vyhledávání pro rok 2016 – fenka Jolly.
- Potápěči – využívali nadále prostory přehrady Slezská Harta, prostory obce Heřmánky nebo zatopený lom Svobodné Heřmanice.

Rok 2017 (URL₂₂)

- Střelmistři – využívali lomy k trhačím pracím. Jejich úkolem je předcházet a podílet se na odstraňování následků mimořádných událostí pomocí výbušnin a trhačích prací. Dva příslušníci byli držiteli průkazu střelmistra, dva příslušníci byli ve výcviku k tomuto oprávnění. Disponovali vozidlem Toyota Hilux, které je vybaveno trhačím vybavením. V tomto roce se zúčastnili výcviku trhání na

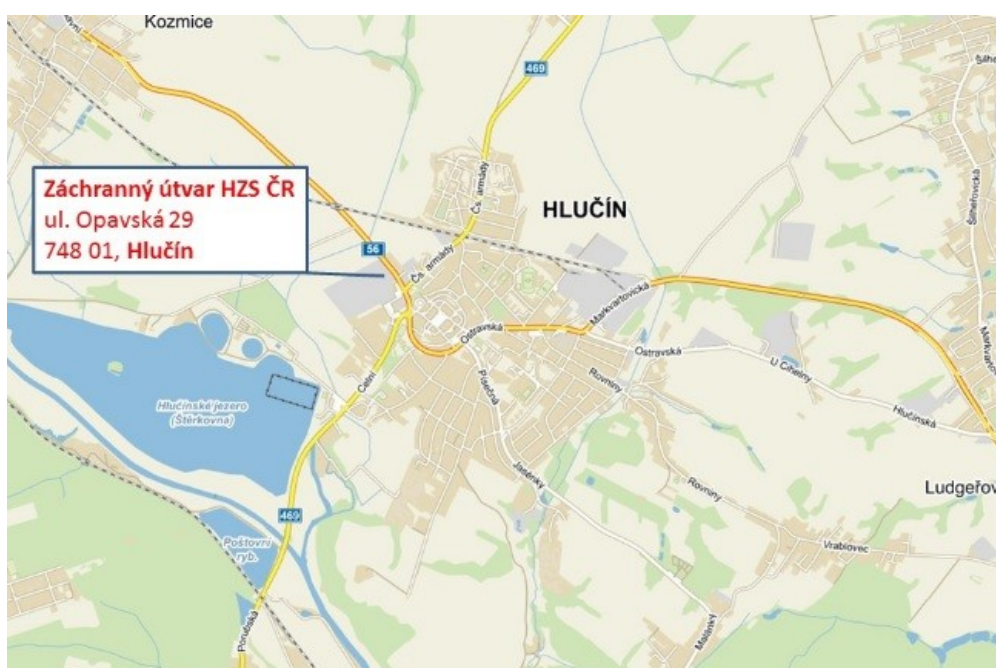
vodní nádrži Nové Mlýny – odstřel stromů. Další akcí byla prezentace v rámci akce PYROS 2017. Účastnili se i Hasičských slavností v Litoměřicích. V rámci odborného výcviku se zúčastnili kurzů pro řízení vozidel C, C+E, výcviku se čluny a plavidly, výcviku s motorovými řeznými pilami.

- Kynologové – v tomto roce se i nadále kynologové účastnili záchranných akcí a soutěží. Záchranný útvar HZS ČR měl k dispozici pouze jednoho atestovaného psa – Arny (atest Ministerstva vnitra na vyhledávání na plochách). Celkem Záchranný útvar HZS ČR vlastnil jednoho psa, dva byli k dispozici v rámci smlouvy o užívání.
- Potápěči – potápěči i nadále prohlubovali své poznatky a účastnili se kurzů – kurz potápěčů 3. stupně, kurz obsluhy přilbového potápění, kurz potápěč přilbového potápění.

5 Záchranná rota v Hlučíně

Tato Záchranná rota v Hlučíně je jedna ze záchranných rot, která se v této dislokaci nachází. Hlučín je město nedaleko Ostravy, přesněji se nachází mezi Ostravou a Opavou. Hlučín má dobrou dostupnost na dálnici a tím se mu zkracují dojezdové časy k místům mimořádných událostí. Kdyby tato dislokace byla jediná, nebylo by pokrytí České republiky úplně ideální. To skvěle doplňuje Záchranná rota v Jihlavě a ve Zbirohu. Umístění dislokace v Hlučíně znázorňuje obrázek č. 4 – mapa Hlučína.

Obrázek č. 4 – dislokace Hlučín



zdroj: URL₄₃

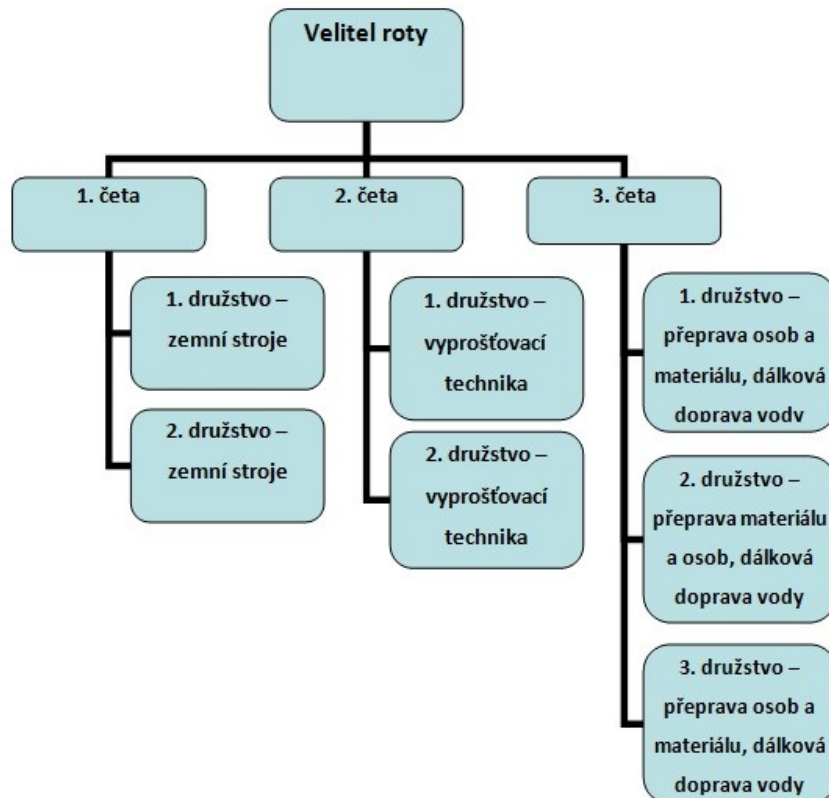
5.1 Organizační struktura Záchranné roty v Hlučíně

Záchranná rota v Hlučíně, patřící do úseku záchranné činnosti se skládá ze tří čet:

- 1. četa – dvě družstva zemních strojů,
- 2. četa – dvě družstva vyprošťovací techniky,
- 3. četa – tři družstva přepravy osob a materiálu a dálkové dopravy vody.

Vyobrazení této organizační struktury najdeme v obrázku č. 5 – organizační struktura Záchranné roty v Hlučíně.

Obrázek č. 5 – organizační struktura Záchrané roty v Hlučíně



zdroj: ZÚ HZS ČR – organizační struktura, 2018

5.2 Technika Záchrané roty v Hlučíně

Zemní stroje

- Tatra T 815 UDS – 214/114 (1 ks), Tatra T 815-7 UDS – 214 (1 ks),
- kolový nakladač JCB 437 (1 ks), kolový nakladač KN 251 (1 ks),
- smykový nakladač CAT 289C (1ks), smykový nakladač CAT 262C (1 ks),
- teleskopický manipulátor JCB 525 (1 ks),
- pásové rypadlo CAT 336F LN SB (1 ks),
- pásový nakladač CAT 973D s balistickou ochranou (1 ks),
- víceúčelový stroj Huddig 1260C (1 ks),
- sklápěcí automobily Tatra 6x6: T 815 S3,S25 (1 ks), T 815-7 S3 (1 ks), T 815 S1/NK 6x6 (1 ks),
- sklápěcí automobil Tatra T 815-2 S1 (1 ks). URL₁₂

Vyprošťovací technika

- Vyprošťovací automobil VYA 30 (1 ks),
- vyprošťovací automobil VYA 15/20 (2 ks),
- vyprošťovací tank VT-72b (1 ks),
- automobilní jeřáb AJ80-HK 240 K7 + L6 (1 ks),
- automobilní jeřáb AJ30 (1 ks). URL₁₂

Nákladní a přepravní technika – přeprava osob a materiálu

- Tahač – Tatra T 815 VT + 1x šípová radlice (4 ks),
- nákladní automobil Tatra T 815 8x8 VVN (8 ks),
- nákladní automobil s hydraulickou rukou Tatra T 815 – 7 (2 ks),
- sklápěcí automobily Tatra 6x6: T 815 S3, S25 (1 ks), T 815-7 S3 (1 ks), T 815 S1/NK 6x6 (1 ks),
- sklápěcí automobil Tatra T 815-2 S1 (1 ks),
- tahač Man TGS 33.540 (1 ks), tahač Man TGS 33.480 (1 ks),
- návěs Nooteboom OSD 73-04V (1 ks), návěs Nooteboom OSDS 85-05V (1 ks),
- návěs Reisch RSBS-35/24PV (1 ks),
- přívěs PV 16-12 (3 ks),
- nákladní automobil Man TGL 12.180 (1 ks),
- autobus Irisbus 397E (1 ks),
- autobus Iveco FBI 85L (1 ks),
- požární kontejnerový nosič PKN T 815-7 (2 ks), PKN Scania G440 (1 ks), PKN MB Actros 930.14 (1 ks). URL₁₂

Dálková doprava vody

- Požární tank SPOT – 55 (1 ks),
- cisternová automobilová stříkačka CAS 32 T815 (2 ks + 1 ohřev vody), CAS 30 T 815 (1 ks),
- hadicový automobil HA 20 T815 (1 ks),
- cisterna na pitnou vodu Citra 7000 (1 ks),

- mobilní čerpací stanice MČS 1500 (1 ks),
- mobilní čerpací stanice MČS 590 (1 ks). URL₁₂

Plavidla

- Obojživelný pásový transporter – PTS 10 + ledolam (1 ks),
- plavidla (čluny) – Rusb (1 ks), RYDS 550 (1 ks), Pioneer Multi (1 ks),
- plavidla (čluny) – Czech Marine (1 ks), Marine (1 ks),
- vznášedlo – Scout Hovercraft S430 (1 ks). URL₁₂

Ostatní technika

- Automobilová plošina PP 27 (1 ks),
- automobil mostní AM-50 (1 ks),
- sací bagr – Man TGS (1 ks),
- sanitní vůz VW Transporter (1 ks),
- čtyřkolka Arctic Cat Prowler HDX 700i (1 ks),
- kontejnerová polní kuchyně KPK (1 ks),
- kontejner tankovací KTA (1 ks),
- kontejner nouzového přežití KNP (1 ks),
- kontejner nouzového přežití – sanitární KNP – S (1 ks). URL₁₂

5.3 Úkoly Záchranné roty v Hlučíně

Tato záchranná rota provádí:

- Záchranné práce a odstraňování následků živelních pohrom, dopravních nehod a průmyslových havárií,
- uvolňuje průchody a průjezdy v sutinách a troskách,
- vyhledává a uvolňuje osoby zavalené v troskách a sutinách,
- přepravuje nevybuchlou munici a kontaminovanou zeminu,
- poskytuje nouzovou dodávku pitné i užitkové vody,
- zajišťuje poškozené objekty a jejich případné stržení,
- provádí zemní práce všeho druhu,

- provádí vyproštění a odtažení poškozené techniky,
- provádí jeřábnické práce,
- přeprava osob, majetku a zvířat po vodě i na souši,
- dálkově dopravuje vodu,
- podílí se na výstavbě a provozu materiální základny humanitární pomoci v nouzi. URL₂₃

5.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR

Příslušníci Záchranné roty v Hlučíně absolvují každý rok pravidelnou odbornou přípravu, viz kapitola 4 této práce. V rámci vlastní speciální odbornosti absolvují specializační kurzy nebo školení ve své odbornosti. V rámci vlastní přípravy tato rota spolupracuje s dalšími složkami IZS a dle požadavků a cvičení plánuje i své aktivity. Účastní se demolice garážových objektů (provádí zdarma v rámci výcviku). V rámci požadavků plní i úkoly pro Policii ČR, celníky, HZS krajů. Záchranná rota v Hlučíně zabezpečuje tyto kurzy:

- Záchranný útvar HZS ČR disponuje vlastním specializačním kurzem obsluhy a zemních strojů. V rámci tohoto kurz je možno využít kolového nakladače 251, CAT 289, CAT 262, Huddig. Záchranný útvar HZS ČR je jediným akreditovaným školicím u HZS ČR v tomto oboru,
- kurz jeřábníků a vazačů HZS ČR – pro příslušníky HZS, kteří budou při výkonu služby obsluhovat automobilní jeřáb a vyprošťovací zařízení,
- manipulace se zvířaty při mimořádných událostech – pro příslušníky HZS ČR ve vztahu k zásahové činnosti,
- obsluha motorových řetězových pil v JPO – pro příslušníky HZS ČR ve vztahu k zásahové činnosti,
- dekontaminace hasičů – pro velitele družstev, velitele čet, chemiky,
- kurz kyslíkových dýchacích přístrojů,
- kurz řidiče vozidla dopravy nemocných a raněných,
- kurz neodkladné zdravotnické pomoci,

- kurz obsluhy automobilových vysokozdvížných plošin a automobilových žebříků,
- kurz vůdce malého plavidla,
- kurz vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel,
- kurz radiové komunikace.

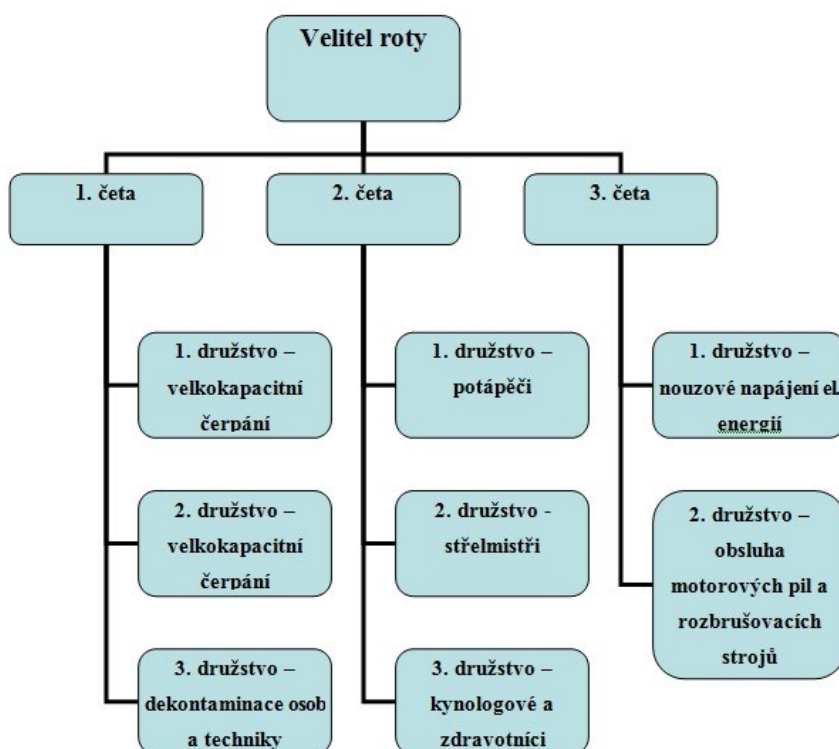
6 Speciální záchranná rota v Hlučíně

Tato Speciální záchranná rota se nachází ve stejné dislokaci jako Záchraná rota v Hlučíně. Hlučín má dobrou dostupnost na dálnici a tak může skvěle reagovat na mimořádné události všeho druhu.

6.1 Organizační struktura Speciální záchranné rot v Hlučíně

Speciální záchranná rota v Hlučíně se skládá ze tří čet. První četa se zabývá velkokapacitním čerpáním, dekontaminací osob a techniky. Druhá četa obsahuje specializační služby v podobě družstva potápěčů, družstva střelců, družstva kynologů a záchranářů. Třetí četa této rot se zabývá nouzovým napájením elektrickou energií a obsluhou motorových a rozbrušovacích strojů. Organizační strukturu Speciální záchranné rot v Hlučíně vyobrazuje obrázek č. 6 – organizační struktura Speciální záchranné rot v Hlučíně.

Obrázek č. 6 – organizační struktura Speciální záchranné rot v Hlučíně



zdroj: ZÚ HZS ČR – organizační struktura, 2018

6.2 Technika Speciální záchranné roty v Hlučíně

Velkokapacitní čerpání, přeprava osob a materiálu

Technika družstva velkokapacitního čerpání a přepravy osob a materiálu viz kapitola 5.2 Technika Záchranné roty v Hlučíně.

Dekontaminace osob a techniky

- Stanoviště dekontaminace techniky SDT (1 ks),
- Stanoviště dekontaminace osob SDO III (1 ks). URL₁₂

Potápěči

- Tatra T 815 6x6 (1 ks),
- Tatra T815 ADK + dekompresní komora DK – 2B (1 ks), URL₁₂
- plavidla a čluny pro výsadek potápěčů viz kapitola 5.2 Technika Záchranné roty v Hlučíně.
- potápěčské obleky, láhve (kyslík, vzduch), potápěčské sety,
- podvodní robot SeaBotax LBV 200,
- hydraulický agregát Hycon HPP 13, pila PKM 60, čerpadlo HWP 3, kladivo HH 15.

Střelmistři

- Toyota Hilux (1 ks),
- pomůcky roznětu - roznětnice, ohmmetr DO 200/2000 P, přívodní vedení,
- elektrocentrála,
- elektrické ruční nářadí – úhlová bruska, vrtačky pro zhotovování vývrtů pro nálože,
- motorová pila, ženižní nářadí, žebřík. URL₁₂

Kynologové a zdravotníci

- Ford Transit (1 ks) – převoz až čtyř psů. URL₁₂

Elektrocentrály

- Elektrocentrála EC 400 (1 ks), elektrocentrála EC 88 (1 ks),
- elektrocentrála EC 200 (1 ks), elektrocentrála EC 140 (1 ks), elektrocentrála EC 30 (3 ks),
- elektrocentrála EC 22 (2 ks). URL₁₂

6.3 Úkoly Speciální záchranné roty v Hlučíně

Tato rota plní své úkoly při:

- živelních pohromách, dopravních nehodách a průmyslových haváriích,
- vyhledávání a vyprošťování osob ze sutin a jiných závalů,
- dodávce elektrické energie a osvětlení pracovišť při záchranných a likvidačních pracích,
- dekontaminaci osob, techniky a materiálu,
- dekontaminaci zamořených prostorů a objektů,
- průzkumu – radiačním, chemickým a biologickým,
- vyhledávání a záchraně osob z vodních toků,
- při likvidaci ropných havárií,
- demoličních a trhacích prací s pomocí trhavin,
- čerpání vody pomocí velkokapacitních čerpadel,
- zajišťování nouzového přežití pro obyvatelstvo v rámci provozování a rozvinutí základny humanitární pomoci. URL₂₃

6.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR

Specializační kurzy jsou stejné jako v kapitole 5.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR. Družstvo potápěčů, družstvo střelmistrů, družstvo kynologů plní další specializační kurzy v daném oboru.

Potápěči

- Kurz potápěč I. stupně,
- kurz potápěč II. stupně,
- kurz potápěč III. stupně,
- kurz potápění s dýchací směsí Nitrox,
- kurz obsluhy přilbového potápění,
- kurz potápěč přilbového potápění.

Střelmistři

Teoretická odborná a specializační příprava probíhá převážnou částí formou samostudia. Střelmistři se účastní akcí pořádaných Policií ČR, Armádou ČR a dalších akcí HZS ČR, kde se probírá problematika výbušnin a jejich používání. V rámci opěrného bodu Morava se schází střelmistři jednou za čtvrt roku. Tato část výcviku probíhá například ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá a Březina, kde si příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR a odřadu HZS ČR zkouší praktické osvojení práce s výbušninami včetně bezpečnostních pravidel při nakládání s nimi. V praktické části jsou nastolené reálné situace záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Tento odřad také spolupracuje s privátním sektorem, tzn. s civilní veřejností. Tyto subjekty dávají k dispozici demolici objektů, které už nebudou sloužit a jsou ke zničení. Příslušníci si vyzkouší trhací práce. Zároveň připravují objekty pro odřad Urban Search and Rescue Teamu, kde si tento tým vyzkouší cvičení při hledání osob nebo předmětů v sutinách zřícených objektů. Podíleli se i na výrobě táhlých výbušnin na rozrušování ledových celin. Účastnili se například těchto demolicí:

- demolice v Kaznějově (2013),
- demolice v areálu bývalé továrny ERGON v Brně – konstrukce z oceli, armovaného betonu a různých druhů zdiva,
- likvidace výtahů ve výtahových šachtách,
- demolice vojenského pohraničního opevnění – železobeton,
- ražba štoly v horninovém masivu,
- demolice objektu v Milovicích – dům s pěti patry,
- demolice komínů.

Kynologové

Ke dni 11. 10. 2017 disponoval Záchraný útvar HZS ČR dvěma psy, kteří měli potřebné atesty od Ministerstva vnitra – GŘ HZS ČR. V rámci specializace psů se specializace dělí na vyhledávání v sutinách a vyhledávání na plochách. Atest uděluje mezirezortní odborná kynologická komise, která společně řeší metodiku výcviku a zkoušení. Členy této komise jsou odborníci z oboru záchranné kynologie. Výcvik probíhá formou samostudia, kynologických akcí včetně cvičení a finanční podporou HZS ČR. Záchraný útvar HZS ČR a družstvo kynologů se například účastnilo zimního cvičení – Zuberec 2018. Záchraný útvar HZS ČR vyslal na toto cvičení tři kynology včetně jejich psů. Cvičení bylo zaměřeno na vyhledávání osob, vyhledávání osob v lavinách, lezecké cvičení včetně psů na lanech a vyhledávání figuranta, zdolávání sjezdovky a vyhledávání ztracených turistů.

7 Záchranná rota ve Zbirohu

Záchranná rota ve Zbirohu je kombinací prostředků Záchranné roty v Hlučíně a Speciální záchranné roty v Hlučíně. Areál této roty se nachází na strategicky dostupném místě nedaleko obce Zbiroh (obrázek č. 7). Zbiroh má ideální dostupnost na dálnici D5 – Praha – Plzeň – Rozvadov, skvěle tak pokrývá západní oblast ČR. Tato Záchranná rota ve Zbirohu má k dispozici zemní stroje, vyprošťovací stroje, plavidla, dekontaminační prostředky, nákladní a přepravní techniku, stroje k dálkové dopravě vody, elektrocentrály.

Obrázek č. 7 – dislokace Zbiroh

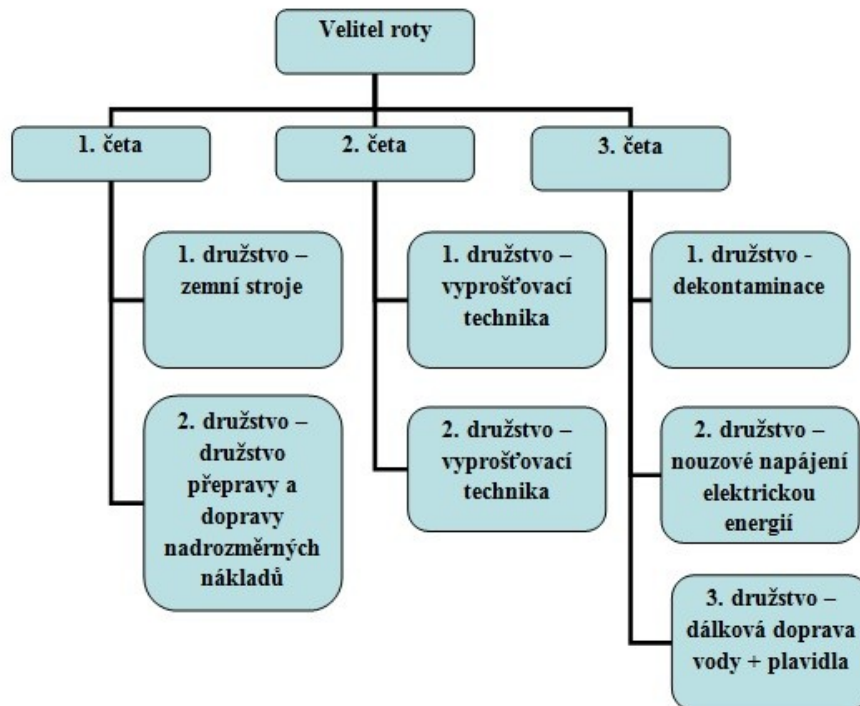


zdroj: URL₄₃

7.1 Organizační struktura Záchranné roty ve Zbirohu

Záchranná rota ve Zbirohu má ve své organizační struktuře tři čety (obrázek č. 8). První četa obsahuje dvě družstva, která se specializují na záchranné a likvidační práce se zemními stroji a na přepravu a dopravu nadrozměrných nákladů. Druhá četa této roty se zabývá vyprošťovací technikou. Třetí četa disponuje vybavením k dekontaminaci, vybavením pro nouzové napájení elektrickou energií, vybavením pro dálkovou dopravu vody a plavidly.

Obrázek č. 8 – organizační struktura Záchranné roty ve Zbirohu



zdroj: ZÚ HZS ČR – organizační struktura, 2018

7.2 Technika Záchranné roty ve Zbirohu

Technika Záchranné roty ve Zbirohu je kombinací techniky Záchranné roty v Hlučíně a Specializované záchranné roty v Hlučíně.

Vyprošťovací technika a jeřáby

- Vyprošťovací automobil AV30 - Tatra T 815 PJ 36 (1 ks),
- vyprošťovací automobil AV15 – Tatra T 815 (1 ks),
- vyprošťovací tank VT-72b (1 ks),
- automobilní jeřáb AJ20 (1 ks). URL₁₂

Zemní stroje

- Univerzální dokončovací stroj UDS – 214 – Tatra T 815 - 7 (1 ks),
- kolový nakladač JCB 437 (1 ks),
- smykový nakladač CAT 289C (1 ks),

- teleskopický manipulátor JCB 525 (1 ks),
- víceúčelový stroj Huddig 1260C (1 ks),
- sklápěcí automobil Tatra T 815 S3, S25 (2 ks), T 815-7 S3 (1 ks),
- sklápěcí automobil Tatra T 815-2 S1 (1 ks). URL₁₂

Nákladní a přepravní technika

- Tahač – Tatra T 815 VT (1 ks),
- nákladní automobil – Tatra T 815 8x8 VVN (3 ks) + 1x sněžný pluh, Tatra T 815 6x6 VVN (1 ks),
- nákladní automobil s hydraulickou rukou Tatra T 815-7 8x8 (1 ks),
- tahač MAN TGS 33.540 (1 ks),
- návěs Nooteboom OSD 73-04V (1 ks),
- podvalník P-50N (1 ks),
- přívěs PV 16-12 (1 ks),
- autobus Iveco FBI 85L (1 ks),
- požární kontejnerový nosič PKN T815-7 (1 kus), PKN Scania G440 (1 ks). URL₁₂

Plavidla

- Obojživelný pásový transporter PTS-10 (1 ks),
- plavidlo (člun) RUSB (1 ks), ADVENTURE (1 ks), Czech Marine (1 ks). URL₁₂

Dálková doprava vody

- Cisternová automobilová stříkačka CAS 32 (2 ks) – 1x ohřev vody, CAS 15 (1 ks),
- hadicový automobil HA20 T 815 (1 ks),
- mobilní čerpací stanice MČS 400 (1 ks). URL₁₂

Dekontaminace osob a techniky

- Stanoviště dekontaminace osob techniky SDT 09 (1 ks),

- stanoviště dekontaminace osob SDT III (1 ks). URL₁₂

Elektrocentrály

- Elektrocentrála (kontejner) EC 400 (1 ks),
- elektrocentrála (přívěsná) EC 200 (1 ks), EC 30 (2 ks). URL₁₂

Ostatní prostředky

- Sací bagr MAN TGS 26.400 (1 ks),
- čtyřkolka Arctic Cat Prowler HDX 700i (1 ks). URL₁₂

7.3 Úkoly Záchranné roty ve Zbirohu

Úkoly této roty jsou především:

- vyhledávání a záchrana osob zavalených v sutinách,
- zřizování průchodů a průjezdů, vytváří ochranné protipožární pásy,
- nouzová dodávka vody, elektrické energie, pohonných hmot, potravin, osvětlení pracovišť,
- lokalizace a likvidace následků poškozených inženýrských sítí,
- zajišťovací práce u objektů, které jsou ohrožené jejich pádem + jejich následné stržení,
- zemní práce všeho druhu,
- vyproštění uvázlé nebo havarované techniky,
- čerpání vody velkokapacitními čerpadly, dekontaminace osob, techniky a materiálu,
- odstraňování následků živelných pohrom, dopravních nehod, průmyslových havárií,
- dekontaminace zamořených oblastí, prostorů, objektů,
- radiační, biologický, chemický průzkum,
- zajištění nouzové humanitární základny, její stavby a provozu během mimořádné události. URL₂₃

7.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR

Specializační kurzy pro příslušníky Záchrané roty ve Zbirohu viz kapitola 5.4
Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchraného útvaru HZS ČR.

8 Záchranná rota v Jihlavě

Záchranná rota v Jihlavě je nejmladší ze všech čtyř rot, vznikla k 1. 1. 2016. Tato rota se nachází v Jihlavě v dobré dostupnosti dálnice D1 (obrázek č. 9), skvěle pokrývá oblast mezi Zbirohem a Hlučínem. Areál vznikl během devíti měsíců na rozloze 28 768 metrů čtverečních. Generální ředitel HZS ČR brigádní generál Drahoslav ryba vysvětluje v časopise 112: „*Jihlava byla zvolena jako strategické místo uprostřed ČR, hned u dálnice D1. Pokud je potřeba rychle vyslat speciální síly a prostředky ZÚ HZS ČR, bylo možné je zatím vysílat pouze z Hlučina a ze Zbiroha. Dojezdová vzdálenost byla ale například v případě některých živelních pohrom, například povodní, příliš dlouhá. V takových případech je potřeba nasadit těžkou techniku okamžitě. ČR bude díky otevření areálu v Jihlavě plošně pokryta tak, aby bylo možné v relativně krátkém čase zasáhnout pomoci těžké a speciální techniky na jejím celém území. Zasahovat budou příslušníci ZÚ HZS ČR, jehož jedna rota zde (v Jihlavě) bude dislokována. Stejným způsobem se díky skladu humanitární pomoci dostane v případě nutnosti rychleji k občanům materiální pomoc, pokud přijdou například povodně.*“ Záchranná rota v Jihlavě je kombinací záchranné a specializované záchranné roty v Hlučíně. Objekt je vybudován za spoluúčasti Evropské unie, jedná se o projekt za 1,425 miliardy korun (součást projektu, který vybaví i HZS krajů o 360 kusů nové techniky). URL₂₄

Obrázek č. 9 – dislokace Jihlava

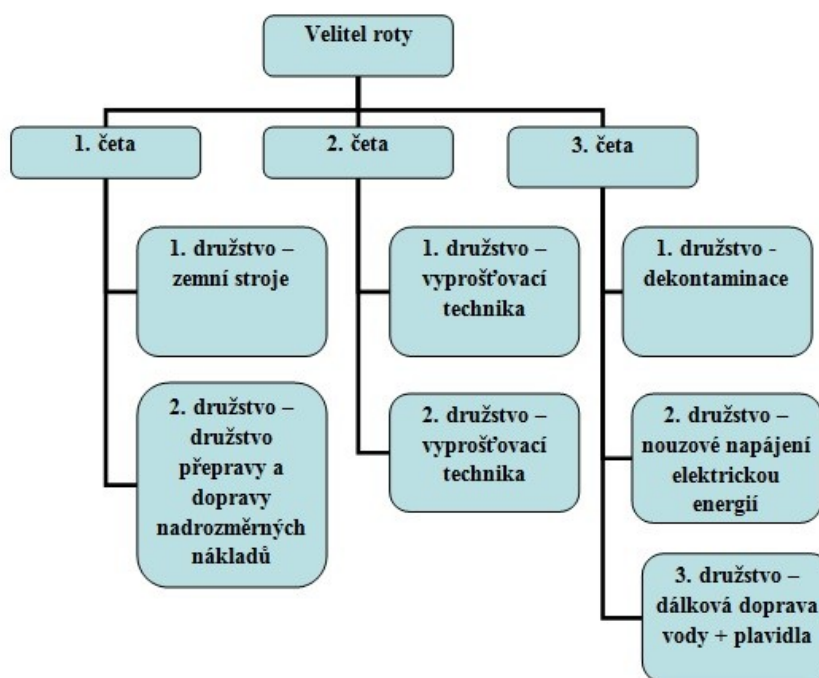


zdroj: URL₄₃

8.1 Organizační struktura Záchranné roty v Jihlavě

Organizační struktura této roty obsahuje tři čety, což je vyobrazeno na obrázku č. 9.

Obrázek č. 10 – organizační struktura Záchranné roty v Jihlavě



zdroj: ZÚ HZS ČR – organizační struktura, 2018

8.2 Technika Záchranné roty v Jihlavě

Vyprošťovací technika a jeřáby

- Vyprošťovací automobil VYA AV15 (1 ks),
- vyprošťovací tank VT-72b (1 ks),
- automobilní jeřáb AJ28 (1 ks). URL₁₂

Zemní stroje

- Univerzální dokončovací stroj Tatra T 815 UDS 214/114 (1 ks),
- kolový nakladač KN 251 (1 ks),
- smykový nakladač UNC 750 (1 ks),
- pásové rypadlo CAT 329E (1 ks),
- sklápěcí automobil Tatra T 815 S3, S25 (2 ks) – k dispozici 1x pluh,

- sklápěcí automobil Tatra T 815-2 S1 8x8 (1 ks). URL₁₂

Nákladní a přepravní technika

- Tahač Tatra T 815 VT 8x8 (2 ks) – k dispozici 1x šípová radlice,
- nákladní automobil Tatra T 815 8x8 VVN (2 ks) Tatra T 815 6x6 VVN (1 ks),
- nákladní automobil s hydraulickou rukou Tatra T 815-7 8x8 (1 ks),
- tahač MAN TGS 33.540 (1 ks),
- návěs Nooteboom OSD 73-04V (1 ks), podvalník P-50N (1 ks),
- přívěs PV 16-12 (1 ks), autobus IVECO FBI 85L (1 ks),
- požární kontejnerový nosič PKN T 815 – 7 (1 ks), požární kontejnerový nosič PKN MB Actros 930.14 (1 ks). URL₁₂

Plavidla a dálková doprava vody

- Obojživelný pásový transporter PTS – 10 (1 ks),
- plavidlo – člun Pioneer Multi (1 ks), plavidlo – člun Adventure (1 ks),
- cisternová automobilová stříkačka CAS 15 (1 ks),
- mobilní čerpací stanice MČS 300 Tatra T 815 8x8 (1 ks). URL₁₂

Dekontaminace a ostatní technika

- Stanoviště dekontaminace techniky SDT 09 (1 ks),
- stanoviště dekontaminace osob SDO II + III – potřeba cisternová automobilové stříkačky (1 ks),
- automobilová plošina AP27 (1 ks),
- kontejner nouzového přežití KNP (1 ks),
- kontejner nouzového přežití – sanitární KNP – S (1 ks). URL₁₂

8.3 Úkoly Záchranné roty v Jihlavě

Tato Záchranná rota je opět kombinací prostředků Záchranné roty v Hlučíně a Speciální záchranné roty v Hlučíně. Má za úkol:

- zřizování průjezdů a průchodu, protipožárních ochranných pásů,

- nouzovou dodávku vody, pohonných hmot, elektrické energie,
- osvětlení míst mimořádných událostí při šeru a noci,
- vyhledávání a záchrana osob zavalených v sutinách a jiných závalech,
- šerení a likvidace následků při poruchách inženýrských sítí,
- zajištění objektů nebo stržení objektů, u kterých hrozí jejich zřícení,
- zemní práce všeho druhu,
- vyproštění uvázlé, porouchané nebo havarované techniky,
- přepravu osob, zvířat a majetku po vodě i souši,
- čerpání vody velkokapacitními čerpadly,
- dekontaminaci osob, techniky, zamořených objektů a prostorů,
- radiační, chemický, biologický průzkum,
- záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech typu živelních pohrom, technických a chemických havárií,
- zajištění nouzové základny humanitární pomoci pro obyvatele v nouzi. URL₂₃

8.4 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR

Specializační kurzy pro příslušníky Záchranné roty v Jihlavě viz kapitola 5.4
 Specializační kurzy pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR

9 Zásahy a cvičení Záchranného útvaru HZS ČR

9.1 Rok 2009

V roce 2009 prováděl Záchranný útvar HZS ČR záchranné a likvidační práce celkem v jedenácti krajích ČR. Hned od prvního dne, kdy byl tento útvar reorganizován a převeden do působnosti Generálního ředitelství HZS ČR – Ministerstva vnitra, byl schopen účelně a samostatně sám řešit mimořádné události.

V roce 2009 zasahoval Záchranný útvar HZS ČR při záchranných a likvidačních pracích u povodně v Olomouckém kraji, Moravskoslezském kraji, Zlínském kraji a v kraji Ústeckém. Při zásahu byli nasazeni všichni příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR. Dále se podíleli při vyprošťovacích pracích a při likvidaci nakažených hus virem ptačí chřipky – tato likvidace byla prvním zásahem tohoto útvaru. Při mimořádných událostech bylo nasazeno průměrně 11,8 příslušníků a 7 kusů techniky Záchranného útvaru HZS ČR. Průměrná vzdálenost, kterou museli příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR absolvovat s technikou, byla 110 km, největší vzdáleností byl výjezd do oblasti Děčínska – 437 km. Průměrná doba, kterou zasahovali příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR při záchranných a likvidačních pracích, byla 32,5 hodiny, mimo domovský útvar byli u zásahů průměrně 40,6 hodiny. Celkem se za rok 2009 Záchranný útvar HZS ČR podílel a pracoval na 27 zásazích (počet zásahů vyobrazuje graf č. 3):

- záchranné a likvidační práce při živelních pohromách – 24 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při technických haváriích – 2 zásahy,
- záchranné a likvidační práce při jiných MU – 1 zásah.

Záchranný útvar HZS ČR se aktivně účastnil i na součinnostních cvičeních se složkami integrovaného záchranného systému, šlo například o tato cvičení:

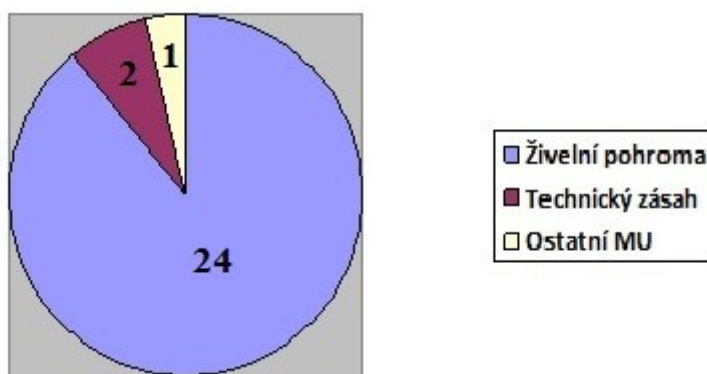
- srážka vlaku s autobusem na železničním přejezdu na hranici se sousedním státem,
- srážka MHD techniky,
- technický zásah u autonehody v dálničním tunelu,
- logistické zabezpečení při zásahu u poškozeného ropovodu – příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR dováželi stravu a potraviny),

- stržení objektu po výbuchu,
- zásah při úniku čpavku v pivovaru – technický zásah proti kontaminaci nebezpečné látky.
- cvičení FOREST FIRES 2009 – toto cvičení bylo zaměřeno na hašení rozsáhlých požárů v lesních porostech a oblastech – využití techniky z dalších HZS krajů a pomoci ze zahraničí, v rámci cvičení byla postavena i základna humanitární pomoci.

Záchranný útvar HZS ČR od roku 2009 spolupracuje také se složkami IZS. Na základě této spolupráce poskytuje své služby i mimo záchranné a likvidační práce, při kterých si prohlubuje a trénuje své dovednosti a znalosti. Šlo například o tuto výpomoc:

- kácení nebezpečných stromů, přesun nepojízdné techniky,
- přeprava osob, školení obsluh na motorové řezné pily, elektrocentrály, školení na automobil vyprošťovací AV15,
- podpora při cvičeních a sportovních akcích (materiální technika a osobní výpomoc),
- podpora při soutěži Summer Survival Vyškov – akce Armády ČR,
- zabezpečení atestů pro psy Ministerstva vnitra,
- 3 demolice a 1 zemní práce na základě demoličních výměrů a žádostí o spolupráci – spolupráce a dohody s HZS krajů. URL₂₅

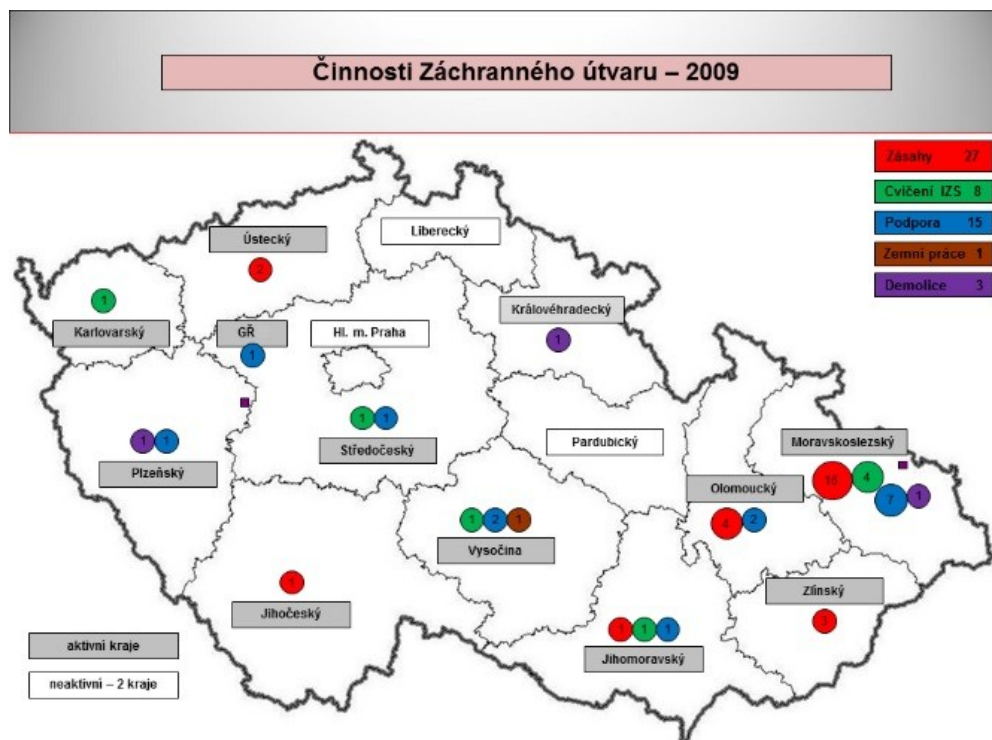
Graf č. 3 – zásahy Záchranného útvaru HZS ČR v roce 2009



zdroj: URL₁₄

Obrázek č. 11 vyobrazuje činnosti Záchraného útvaru HZS ČR včetně cvičení v jednotlivých krajích ČR.

Obrázek č. 11 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2009



zdroj: URL₂₅

9.2 Rok 2010

V roce 2010 Záchraný útvar HZS ČR prováděl záchranné a likvidační práce ve dvanácti krajích ČR. V rámci mezinárodní výpomoci byl tento útvar nasazen i v Polsku a na Slovensku. V roce 2010 provedl 139 zásahů, nejvíce zásahů bylo provedeno při živelních pohromách typu povodně a sněhové kalamity. Při těchto mimořádných událostech byli nasazeni všichni příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR. Dále se útvar účastnil vyhledávání osob, odstraňování sutin po požárech a uvolňování koryt řek (ledové kry a naplaveniny). V tento rok bylo nasazeno průměrně 5,6 příslušníků a 3 kusy techniky Záchraného útvaru HZS ČR, průměrná vzdálenost k zásahům byla 77,4 km, největší vzdálenost byla 496 km (zásah na Slovensku – velkokapacitní čerpání vody při povodních). U zásahů byli průměrně příslušníci 1,4 hodiny (byli i mimo útvar v místech mimořádných událostí) – mimo dislokaci útvaru byla průměrná doba u zásahu 1,9 hodiny.

Zásahy v roce 2010 (vyobrazuje graf č. 4):

- záchranné a likvidační práce při živelních pohromách – 59 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při technických zásazích – 44 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 31 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při požárech – 2 zásahy,
- záchranné a likvidační práce při ostatních mimořádných událostech – 2 zásahy,
- záchranné a likvidační práce při úniku nebezpečné látky – 1 zásah.

Příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR se účastnili i cvičení společně se složkami IZS, tyto cvičení se specializovaly zejména na tyto mimořádné události:

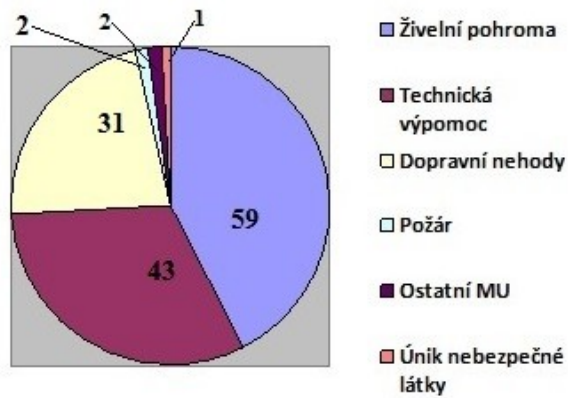
- nácvik při letecké nehodě,
- nácvik při železniční nehodě,
- záchrana osob z výšky,
- nácvik situace při železniční nehodě,
- nouzové přežití obyvatelstva,
- cvičení ZÓNA 2010 – cvičení proti chemickému a radiačnímu úniku.

V rámci ostatních činností se příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR účastnili další spolupráce se složkami IZS, kde provedli mnoho výpomocí při různých událostech a akcích. V rámci této činnosti provedli 57 činností:

- výcvik v lezení, zabezpečení cvičení,
- školení obsluh vyprošťovacího automobilu AV15, jeřábnické kurzy,
- zemní úpravy, přesun havarované techniky.

Specialisté Záchraného útvaru HZS ČR prováděli i několik demolic v Libereckém a Ústeckém kraji (budovy zasažené povodněmi a jejich následné stržení – narušená statika těchto domů). Na základě dohod byly prováděny demoliční práce i pro HZS krajů. Psychologická pomoc Záchraného útvaru HZS ČR se v tomto roce zaměřila na psychodiagnostiku a následné poradenství pro příslušníky HZS ČR. Záchraný útvar HZS ČR disponoval i školením pro lektory autoškoly HZS ČR. URL₂₆

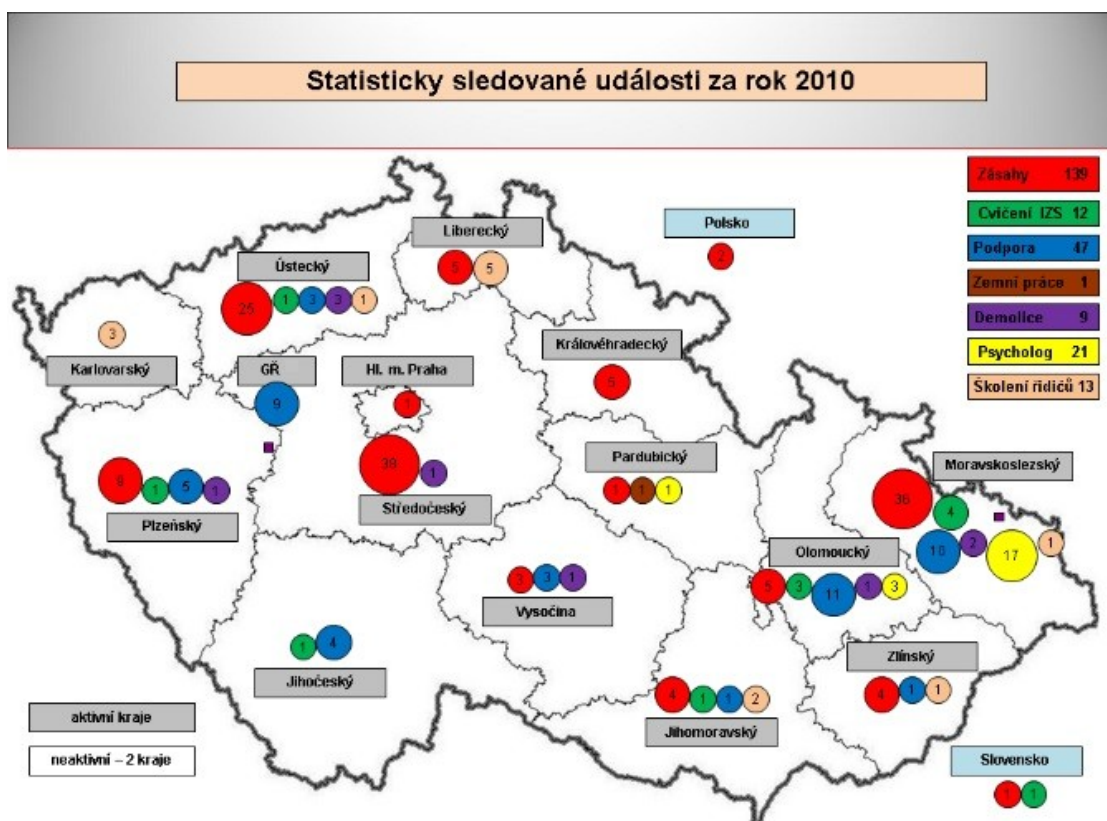
Graf č. 4 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2010



zdroj: URL₁₅

Obrázek č. 12 vykresluje statisticky sledované události za rok 2010, jednotlivé zásahy, cvičení a ostatní činnosti tohoto útvaru v rámci jednotlivých krajů ČR.

Obrázek č. 12 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2010



zdroj: URL₂₆

9.3 Rok 2011

Záchranný útvar HZS ČR provedl v roce 2011 záchranné a likvidační práce v jedenácti krajích ČR. V roce 2011 nebylo mnoho živelních pohrom, Záchranný útvar HZS ČR nemusel být nasazován v takové míře, jako v roce 2010 – celkem provedl 25 zásahů. Mezi největší zásahy patřil výjezd k povodním v západní části ČR, hašení rozsáhlých požárů (v dubnu v Chropyni, v červnu v Boru u Skutče). Příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR se podíleli i na pátrání po pohřešované osobě (nasazení kynologů), převáželi i nevybuchlou municí z druhé světové války a zabezpečovali dodávku elektrické energie. V tomto roce bylo průměrně nasazeno 4,1 příslušníků a 2,5 kusů techniky u mimořádných událostí. Průměrná vzdálenost k místům zásahu byla 96 kilometrů, největší vzdáleností byl přesun techniky do Královského Poříčí v Karlovarském kraji – 527 kilometrů (řeka Ohře). U mimořádných událostí zasahovali příslušníci Záchranného útvaru HZS ČR průměrně 12,5 hodiny, mimo vlastní dislokaci se průměrně pohybovali 16,4 hodiny. Zásahy v roce 2011 (graf č. 5):

- záchranné a likvidační práce při technické pomoci (havárii) – 15 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při požáru – 5 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při živelních pohromách – 3 zásahy,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 1 zásah,
- záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech ostatního charakteru – 1 zásah.

V rámci součinnostních cvičení se složkami IZS se ZÚ HZS ČR účastnil těchto cvičení:

- cvičení zaměřené na vodní záchrany – cvičení proběhlo na Slovensku,
- cvičení zaměřené na potápěčskou činnost – cvičení proběhlo v Polsku,
- prověřovací cvičení modulu MODEX EU, které bylo zaměřené na čerpání vody při povodních – cvičení proběhlo v Holandsku (cvičení potvrdilo, že Záchranný útvar HZS ČR je schopen samostatně bez další logistické podpory reagovat na mimořádné události na území ČR i v zahraničí,
- „Nové Mlýny 2011“ – cvičení zaměřené na povodně.

V rámci vzájemné spolupráce HZS krajů a ZÚ HZS ČR proběhlo 5 součinnostních cvičení, jež jsou zaměřeny na:

- záchranné práce ve zřícené budově (využití těžké vyprošťovací techniky),

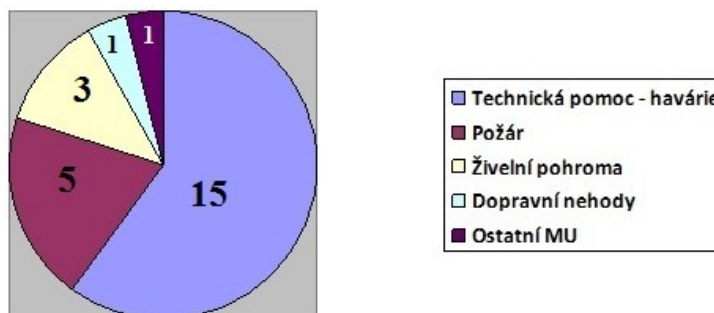
- záchrana osob ve zřícené budově a v sutinách této budovy – výcvik v sutinovém vyhledávání,
- cvičení „Malenovice 2011“ – výcvik byl zaměřen na vyhledávání osob,
- požár výškové budovy v Hrabyni,
- ptačí chřipka – řešení vzniklé situace při infekci velkého chovu drůbeže.

V rámci další výpomoci a činností se Záchranný útvar HZS ČR podílel na 82 činnostech – činnosti pro složky IZS a HZS krajů na základě vzájemné výpomoci včetně školení a výcviků:

- školení obsluh vyprošťovacího automobilu AV15 a vazačů,
- výcvik v lezení,
- přesun havarované a nepojízdné techniky, přeprava techniky a materiálu GŘ HZS ČR do muzea a další převoz techniky pro Policii ČR,
- „ohňový trenážér“ nastolení podmínek při požáru např. auta v garáži,
- další zabezpečení součinnostních cvičení a soutěží, besedy a přednášky pro HZS ČR.

V rámci cvičení a zdokonalování dovedností příslušníci ZÚ HZS ČR provedli zemní práce se svými těžkými stroji – celkem 15 demolic objektů například demolice garáží, demolice požární věže, demolice v areálu požárních stanic. Další práce byly provedeny v Praze – Modřany – budování nové požární stanice. V rámci rezortu HZS ČR a Ministerstva vnitra proběhlo přes šest desítek výpomocí a tím se prohloubila tato spolupráce. Psychologická pomoc byla zaměřena na psychodiagnostiku a poradenství pro příslušníky HZS ČR a Záchranného útvaru HZS ČR. Školení lektorů pro autoškoly bylo provedeno napříč celou ČR. URL₂₇

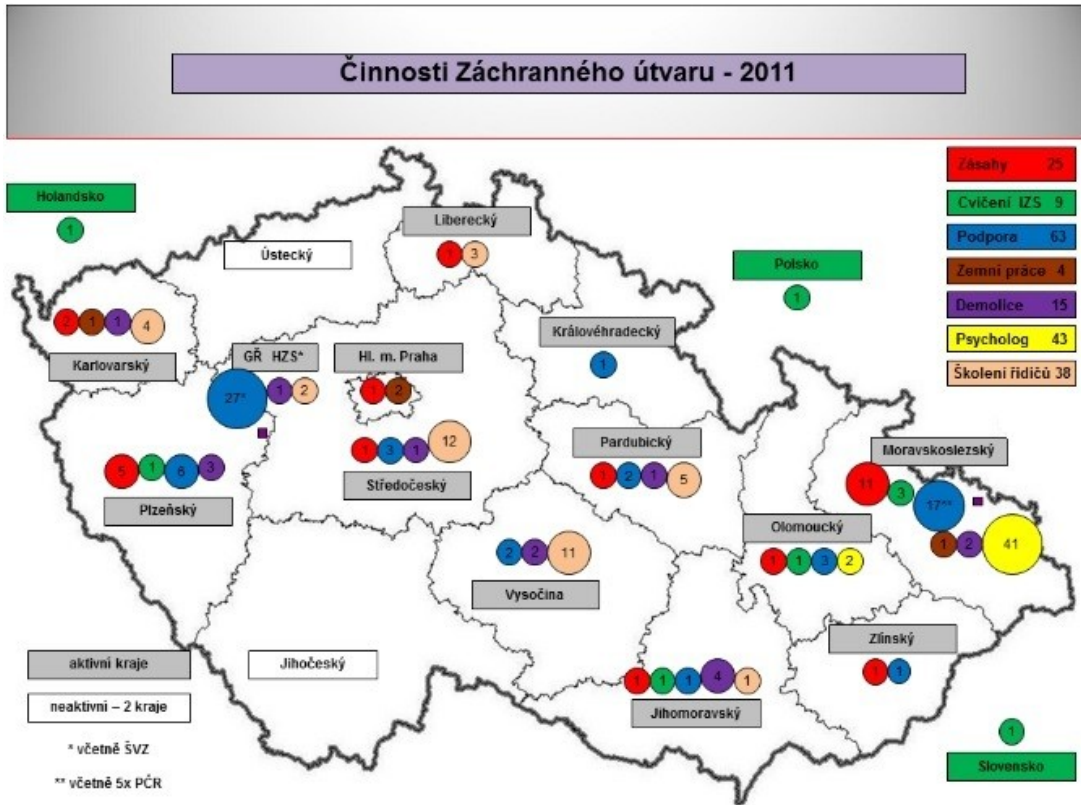
Graf č. 5 – zásahy Záchranného útvaru HZS ČR v roce 2011



zdroj: URL₁₆

Obrázek č. 13 vyobrazuje jednotlivé kraje ČR a činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v těchto krajích ČR.

Obrázek č. 13 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2011



zdroj: URL₂₇

9.4 Rok 2012

Záchranný útvar HZS ČR v roce 2012 zasahoval ve všech krajích ČR, záchranné a likvidační práce provedl celkem na 63 zásazích. Největší a nejvýznamnější pomoc byla poskytnuta při sněhové kalamitě v únoru: příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR zasahovali ve 4 krajích ČR. V rámci této sněhové kalamity prováděli vyprošťovací práce, odklizení sněhu a zprůjezdění silnic. Střelmistři ZÚ HZS ČR a opěrného bodu Morava prováděli střelmistrovské práce v rámci odstřelu ledových ker a pevné masy na zamrzlých řekách – tyto vrstvy se snažili příslušníci ZÚ HZS ČR odklidit i těžkou technikou například Tatrou T 815 6x6 UDS – univerzální dokončovací stroj. V roce 2012 propukl největší a nejrozsáhlejší požár v Jihomoravském kraji v oblasti Bzence v období května – nasazeno bylo celkem 17 kusů techniky a 27 příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR. V rámci záchranných a likvidačních prací byl nasazen

požární tank SPOT – 55, který je vhodný na hašení požárů v těžko dostupných terénech. V rámci dalších záchranných a likvidačních prací byl Záchranný útvar HZS ČR povolán k hašení požárů na skládce v Koudelově a Arnolticích. Dále se tento útvar účastnil i vyhledávání pohřešovaných osob – nasazeno družstvo kynologů na vyhledávání na plochách. V roce 2012 byla nalezena munice z druhé světové války a ZÚ HZS ČR se podílel na převozu této munice. V roce 2012 bylo v průměru za rok nasazeno 4,1 příslušníků a 2,3 kusů techniky Záchranného útvaru HZS ČR. Největší vzdálenost, kterou musela technika urazit, byla 340 km (požár skládky pneumatik Vrdy – Koudelov), průměrná vzdálenost k místu MU byla 107 km. Průměrná doba zásahu u mimořádné události byla 9,2 hodiny, průměrná doba mimo dislokaci útvaru u příslušníků ZÚ HZS ČR činila 18,5 hodiny. Zásahy v roce 2012 (graf č. 6):

- technická pomoc (havárie) – 49 zásahů,
- požár – 7 zásahů,
- dopravní nehody – 7 zásahů.

V rámci součinnostních cvičení se složkami IZS, Armádou ČR se příslušníci ZÚ HZS ČR účastnili několik cvičení (včetně mezinárodních cvičení):

- cvičení zaměřené na výstavbu a provoz humanitární základny na Karlovarsku – mezinárodní cvičení,
- využití odřadu USAR týmu – záchrana osob ze zřícených budov – cvičení proběhlo v Ostravě,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – kynologické cvičení zaměřené na vyhledávání, záchranu a vyproštění osob se sutin a závalů,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – „Povodeň“ – dvoudenní cvičení zaměřené na vyhledávání osob, velkokapacitní čerpání vody, zabezpečení zasahujících jednotek,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – kynologické cvičení zaměřené na plošné vyhledávání,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – „Požár hlušiny na haldě“ – využití mostu AM – 50 – cvičení zaměřené na prvotní fázi zásahu, kde technika musela překonat vodní překážky s příkrými břehy,

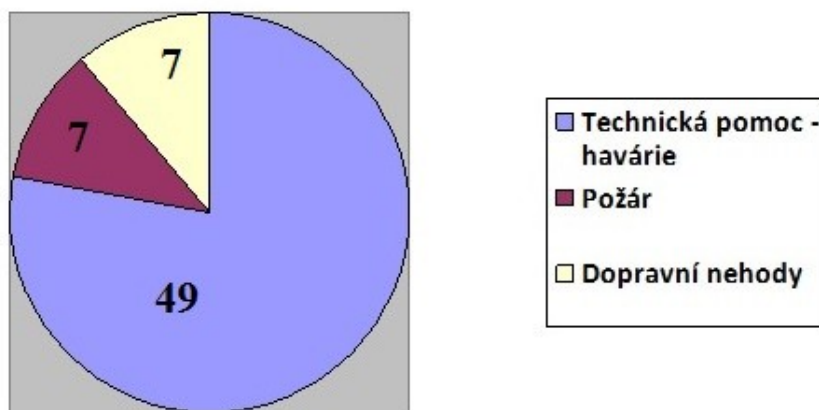
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – cvičení zaměřené na likvidaci požáru na rozsáhlém území,
- cvičení s Policií ČR a s Českým červeným křížem – cvičení zaměřené na výbuch budovy,
- součinnostní cvičení s Armádou ČR zaměřené na dekontaminaci.

V rámci další výpomoci a ostatních činností provedl Záchranný útvar HZS ČR práce pro složky IZS a HZS krajů v rámci dohod celkem 66 zásahů, například:

- přesun havarované a nepojízdné techniky Policie ČR,
- přeprava techniky GŘ HZS ČR do muzea,
- „ohňový trenážer ve Zbirohu“ a zabezpečení jeho chodu,
- školení potápěčů a vazačů pro školní vzdělávací zařízení,
- zabezpečení rezortních a mimorezortních akcí včetně školení, atestů Ministerstva vnitra pro kynology, přednášky a výcvik pro HZS krajů.

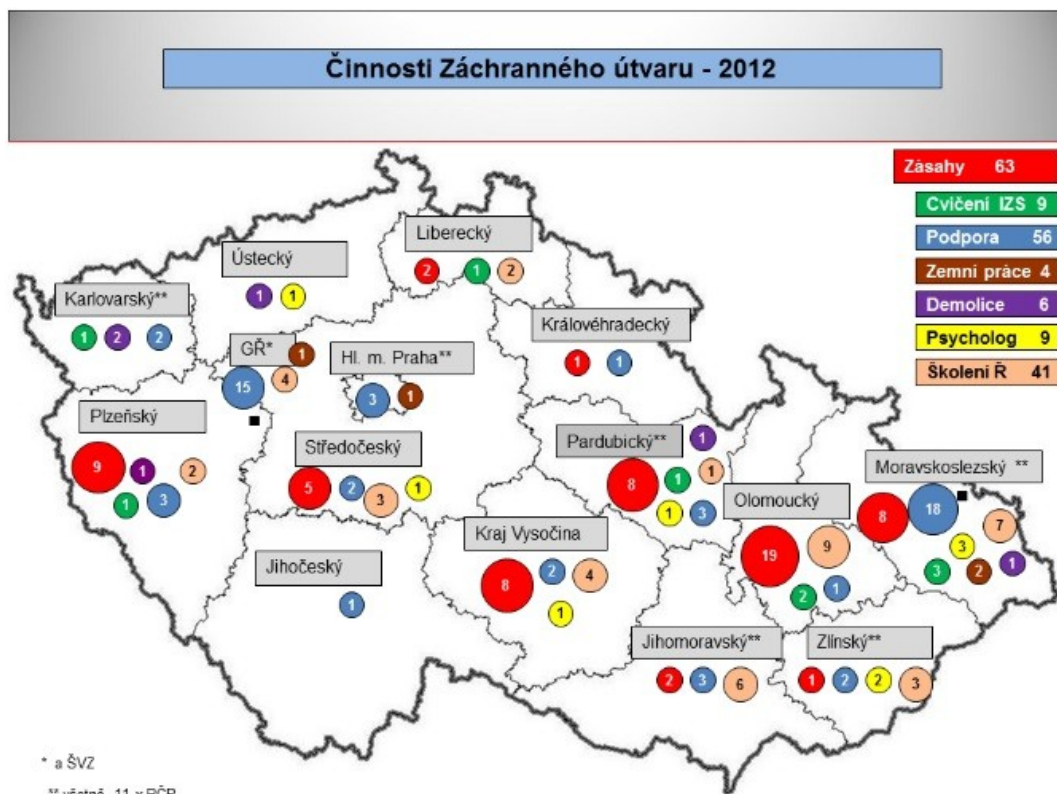
Psychologická pomoc byla zaměřena na psychodiagnostiku a supervizi posttraumatického týmu. Školení lektorů autoškoly proběhlo napříč celou ČR pro příslušníky HZS krajů. URL₂₈

Graf č. 6 – zásahy Záchranného útvaru HZS ČR v roce 2012



zdroj: URL₁₇

Obrázek č. 14 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2012



zdroj: URL₂₈

Obrázek č. 14 zobrazuje jednotlivé kraje a činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v těchto krajích ČR.

9.5 Rok 2013

Záchraný útvar HZS ČR v tomto roce zasahoval ve všech krajích ČR, provedl celkem 76 zásahů. Mezi nejvýznamnější zásahy patřily tyto mimořádné události:

- výbuch domu ve Frenštátu pod Radhoštěm s následným požárem (proběhlo vyhledávání osob v sutinách domu),
- sněhová kalamita v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji,
- červnové povodně, u kterých najezdila technika 85 769 kilometrů u 32 dlouhodobých zásahů,
- evakuace dětského tábora (75 osob) a jejich následné nouzové ubytování v dislokaci Zbiroh,
- převoz nevybuchlé munice z druhé světové války.

V roce 2013 bylo průměrně nasazeno 6,5 příslušníků a 4,2 kusy techniky při záchranných a likvidačních pracích.

Těžká a záchranářská technika v tomto roce najezdila 108 923 kilometrů, při jednom zásahu bylo najeto 1433 kilometrů. Doba, kterou průměrně zasahovali příslušníci ZÚ HZS ČR v místech mimořádné události, byla 30,1 hodiny, mimo dislokaci působili 37,5 hodiny. Zásahy v roce se dají rozdělit (graf č. 7):

- záchranné a likvidační práce při technických zásazích – 47 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 11 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při ostatních druzích mimořádných událostí – 5 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při požárech různého rozsahu – 5 zásahů.

V rámci součinnostních cvičení se složkami IZS, mezinárodních cvičení a prověřovacích cvičení se příslušníci ZÚ HZS ČR zúčastnili:

- cvičení pro střední odřad USAR týmu – nasazení kynologu na vyhledávání – cvičení proběhlo v Bulharsku,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – sutinové vyhledávání po pohřešované osobě
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – cvičení „Zóna 2013“ – určeno pro zdravotníky,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – nasazení požárního tanku SPOT 55 do nepřístupné oblasti,
- cvičení s IZS a s kolegy HZS krajů – nasazení kynologu při vyhledávacím cvičení v sutinách a na plochách,
- cvičení ZÚ HZS ČR – evakuace osob ze záplavových oblastí,
- cvičení ZÚ HZS ČR – radiační dekontaminace, dekontaminace bojové chemické látky.

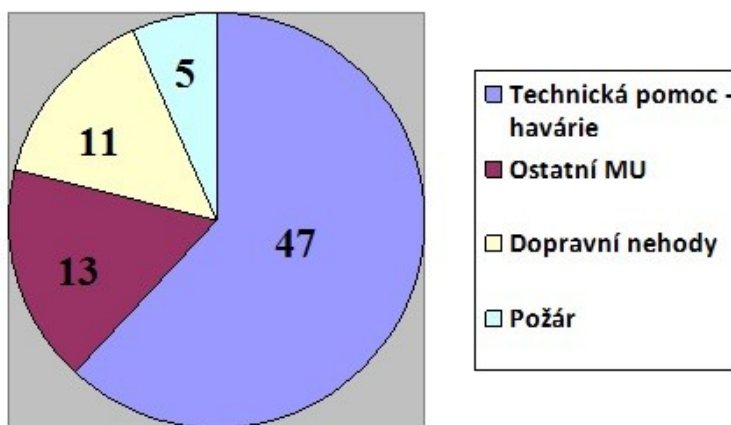
V rámci ostatních činností v rezortní i mimorezortní oblasti provedl Záchraný útvar HZS ČR 89 tyto výpomoci:

- přesuny a převozy (cisternová automobilová stříkačka CAS LIAZ do Moldávie, převoz humanitární pomoci do Bulharska),
- expertní mise do Bosny a Hercegoviny (2x potápěč a člun),

- převozy nevybuchlé munice pro Policii ČR,
- zabezpečení kurzu potápěčů pro školní vzdělávací zařízení,
- zabezpečení soutěží a akcí – cvičení, kurzy, atesty Ministerstva vnitra pro kynology, výcviky pro HZS krajů,
- zemní stroje ZÚ HZS ČR připravili sutiny pro atestaci kynologů – vyhledávání v sutinách.

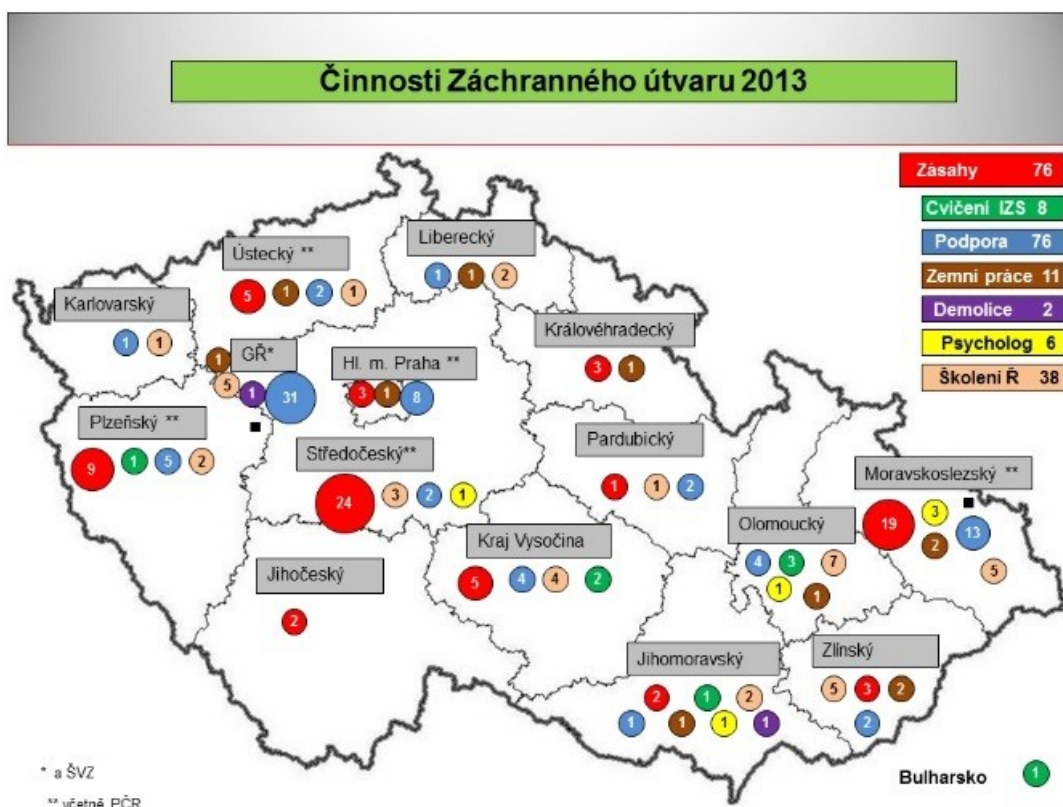
V roce 2013 byl zahájen výcvik a provoz na Zařízení simulující reálné podmínky hoření – „ohňový trenážér“ – hlavním úkolem bylo nastavit systém výcviku. Bylo vyškoleno 65 lektorů HZS krajů – obsluha zařízení, 134 lektorů a dalších 131 hasičů bylo proškoleny. Psychologická pomoc byla zaměřena na psychodiagnostiku, posttraumatický šok. Školení lektorů autoškoly proběhlo napříč celou ČR u příslušníků HZS krajů. URL₂₉

Graf č. 7 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2013



zdroj: data – URL₁₈

Obrázek č. 15 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2013



zdroj: URL₂₉

Obrázek č. 15 zobrazuje činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR.

9.6 Rok 2014

V roce 2014 zasahoval Záchraný útvar HZS ČR ve všech krajích ČR i v zahraničí, celkem provedl 66 zásahů. Mezi nejvýznamnější tuzemské mimořádné události v tento rok patří:

- leden – dopravní nehoda nákladního automobilu (v obci Horní Suchá) – společný zásah s HZS Moravskoslezského kraje, na záchraně a likvidační práce byl použit vyprošťovací jeřáb HK 240,
- březen – spolupráce s Policií ČR – odvoz nalezené techniky na Berounsku – využit jeřáb AD20, AV30, přeprava tahačem Man s návěsem Nooteboom,
- květen – povodně na Olomoucku – využita těžká technika například sklápěcí automobily,

- červen – vyhledávání lidského těla v Kladrubech,
- září – vyprošťování zavalených dělníků pod mostem ve Vilémově – využito rypadlo CAT 329,
- říjen – převoz nevybuchlé letecké munice z Pardubic do Stráže pod Ralskem – pro tento zásah se využila technika Huddig, tahač Man + návěs Nootboom, sanitní vůz, doprovodný vůz Tatra T815,
- dne 16. 10. 2014 začaly první práce a zásahy ve Vrběticích – muniční sklad, do konce tohoto roku zde bylo provedeno mnoho zásahů, na kterých se podílelo 31 příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR a 26 kusů techniky například požární tank SPOT 55, vyprošťovací tank VT-72b, cisternové automobilové stříkačky CAS 32, autobusy, Tatra T815, tahač Man + návěs Nootboom.

V rámci zahraniční výpomoci a spolupráce včetně humanitární pomoci zasahoval Záchraný útvar HZS ČR v následujících státech a oblastech:

- únor – ZÚ HZS ČR zasahoval ve Slovinsku spolu s kolegy s Moravskoslezského kraje – v rámci záchranných a likvidačních prací poskytly napájení elektrickou energií v obci Postojna – silná zima, husté sněžení a kalamita způsobila závadu na elektrické síti,
- únor – humanitární výpomoc v Bulharsku – hlavně převoz humanitární pomoci,
- květen a červen – 3x převoz humanitární pomoci do Srbska a Bosny a Hercegoviny,
- 16. – 29. 5. 2014 – využití mobilní čerpací stanice MČS 400 v Srbsku (oblast Obrenovace, Veliki Crljeňi, Kostolace) – využito 13 kusů techniky a výjezd záchranné roty Zbiroh,
- 20. – 30. 5. 2014 – další zásah v Srbsku – využití mobilní čerpací stanice MČS 1500 (oblast Lazarovace a Obrenovace – nasazena záchranná rota Hlučín s deseti kusy techniky,
- listopad – převoz humanitární pomoci do Holandska – humanitární pomoc nasměrována do oblastí postižených ebolou.

ZÚ HZS ČR prováděl i další ostatní činnosti pro složky IZS v rámci vzájemné výpomoci. Celkem bylo vykonáno 101 činností, zde je výčet některých z nich:

- převoz munice pro pyrotechniky Policie ČR,

- převoz zabaveného zboží pro Celní správu ČR, převoz materiálu a techniky pro HZS krajů,
- zajištění elektrické energie pro Policejní prezidium v době rekonstrukce,
- zemní práce všeho druhu – nastolení podmínek pro cvičení HZS krajů, atestaci Ministerstva vnitra – kynologů,
- zabezpečení převozu příslušníků v rámci reprezentace hasičského sportu,
- zabezpečení akce pro USAR odřad,
- demolice a příprava objektů na kynologické cvičení – vyhledávání v sutinách.

Záchranný útvar ČR se účastnil i dalších cvičení – 7 součinnostních cvičení, 1 prověřovací cvičení:

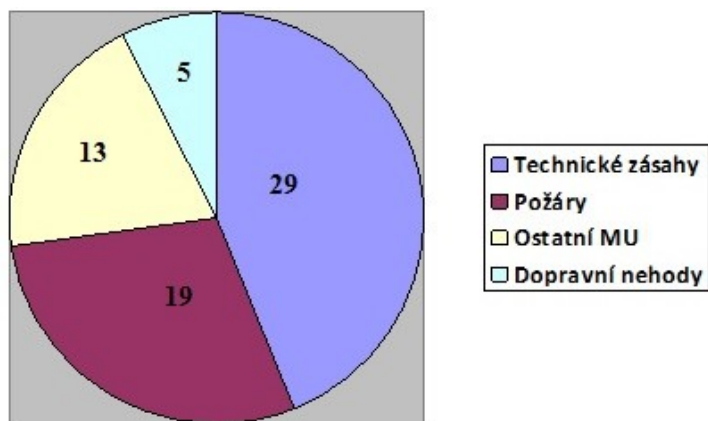
- taktické cvičení složek IZS – Ergon 2014 (HZS Jihomoravského kraje),
- taktické cvičení složek IZS – Rafex 2014 (HZS Olomouckého kraje),
- taktické cvičení složek IZS – výbuch ve výrobě dřeva – sutinové vyhledávání kynologů (HZS Olomouckého kraje),
- Kaznějov – mezinárodní setkání kynologů,
- taktické cvičení složek IZS – likvidace ohniska ptačí chřipky ve Středočeském kraji (HZS Středočeského kraje),
- taktické cvičení složek IZS – cvičení a reakce na teroristický útok v pražském metru (HZS Hlavního města Prahy),
- Kaznějov – cvičení těžkého USAR odřadu,
- prověřovací cvičení – dálková doprava vody pomocí hadicového automobilu (Dolní Lomná),
- mezinárodní cvičení – Orlen Search Camp 2014 – mezinárodní kynologické cvičení v Polsku. URL₃₀

Záchranný útvar HZS ČR prováděl v roce 2014 i školící činnost, v „ohňovém trenážeru“ ve Zbirohu bylo proškoleny v odborné přípravě 1045 příslušníků HZS ČR, v tomto trenážeru byly testovány i termokamery GŘ HZS ČR. Psychologická pomoc v tomto roce byla zaměřena na psychodiagnostiku a supervizi posttraumatického rozvoje v místech zásahů. Školení lektorů autoškoly bylo provedeno pro příslušníky HZS ČR celorepublikově. URL₃₀ Přehled zásahů v roce 2014 (graf č. 8):

- záchranné a likvidační práce při technických zásazích – 29 zásahů,

- záchranné a likvidační práce při požárech – 19 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při ostatních mimořádných událostech – 13 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 5 zásahů.

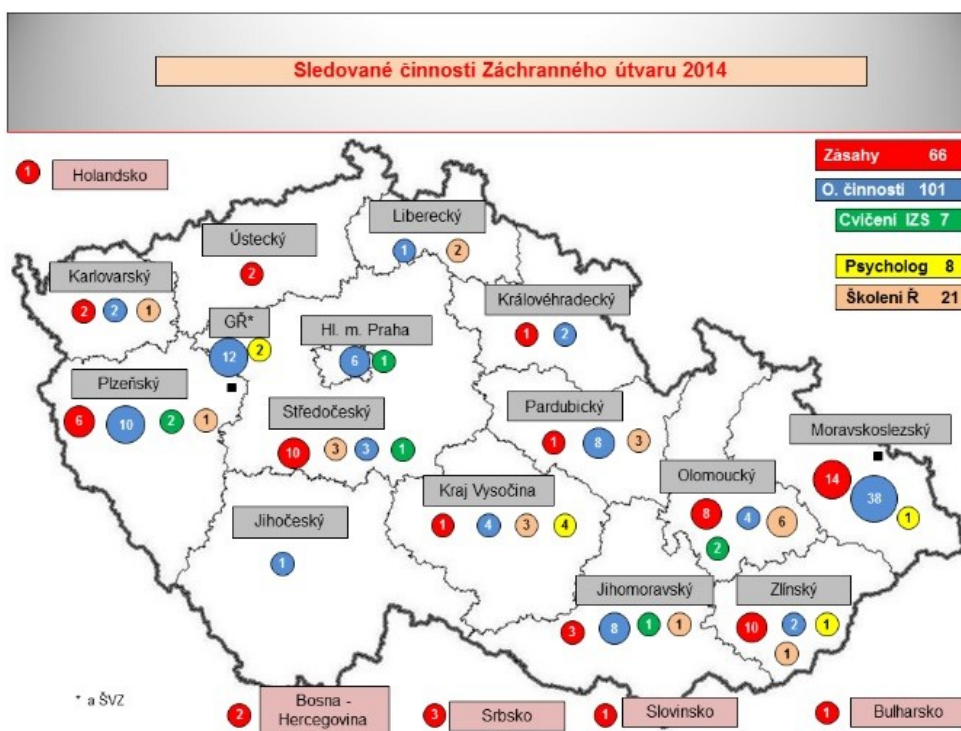
Graf č. 8 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2014



zdroj: URL₁₉

Obrázek č. 16 zobrazuje činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR.

Obrázek č. 16 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2014



zdroj: URL₃₀

9.7 Rok 2015

V roce 2015 prováděl Záchranný útvar HZS ČR svou činnosti ve všech krajích ČR včetně zahraniční výpomoci a zásahů. Průměrně zasahovalo v tomto roce při mimořádných událostech 6,7 příslušníků a 6,7 techniky Záchranného útvaru HZS ČR. Průměrná vzdálenost, kterou museli urazit příslušníci ZÚ HZS ČR s technikou, byla 233 kilometrů, největší vzdálenost k mimořádným událostem byla 1779 kilometrů – převoz humanitární pomoci v říjnu a v listopadu do Makedonie. Průměrná doba, kterou zasahovali příslušníci Záchranného útvar HZS ČR s technikou, byla 52,5 hodiny, mimo dislokaci tito příslušníci zasahovali průměrně 105 hodin. Nejvýznamnější zásahy roku 2015:

- leden – prosinec: záchranné a likvidační práce po výbuchu ve Vrběticích – muniční sklad, na tomto místě se střídalo 122 příslušníků a 55 kusů techniky ZÚ HZS ČR, v rámci zásahu ve Vrběticích je počítán i následný převoz nevybuchlé munice (včetně vyložení) do muničního skladu v Květné,
- květen – nález nevybuchlé munice v Ostravě – Šenov, využití těžké techniky T 815 VVN, Huddig, autojeřáb AD30,
- červen – požár v Nymburku – zasažen zemědělský objekt, nasazena těžká technika pásové rypadlo, autojeřáb, tahače s návěsy, kolový nakladač,
- červen – technická výpomoc pro Policii ČR – převoz materiálu ze Zlínského kraje do Tábora, nasazeno 26 příslušníků a 46 kusů techniky ZÚ HZS ČR,
- červenec – nález nevybuchlé munice v Borové u Pardubic, nasazen univerzální dokončovací stroj UDS 214 a motorové řetězové pily,
- červenec – vyhledávání pozůstatků, zásah společně se složkami IZS v obci Uhy, nasazen kolový nakladač KN-251 a univerzální dokončovací stroj UDS 114,
- červenec – srážka vlaku s kamionem ve Studénce, zásah psychologů,
- srpen – stavba tábora v Bělé pod Bezdězem – spolupráce se složkami IZS,
- srpen – rozsáhlé požáry zemědělských ploch a lesů ve Středočeském a Plzeňském kraji – důvodem byly vysoké teploty a sucho,
- září – výbuch ve skladu výrobní haly ve Vlašimi, nasazen jeřáb, zemní stroje CAT a Huddig, tahač Man s návěsem Nooteboom.

V rámci zahraniční výpomoci a humanitární pomoci v roce 2015 zasahovali příslušníci a technika ZÚ HZS ČR v těchto oblastech:

- únor – Ukrajina – převoz humanitární pomoci (spací pytle, termofólie, zdravotnický materiál),
- červen – Maďarsko – převoz humanitární pomoci v podobě stanů,
- říjen – Maďarsko – převoz humanitární pomoci (vytápění stanů),
- říjen – Slovinsko – převoz humanitární pomoci (lehátka, stany, spací pytle, příkrývky),
- říjen – Chorvatsko – převoz humanitární pomoci (stany, spací pytle, lehátka, příkrývky),
- říjen – Makedonie – převoz humanitární pomoci (stany, spací pytle, lehátka, příkrývky).

V rámci ostatních činností v rámci rezortní a mezirezortní spolupráce se složkami IZS prováděl ZÚ HZS ČR tyto činnosti:

- expertní mise do Bosny a Hercegoviny zaměřená na odminování řeky Sávy (využití dva potápěči Záchraného útvaru HZS ČR a jeden člun),
- převoz munice, techniky a materiálu pro Policii ČR, HZS krajů, Celní správy,
- převoz příslušníků HZS krajů do zahraničí, kteří reprezentují ČR v požárním sportu,
- zemní práce, demolice objektů,
- podílení se na cvičení USAR odřadu,
- intervence psychologa u Sboru dobrovolných hasičů Moravskoslezského kraje po dopravní nehodě ve Studénce,
- zemní práce při přípravě taktických cvičení HZS krajů.

ZÚ HZS ČR se v roce 2015 účastnil 1 prověřovacího a 6 součinnostních cvičení se složkami IZS:

- 14. – 15. 4. 2015 taktické cvičení USAR týmu před certifikací, vyslání příslušníci Speciální záchranné roty v Hlučíně – kynologové,
- 17. – 19. 6. 2015 taktické cvičení – recertifikace USAR týmu – vyslání kynologové Speciální záchranné roty v Hlučíně,

- 2. 7. 2015 – taktické cvičení zaměřené na chřipku ptáků – vyslána souprava na dekontaminaci techniky ze Záchrané rotý Zbiroh,
- 22. 9. 2015 – taktické cvičení složek IZS – únik ropných produktů z ropovodu firmy IKL MERO ČR a.s. – vyslána technika ze Záchrané rotý ve Zbirohu, cvičení proběhlo v Plzeňském kraji,
- 24. 9. 2015 - taktické cvičení složek IZS zaměřené na plošné vyhledávání – vysláni kynologové Speciální záchrané rotý v Hlučíně, cvičení proběhlo v Olomouckém kraji v Jeseníku,
- 13. 11. 2015 – taktické cvičení zaměřené na dekontaminaci nakažených ptáků (ptačí chřipka) – vyslána technika Záchrané rotý v Hlučíně, cvičení proběhlo v Olomouckém kraji v Prostějově,
- prověřovací cvičení – sutinové vyhledávání – kynologové, cvičení proběhlo ve Zlínském kraji (Morkovice – Slížany). URL₃₁

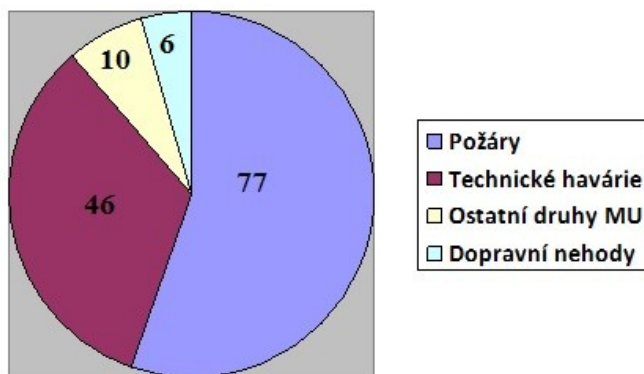
Ohňový trenažér Zbiroh – zařízení simulující reálné podmínky hoření. V tomto trenažéru bylo v roce 2015 vyškolen 1244 hasičů (453 lektorů a 791 frekventatů) v rámci odborné přípravy. Tento trenažér se podílel i na výzkumech a měřeních například pro Vysokou školu báňskou v Ostravě, testování LPG lahví. V rámci součinnostního cvičení zde proběhly i tři výcviky se slovenskými a německými hasiči.

Psychologická pomoc se v roce 2015 zaměřila na psychodiagnostiku a supervizi posttraumatického šoku po mimořádné události. Školení lektorů autoškoly v tomto roce proběhlo ve všech krajích ČR.

Přehled zásahů v roce 2015 – celkem 139 zásahů (graf č. 9):

- záchrané a likvidační práce při požáru – 77 zásahů,
- záchrané a likvidační práce při technických haváriích a pomoci – 46 zásahů,
- záchrané a likvidační práce při ostatních mimořádných událostí – 10 zásahů,
- záchrané a likvidační práce při dopravních nehodách – 6 zásahů. URL₃₁

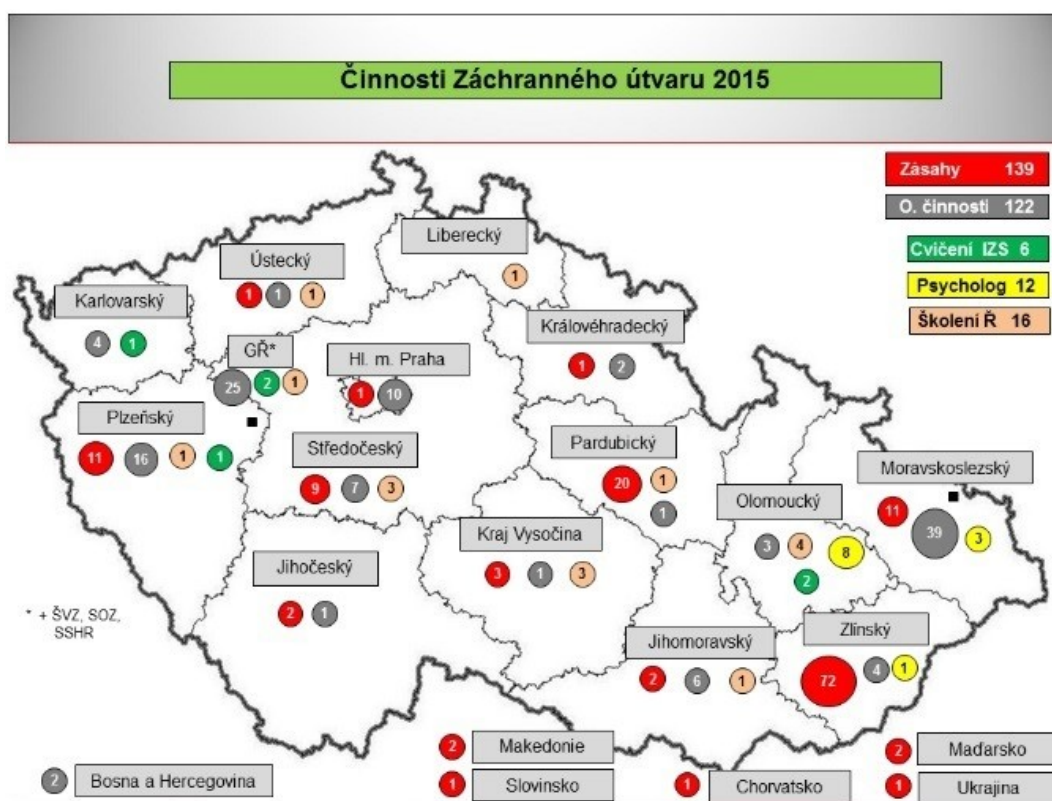
Graf č. 9 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2015



zdroj: URL₂₀

Obrázek č. 17 vyobrazuje činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR.

Obrázek č. 17 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2015



zdroj: URL₃₁

9.8 Rok 2016

V roce 2016 prováděl Záchranný útvar HZS ČR svou činnost ve všech krajích ČR včetně ostatních činností a součinnostních cvičení. Průměrně bylo při záchranných a likvidačních pracích nasazeno 4,8 příslušníků a 8,5 kusů techniky. Průměrná vzdálenost, kterou musela technika urazit k zásahům, byla 210 km, nejdelší vzdáleností byl převoz humanitární pomoci do Řecka, kde museli příslušníci ujet s technikou 2400 kilometrů. V průměru byli příslušníci u záchranných a likvidačních prací a MU 48,3 hodiny, mimo dislokaci se pohybovali průměrně 86,4 hodiny. Za nejvýznamnější zásahy roku 2016 se považují:

- leden – likvidační práce po výbuchu muničního skladu ve Vrběticích (od 16. 10. 2014), v roce 2016 se ve Vrběticích vystříдалo celkem 127 příslušníků a 61 kusů techniky,
- únor + březen – výpomoc při sněhové kalamitě, využití vyprošťovacích automobilů a nákladních automobilů,
- červen – využití sacího bagru při záchraně osob a zvířat,
- červenec – vyprošťovací práce při pádu jeřábu do rybníka v Novém Strašecí, využit vyprošťovací tank VT-72b a nákladní přepravní technika tahač Man + návěs Nooteboom, využit i automobil vyprošťovací AV-30,
- srpen – využití velkokapacitního čerpadla (mobilní čerpací stanice MČS 400) při průsaku hráze v Karlovarském kraji (Rosnice), využit i nosič kontejneru, automobil vyprošťovací a Tatra T 815 8x8 VVN,
- září – likvidace požáru ve skladu slámy, využit stroj JCB 525, Huddig 1260C, nákladní přepravní technika tahač Man + návěs Nooteboom, Tatra T 815 6x6 UDS 214,
- prosinec – převoz betonových svodidel a následná instalace těchto svodidel v Moravskoslezském kraji, využity autojeřáby a nákladní automobily. URL₃₂

V rámci zahraniční spolupráce při MU a humanitární pomoci se ZÚ HZS ČR podílel:

- leden – převoz humanitární pomoci do Řecka,
- březen – využití vyprošťovacích tanků VT-72b při vyprošťování uvízlé lodi na řece Labi v Drážďanech, celkem využity dva kusy této techniky,
- srpen – převoz humanitární pomoci a materiálu do Makedonie.

V rámci ostatních činností ZÚ HZS ČR vykonal celkem 155 činností, jedná se zejména o rezortní a mimorezortní spolupráci:

- Bosna a Hercegovina – expertní mise – odminování řeky Sávy a Uny (využití potápěči a člun),
- zemní práce na požárních stanicích, ve školících centrech, při demolicích a přípravě prostorů pro výcvik kynologů,
- demolice objektů ve vlastnictví státu,
- zabezpečení soutěží Požárního sportu, soutěží ve vyprošťování,
- převoz materiálu pro Policii ČR, Celní správu, městské úřady,
- logistika „Kol pro Afriku“ ve spolupráci s Vysokou školou báňskou v Ostravě,
- zabezpečení výcviku, kurzů, prezentací včetně výcviku zahraničních kolegů.

URL₃₂

Příslušníci Záchraného útvaru HZS ČR a jejich technika se v roce 2016 účastnili devíti součinnostních cvičení a jednoho prověřovacího cvičení:

- 10. 5. 2016 – taktické cvičení ve spolupráci s Policií ČR – cvičení zaměřeno na pátrání po pohřešované osobě v nepřístupném terénu,
- 18. 5. 2016 – taktické cvičení ve spolupráci s HZS krajů Středočeského a Plzeňského kraje – cvičení zaměřeno na rozsáhlý požár ve vojenském újezdu Brdy, využita technika požárního tanku SPOT 55, vyprošťovacího tanku VT-72b, Tater T 815 6x6 UDS 214 (prostředky ze Záchrané rotы Zbiroh a Speciální záchrané rotы Hlučín),
- 19. 5. 2016 – taktické cvičení ve spolupráci s HZS Moravskoslezského kraje – cvičení zaměřeno na období sucha,
- 25. 6. – 29. 6. 2016 – taktické cvičení USAR týmu v Německu, vyslání kynologové speciální Záchrané rotы v Hlučíně,
- 1. 6. 2016 – taktické cvičení ve spolupráci s HZS Jihomoravského kraje – cvičení zaměřeno na záchranu zavalených osob v sutinách, využití sacího bagru,
- 7. 6. 2016 – taktické cvičení „Voda 2016“,
- 10. 7. – 11. 7. 2016 – cvičení s obojživelným pásovým transportérem PTS 10 na Berounce,

- 5. 10. 2016 – cvičení USAR odřadu zaměřené na vyhledávání osob ve zdemolovaném objektu, využití kynologů ze Speciální záchranné roty v Hlučíně,
- 3. 11. 2016 – taktické cvičení „Horizont“, využita technika Speciální záchranné roty v Hlučíně a Záchranné roty v Jihlavě,
- 23. 11. – 24. 11. 2016 – prověřovací cvičení ve spolupráci s HZS Plzeňského kraje – cvičení „Povodeň Mže 2016“ – využita mobilní čerpací stanice MČS 400, hadicový automobil, Tatry T 815 S3. URL₃₂

V rámci školení na zařízení simulujícího reálné podmínky hoření – „Ohňový trenažér“ ve Zbirohu proběhlo 16 výcviků HZS ČR, 1 výcvik hasičů SRN, 2 výcviky Policie ČR. Od 23. 5. 2016 byla činnost tohoto trenažéru zastavena. Důvodem pro toto zastavení byl únik propanu, který se následně vznítil a vybuchl. Při této mimořádné události byli zraněni dva příslušníci HZS ČR.

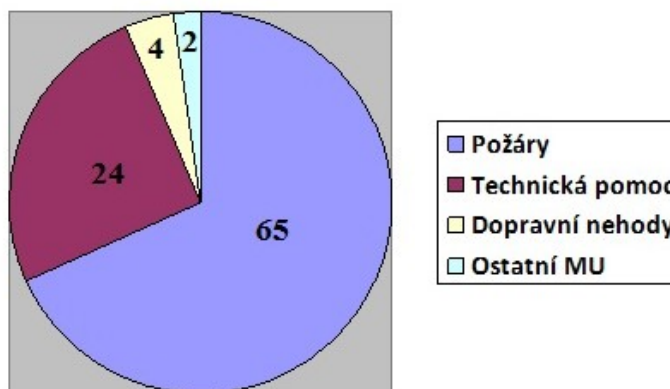
Psychologická pomoc byla zaměřena na psychodiagnostiku a poradenství včetně následné intervence v místech mimořádných událostí. Školení řidičů proběhlo ve všech krajích ČR.

V roce 2016 Záchranný útvar HZS ČR zasahoval celkem u 95 zásahů (graf č. 10):

- záchranné a likvidační práce při požárech – 65 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při technické pomoci – 24 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 4 zásahy,
- záchranné a likvidační práce při ostatních mimořádných událostech – 2 zásahy.

URL₃₂

Graf č. 10 – zásahy Záchranného útvaru HZS ČR v roce 2016



zdroj: URL₂₁

Obrázek č. 18 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2016



zdroj: URL₃₂

Obrázek č. 18 zobrazuje zásahy, cvičení a ostatní činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR.

9.9 Rok 2017

V roce 2017 se Záchraný útvar HZS ČR účastnil na záchranných a likvidačních prací ve všech krajích ČR včetně zahraniční výpomoci, celkem provedl Záchraný útvar HZS ČR 124 zásahů. Průměrně za tento rok bylo nasazeno při mimořádných událostech 5,2 příslušníků a 6,5 techniky. Průměrná vzdálenost, kterou museli příslušníci a technika urazit, byla 138 kilometrů. Doba, kterou příslušníci a technika strávili u zásahu, byla průměrně 34,6 hodiny, mimo dislokaci zasahovali příslušníci a technika Záchraného útvaru HZS ČR průměrně 82,2 hodiny. Mezi nejvýznamnější zásahy roku 2017 patří:

- Záchraný útvar HZS ČR pokračoval v likvidačních pracích následků výbuchu v muničním skladu ve Vrbětících,
- leden – březen – záchranné a likvidační práce proti ptačí chřipce,
- únor – požár haly ve Zvoli (Středočeský kraj)

- 23. 2. – 10. 3. 2017 výbuch TNT v Poličce (Pardubický kraj),
- duben – 12 zásahů v rámci sněhové kalamity, hlavně vyproštění techniky a vozidel,
- duben + květen – převoz zabaveného materiálu pro Policii ČR,
- květen – požár skladu pneumatik ve Středočeském kraji (Bělčice),
- květen – nehoda na dálnici D1, likvidace rozlité kyseliny,
- červen – zemní práce na hrázi rybníka ve Všenorech (hrozba protržení této hráze),
- říjen – technická výpomoc při odstranění nebezpečných stavů, likvidace následků po vichřici,
- říjen – dopravní nehoda malého letadla – odvoz tohoto stroje tahačem Man s návěsem Nooteboom,
- listopad – vyproštění havarovaného nákladního vozidla z říčního koryta,
- prosinec – bourání poškozené lávky v pražské Troji, nasazeno 18 příslušníků a 15 kusů techniky včetně dvou vyprošťovacích tanku VT-72b. URL₃₃

V rámci ostatních činností a zahraniční výpomoci se v roce ZÚ HZS ČR účastnil na 153 ostatních činnostech:

- odminování řeky Sávy a Driny v Bosně a Hercegovině, využití dva potápěči a jeden člun Speciální záchranné roty v Hlučíně,
- výstavba cvičné požární věže v rakouském Villachu a ve slovenské Bratislavě,
- organizace a zabezpečení Hasičských slavností v Litoměřicích,
- převozy materiálu a techniky pro Policii ČR, HZS krajů, městské úřady,
- demoliční a zemní práce,
- zabezpečení soutěží, přednášek a cvičení,
- odborná příprava zahraničních kolegů z Moldávie,
- potápěčský průzkum pro Pražský hrad na Hradčanském náměstí. URL₃₃

V roce 2017 se příslušníci ZÚ HZS ČR a jejich technika účastnili 1 prověřovacího cvičení a 3 součinnostních cvičení se složkami IZS:

- 20. – 21. 5. 2017 – taktické cvičení složek IZS „Luxor 2017“ cvičení zaměřené na ochranu obyvatelstva,
- 30. – 31. 5. 2017 taktické cvičení složek IZS „Lesní požár“,

- 6. 6. 2017 – cvičení složek IZS v Dukovanech „Tornádo 2017“,
- 24. 1. 2017 – prověřovací cvičení zaměřené na sněhovou kalamitu a připravenost jednotek ZÚ HZS ČR. URL₃₃

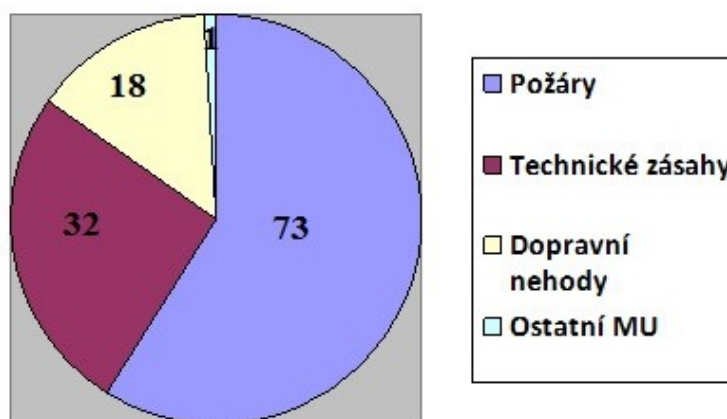
V tomto roce byla psychologická pomoc zaměřena na psychodiagnostiku. Školení lektorů autoškoly proběhlo v rámci všech krajů ČR.

V roce ZÚ HZS ČR prováděl záchranné a likvidační práce při následujících mimořádných událostech (graf č. 11):

- záchranné a likvidační práce při požárech – 73 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při technické výpomoci a haváriích – 32 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při dopravních nehodách – 18 zásahů,
- záchranné a likvidační práce při ostatních mimořádných událostech – 1 zásah.

URL₃₃

Graf č. 11 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2017



zdroj: URL₂₂

Obrázek č. 19 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2017



zdroj: URL₃₃

Obrázek č. 19 vykresluje zásahy, ostatní činnosti a cvičení IZS ZÚ HZS ČR v jednotlivých krajích ČR.

9.10 Rok 2018

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností Záchraného útvaru HZS ČR v lednu 2018:

- dva velké požáry štěpky v Nové Cerkvi a v Davli (využito pásové rypadlo CAT 329E, kolový nakladač JCB 437, pásový nakladač CAT 973D), nasazeny všechny roty Záchraného útvaru HZS ČR,
- vyproštění uvízlých nákladních vozidel – převážně zahraničních kamionů, nasazena Záchranná rota v Jihlavě,
- dopravní nehoda na dálnici D5 – požár nákladního vozidla, nasazena Záchranná rota ve Zbirohu,

- zřícení stropu bývalého hotelu Kavkaz v Mariánských Lázních, nasazena Záchranná rota ve Zbirohu,
- vyproštění nepojízdného vyprošťovacího tanku hasičů Správy železničních dopravních cest vyprošťovacím tankem VT-72b,
- ostatní činnosti: převoz materiálu pro Policii ČR, Celní úřad, nouzové napájení nemocnice v Orlové, svoz kol v rámci akce „Kola pro Afriku“, převoz nepojízdné cisternové automobilové stříkačky – celkem 7 ostatních činností.
URL₃₄

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností Záchranného útvaru HZS ČR v únoru 2018:

- Záchranný útvar HZS ČR pokračuje v dalším odstraňování následku výbuchu v muničním skladě ve Vrběticích,
- požár skadovací haly mrazíren, nasazeno rypadlo CAT 329 a univerzální dokončovací stroj UDS 214,
- ostatní činnosti: převoz pro Policii ČR, autovraků pro Školní vzdělávací zařízení HZS ČR. URL₃₅

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností ZÚ HZS ČR v březnu 2018:

- pokračování v zásahu ve Vrběticích,
- Jeseník – vyslání dva kynologové při pohřešování osoby,
- nehoda nákladního automobilu na převoz betonu – HZS kraje si vyžádala sací bagr, pro odlehčení nákladního automobilu pro následující vyproštění tohoto vozidla,
- ostatní činnosti: zemní práce pro Policii ČR, HZS Jihomoravského kraje, přeprava zabaveného materiálu pro Celní úřad. URL₃₆

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností ZÚ HZS ČR v dubnu 2018:

- pokračování v zásahu ve Vrběticích,

- požár odpadu ve Vratimově a Úholičkách – nasazeny kolové nakladače JCB 437 a kolový nakladač KN 251,
- demolice tělocvičny ve Zbirohu – nasazeny pásová rypadla,
- zemní práce na požární stanici v Nymburku - univerzální dokončovací stroj UDS rovnou pomohl připravit vozidla určené k soutěži ve vyprošťování z autovraků. URL₃₇

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností ZÚ HZS ČR v květnu 2018:

- spolupráce s Policií ČR při nálezů munice a její následné odpálení – ZÚ HZS ČR vyhloubil jámy, ve kterých munice byla zničena,
- požár štěpky v Libereckém kraji (Jindřichovice pod Smrkem),
- pokračování v zásahu ve Vrběticích,
- převozy v rámci rezortní i mimorezortní dohody,
- ostatní činnosti: převoz kontejneru HZS Libereckého kraje, účast na letištních cvičeních hasičů v Praze, napájení elektrickou energií při akci „Hasičská fontána Praha 2018.“ URL₃₈

Vybrané záchranné a likvidační práce včetně ostatních činností ZÚ HZS ČR v červnu 2018:

- dopravní nehoda v Plzeňském kraji – výpomoc záchranné rotě ve Zbirohu, nasazen univerzální dokončovací stroj UDS 214 – přeložení vysypaného nákladu do náhradního kontejneru,
- požár skládky odpadu Kozlany na Vyškovsku – zasahovala záchranná rota Jihlava s pásovým rypadlem,
- zásah v Davli – zavalení dělníka při výkopových pracích, nasazen sací bagr,
- pokračování v zásahu ve Vrběticích – od října 2014 najezdili příslušníci ZÚ HZS ČR 265 400 kilometrů, zemní stroje odpracovaly 6353 moto hodin, bylo odvezeno 1 000 tun munice a 200 tun leteckého paliva,
- odstranění mostu v obci Staré Hory na Jihlavsku (most poškozen po povodni),

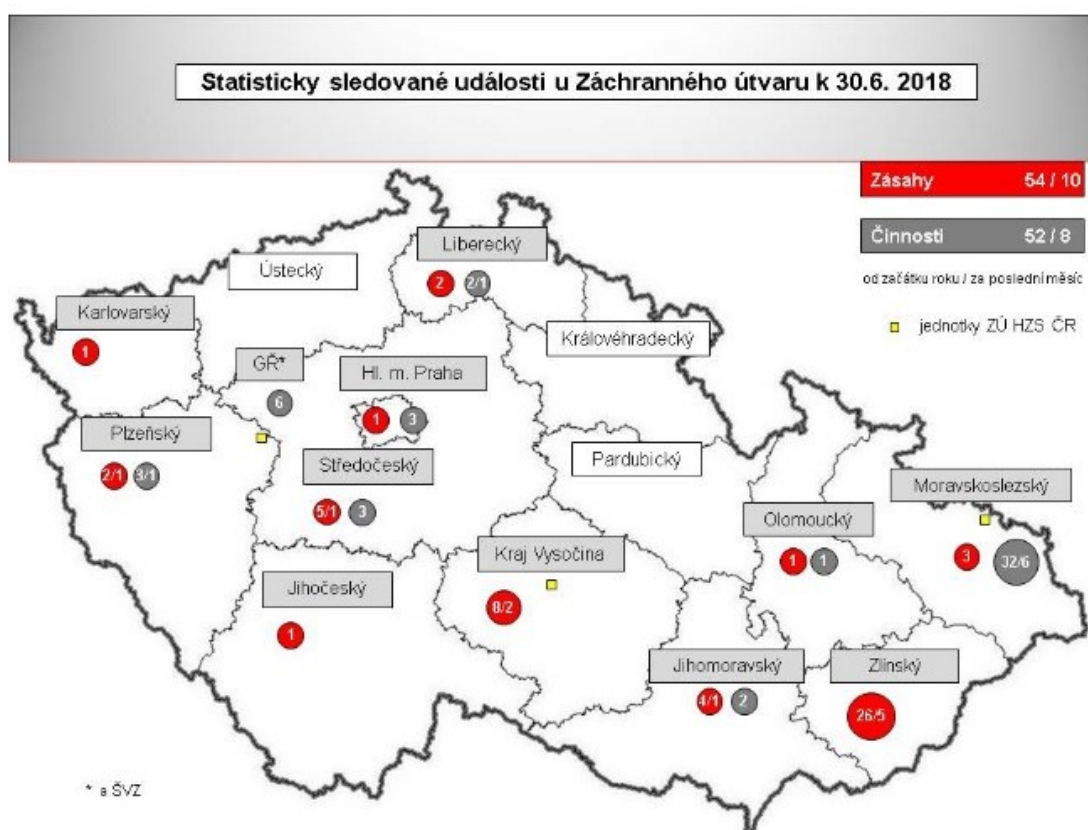
- ostatní činnosti: zemní práce v Kořenově, kde následně došlo k výcviku strojníků (demolice budov), převoz letadla z Ostravy do Příbrami a zpět, přeprava materiálu pro Celní úřad. URL₃₉

Cvičení v roce 2018:

- mezinárodní zimní výcvik kynologů v Zuberci na Slovensku – vyslání tři kynologové Záchraného útvaru HZS ČR.

Obrázek č. 20 vyobrazuje zásahy a ostatní činnosti Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR. Statisticky sledované události jsou aktuální k 30. 6. 2018.

Obrázek č. 20 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2018



zdroj: URL₄₄

9.11 Komparace zásahů Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR

Záchraný útvar HZS ČR se od roku svého vzniku do současnosti využil své příslušníky a techniku při více než 800 zásazích (graf č. 12). Jeho náplní jsou převážně mimořádné události většího rozsahu, kde je potřeba těžká technika nebo technika pro speciální práce, již Záchraný útvar HZS ČR disponuje. V roce 2009 zasahoval při 27 mimořádných událostech – jednalo se především o živelní pohromy typu povodně. V roce 2010 zasahoval celkem u 139 mimořádných událostí, což byl rapidní nárůst zásahů oproti roku 2010. V roce 2010 prováděl Záchraný útvar HZS ČR záchranné a likvidační práce při živelních pohromách (povodně, sněhové kalamity), při technické výpomoci (odstraňování sutin po požárech) nebo při dopravních nehodách. V roce 2011 provedl Záchraný útvar HZS ČR jen 25 zásahů, nejvíce zásahů bylo při technické výpomoci a požárech. V roce 2012 zasahoval Záchraný útvar HZS ČR celkem u 63 zásahů, z toho nejvíce byla potřeba technická výpomoc v celkem 49 zásazích. Mezi další zásahy patří požáry a dopravní nehody. V roce 2013 provedl Záchraný útvar HZS ČR celkem 76 zásahů, největší počet zásahů zaujímá technická výpomoc, dopravní nehody, výpomoc při povodních. V roce 2014 Záchraný útvar HZS ČR dorazil celkem k 66 zásahům, mezi největší počet zásahů patří technická výpomoc a požáry, vyproštění zavalených osob ze sutin. Od 16. října 2014 patří mezi největší a nejrozsáhlejší zásahy tohoto útvaru zásah po výbuchu v muničním skladě ve Vrběticích – Zlínský kraj. V roce 2015 zasahoval ZÚ HZS ČR celkem u 139 zásahů, největším počtem zásahů disponuje Záchraný útvar HZS ČR v areálu muničního skladu ve Vrběticích. Tento zásah se do statistik zapisuje jako mimořádná událost typu „požár“ – celkem 77 zásahů požárů v tomto roce. Mezi další zásahy v roce 2015 řadí Záchraný útvar HZS ČR záchranné a likvidační práce technického charakteru. V roce 2016 opět pokračuje zásah v areálu muničního skladu ve Vrběticích, dále se Záchraný útvar HZS ČR účastnil zásahů technické výpomoci např. záchrana a vyproštění zvířat, odstranění stromů z vodního toku, vyproštění automobilního jeřábu z rybníka. V roce 2017 zasahoval ZÚ HZS ČR celkem u 124 zásahů, pokračují práce ve Vrběticích – 73 mimořádných událostí typu „požár“, dále ZÚ HZS ČR vypomáhal u mimořádných událostí svými vyprošťovacími stroji nebo převážel techniku – odvoz letadla. V roce

2018 (do 30. 6. 2018) Záchranný útvar HZS ČR zasahoval už u 54 zásahů. Mezi nejvýznamnější zásahy roku 2018 patří požáry, dopravní nehody, vyproštění uvázlých kamionů při sněhové kalamitě, vyprošťovací práce, demolice nalezené munice – jednotlivé zásahy v krajích ČR vyobrazeny v grafu č. 13.

Z níže uvedené tabulky zásahů napříč celou ČR patří mezi nejvíce postižené kraje mimořádnou událostí Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj. Ve Středočeském kraji se nejvíce zasahuje u mimořádných událostí v podobě požáru hal, skládek odpadů, ale i u častých povodní a u sněhových kalamit. V Moravskoslezském kraji se nejvíce zasahuje u povodní, sněhových kalamit, požárů výrobních hal. Zlínský kraj patří do roku 2014 mezi klidný kraj, v roce 2014 došlo k výbuchu muničního skladu ve Vrběticích. Do současné doby provedl Záchranný útvar HZS ČR v této oblasti nejvíce svých zásahů.

Záchranný útvar HZS ČR zasahoval i mimo území ČR, nejvíce se podílel na převozu humanitárního materiálu do zemí bývalé Jugoslávie a na Balkánský poloostrov, kde vypomáhal u rozsáhlých povodní, odminování řek.

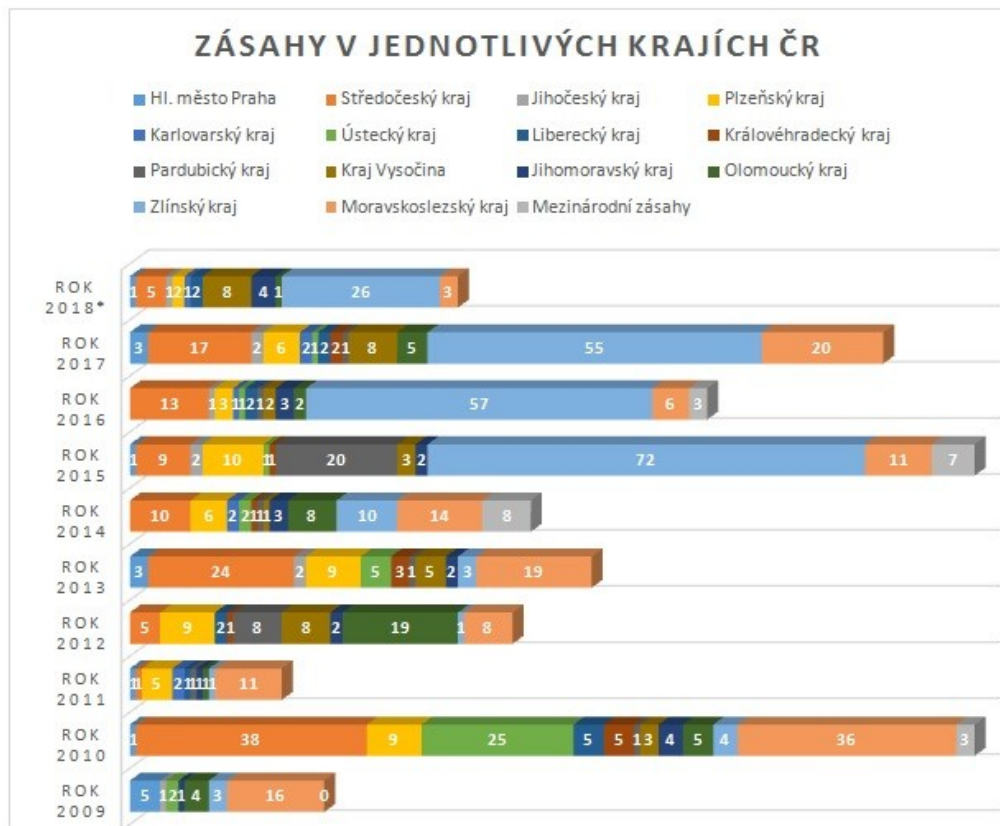
Zásahy Záchranného útvaru HZS ČR se nedají očekávat ani předpokládat, vše je závislé na přírodních ukazatelích nebo na haváriích způsobených člověkem. Záchranný útvar HZS ČR a jeho příslušníci jsou připraveni zasahovat 24 hodin, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce kdekoliv po celém světě. Pro své zkušenosti, praxi, kurzy a vybavení patří mezi nejlepší záchranáře na světě a proto je ČR vysílá tam, kde je tento speciální útvar potřebný.

Graf č. 12 – počet zásahů Záchraného útvaru HZS ČR od roku 2009–2018
(poslední data zásahů k 30. 6. 2018)



zdroj: URL₄₀

Graf č. 13 – zásahy v jednotlivých krajích ČR



zdroj: URL₄₀

10 Závěr

Analýza se zabývá detailním rozбором obsahu pravidelné odborné přípravy příslušníků Záchraného útvaru HZS ČR. Tato odborná příprava je důležitá k profesi každého hasiče ve služebním poměru. Organizační struktura Záchraného útvaru se od roku 2009 značně reorganizovala, dnes tento útvar má 3 záchranné roty a 1 speciální záchrannou rotu. Každá z těchto rot má své specifické úkoly, které plní při nasazení při mimořádné události. Jednotlivé roty nemají stejnou techniku, technika je rozdělena mezi všechny dislokace tak, aby se všechny dislokace doplňovaly.

Analýza a komparace zásahů v jednotlivých letech naznačuje, že je tento útvar v rámci jednotlivých krajů ČR nasazován nepravidelně. Toto nasazení je závislé na mimořádných událostech v těchto krajích a následného nasazení tohoto útvaru. Při každé mimořádné události není Záchraný útvar HZS ČR potřebný, některé mimořádné události vyřeší Hasičské záchranné sbory krajů samostatně. Záchraný útvar je nasazován při mimořádných událostech, kde je potřebná těžká a speciální technika, kterou tento útvar vlastní. S případným nasazením této techniky počítají i Hasičské záchranné sbory krajů a při mimořádných událostech si tuto techniku mohou vyžádat.

Záchraný útvar HZS ČR je specifickým útwarem, který slouží ke všem záchranným a likvidačním pracím během mimořádných událostí. S jeho nasazením se dnes občané mohou setkat na celém území ČR a v zahraničí. Tento útvar neustále prohlubuje své zkušenosti a teoretické poznatky. Nasazení tohoto útvaru je širokospektrální, dokáže si poradit od sutinového vyhledávání až po nasazení v mezinárodních operacích typu odminování řek, využití kynologů v rámci vyhledávání osob. Experti tohoto útvaru jsou vysíláni do celého světa v rámci poradenství pro země zasažené mimořádnými událostmi, nabízejí k dispozici záchrannou techniku a příslušníky HZS ČR. To dokazuje například poslední expertní mise do Thajska, kde uvízl tým mladých fotbalistů v zatopeném jeskynním komplexu. Byl vyslán jeden příslušník Záchraného útvaru HZS ČR a jeden příslušník z HZS Hlavního města Prahy. V rámci USAR odřadu fungují i vyhledávací týmy, například nasazení tohoto odřadu v Nepálu po zemětřesení. Generální ředitel HZS ČR hodnotí v časopise 112 (1. vydání tohoto časopisu v roce 2018) činnost ZÚ HZS ČR: *“O Záchraný útvar HZS ČR se můžeme již řadu let opřít ve speciálních činnostech. Třetím rokem se podílí na likvidaci následků výbuchů*

muničních skladů ve Vrběticích. Dále se vysláním potápěčů účastnil expertních misí v Bosně a Hercegovině při vyzvedávání munice z řek Sáva a Drina. V průběhu minulého roku pak zajišťoval mnoho podpůrných činností, a to především při přípravách cvičení, demolicích a přepravě techniky a materiálu.“

11 Zdroje

Tištěné zdroje

BOUŠKOVÁ, Pavlína, Stanislava KLEČÁKOVÁ a Karel VILÍM. "Žáru nedbají a pilně stříkají"! historie hasičského hnutí na Teplicku: historie hasičského hnutí na Teplicku. Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, p.o., 2007.

Hasičský záchranný sbor České republiky. Praha: RETIP, 2002. ISSN 1213-7057.

CHVOJKOVÁ, Libuše a Nicole ZAORALOVÁ. Dosavadní zákony neposkytovaly právní podporu všem činnostem, které hasiči za posledních 15 let vykonávali. Časopis 112. 2017, XVI(1). ISSN 1213-7057.

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.

VYKOUKAL, Jaroslav. Klášť vysoké cíle si mohou pouze díky výborné práci příslušníků a zaměstnanců sboru. Časopis 112. 2016, XV(1). ISSN 1213-7057

WALLINGTON, Neil. : světová encyklopedie : boj s ohněm a záchranné akce : 700 fotografií současné i historické hasičské techniky z celého světa. Čestlice: Rebo, 2005. ISBN 80-723-4413-7.

ZEMAN, Zdeněk. 108 let hasičské organizace v Praze - Kunraticích (1891 - 2001). Městská část Praha - Kunratice, 2001.

Elektronické zdroje

URL₁ – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Historie požární ochrany v českých zemích[online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/historicka-expozice-ve-zbirohu-historie-profesionalni-pozarni-ochrany-v-ceskych-zemich.aspx>

URL₂ – Generální ředitelství HZS ČR. Historie Záchranného útvaru HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/historie-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₃ - Parlament ČR. Zákon č. 239/2000 Sb., zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

URL₄ - Generální ředitelství HZS ČR. Působnost ZÚ HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pusobnost.aspx>

URL₅ - Generální ředitelství HZS ČR. Organizace [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

URL₆ - Generální ředitelství HZS ČR. Úkoly a zaměření ZÚ HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hlavni-ukoly-a-zamereni-zu-hzs-cr-hlavni-ukoly-a-zamereni-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₇ - Generální ředitelství HZS ČR. Specializační kurz - obsluha zemních a stavebních zdrojů [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-specializacni-kurzy-specializacni-kurzy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

URL₈ - Generální ředitelství HZS ČR. Specializační kurz - obsluha motorových řetězových pil v jednotce požární ochrany [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-specializacni-kurzy-specializacni-kurzy.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

URL₉ - Generální ředitelství HZS ČR. Specializační kurz - manipulace se zvířaty při mimořádných událostech [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-specializacni-kurzy-specializacni-kurzy.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

URL₁₀ - Generální ředitelství HZS ČR. Specializační kurz - dekontaminace hasičů [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-specializacni-kurzy-specializacni-kurzy.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>

URL₁₁ - Generální ředitelství HZS ČR. Autoškola [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-autoskola-autoskola.aspx>

URL₁₂ - Generální ředitelství HZS ČR. Technika a prostředky ZÚ HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/technika-a-prostredky-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₃ - Generální ředitelství HZS ČR. Kariéra [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-kariera.aspx>

URL₁₄ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2009 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₅ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2010 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₆ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2011 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₇ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2012 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₈ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2013 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₁₉ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2014 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₂₀ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2015 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₂₁ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2016 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₂₂ - ZÚ HZS ČR. Roční zpráva o činnosti ZÚ HZS ČR - rok 2017 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₂₃ - ZÚ HZS ČR. Záchrané roty ZÚ HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/zachranne-roty-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₂₄ - ZAORALOVÁ, Nicole. V Jihlavě vznikl unikátní areál, záchraná rota ve středu republiky vhodně doplňuje Hlučín a Zbiroh [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/126012-v-jihlave-vznikl-unikatni-areal-zachranna-rotave-stredu-republiky-vhodne-doplnuje-hlucin-a-zbiroh>

URL₂₅ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2009 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₂₆ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2010 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₂₇ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2011 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₂₈ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2012 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₂₉ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2013 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₃₀ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2014 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₃₁ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2015 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₃₂ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2016 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₃₃ - ZÚ HZS ČR. Činnosti ZÚ HZS ČR za kalendářní rok 2017 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₃₄ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR - leden 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₃₅ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR - únor 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₃₆ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR – březen 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₃₇ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR - duben 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₃₈ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR – květen 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₃₉ - ZÚ HZS ČR. Přehled činnosti ZÚ HZS ČR - červen 2018 [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

URL₄₀ - ZÚ HZS ČR. Statistiky [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-informacni-servis-statistiky.aspx>

URL₄₁ - ZÚ HZS ČR. Roční zprávy o činnosti ZÚ HZS ČR [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rocni-zpavy-o-cinnosti-zachranneho-utvaru-hzs-cr.aspx>

URL₄₂ - ŠVZ HZS ČR. Učební osnovy kurzů [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ucebni-osnovy-kurzu-ucebni-osnovy-kurzu.aspx>

URL₄₃ – ZÚ HZS ČR. Záchranný útvar HZS ČR - kontakty [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/zachranny-utvar-hzs-cr-menu-kontakty-zachranny-utvar-hzs-cr-kontakty.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

URL₄₄ – ZÚ HZS ČR. Záchranný útvar HZS ČR – Zpravodajství – přehled činnosti jednotek Záchranného útvaru HZS ČR leden - červen[online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-zachranny-utvar-hzs-cr.aspx>

Nepublikované dokumenty

ZÚ HZS ČR. Organizační struktura ZÚ HZS ČR 2018. Hlučín, 2018.

ZÚ HZS ČR. Pravidelná odborná příprava ZÚ HZS ČR 2018. Hlučín, 2018.

12 Přílohy

Příloha č. 1 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých krajích ČR od roku 2009 do roku 2018 (data k 30. 6. 2018), zdroj: URL₄₀

	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018*
Hl. město Praha	5	1	1	0	3	0	1	0	3	1
Středočeský kraj	0	38	1	5	24	10	9	13	17	5
Jihočeský kraj	1	0	0	0	2	0	2	1	2	1
Plzeňský kraj	0	9	5	9	9	6	10	3	6	2
Karlovarský kraj	0	0	2	0	0	2	0	1	2	1
Ústecký kraj	2	25	0	0	5	2	1	1	1	0
Liberecký kraj	0	5	1	2	0	0	0	2	2	2
Královéhradecký k.	0	5	0	1	3	1	1	0	2	0
Pardubický kraj	0	1	1	8	1	1	20	1	1	0
Kraj Vysočina	0	3	0	8	5	1	3	2	8	8
Jihomoravský k.	1	4	1	2	2	3	2	3	0	4
Olomoucký kraj	4	5	1	19	0	8	0	2	5	1
Zlínský kraj	3	4	1	1	3	10	72	57	55	26
Moravskoslezský k.	16	36	11	8	19	14	11	6	20	3
Mezinárodní zásahy	0	3	0	0	0	8	7	3	0	0
Celkem zásahů	27	137	25	63	76	66	139	95	124	54

13 Seznam obrázků, tabulek, grafů

Tabulka č. 1 – počty techniky Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých letech

Tabulka č. 2 – průměrný věk příslušníků ZÚ HZS ČR v tarifních třídách

Graf č. 1 – počty techniky Záchraného útvaru HZS ČR v jednotlivých letech

Graf č. 2 – věkové složení Záchraného útvaru HZS ČR

Graf č. 3 – zásahy Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2009

Graf č. 4 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2010

Graf č. 5 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2011

Graf č. 6 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2012

Graf č. 7 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2013

Graf č. 8 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2014

Graf č. 9 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2015

Graf č. 10 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2016

Graf č. 11 – zásahy Záchraného útvaru v roce 2017

Graf č. 12 – počet zásahů Záchraného útvaru HZS ČR od roku 2009–2018

Graf č. 13 – zásahy v jednotlivých krajích ČR

Obrázek č. 1 – organizační struktura Záchraného útvaru HZS ČR

Obrázek č. 2 – zakotvení Záchraného útvaru HZS ČR v rámci HZS ČR

Obrázek č. 3 – systém vzdělávání u HZS ČR a u Záchraného útvaru HZS ČR

Obrázek č. 4 – dislokace Hlučín

Obrázek č. 5 – organizační struktura Záchrané roty v Hlučíně

Obrázek č. 6 – organizační struktura Speciální záchrané roty v Hlučíně

Obrázek č. 7 – dislokace Zbiroh

Obrázek č. 8 – organizační struktura Záchrané roty ve Zbirohu

Obrázek č. 9 – dislokace Jihlava

Obrázek č. 10 – organizační struktura Záchrané roty v Jihlavě

Obrázek č. 11 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2009

Obrázek č. 12 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2010

Obrázek č. 13 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2011

Obrázek č. 14 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2012

Obrázek č. 15 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2013

Obrázek č. 16 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2014

Obrázek č. 17 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2015

Obrázek č. 18 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2016

Obrázek č. 19 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2017

Obrázek č. 20 – zásahy a cvičení Záchraného útvaru HZS ČR v roce 2018